

Na Mamfaruy Chamag Wi Inyug-is Mateo

Na Nginkanà An Jesu Cristu

Luc. 3:23-38

¹ Annayan mansusunufan na nginkanà an Jesu Cristu wi kanà David wi kanà ako Abraham.

^{2-6a} Nanipud an Abraham ingkanaan Ali David, anchanayan lunap wi nansusunub: Abraham, Isaac, Jacob, Juda wi mansusunud, cha Fares an Zara wi Tamar na inacha, Esrom wi Fares na amana, Aram, Aminadab, Naason, Salmon, Boaz wi Rahab na inana, Obed wi Ruth na inana, Jesse ya Ali David.

^{6b-11} Ad nanipud an David ingkana ta timpuy nilayawan chachi kanà Israel wi naiyoy ad Babilonia, anchanayan lunap wi nansusunub: David, Solomon (wi na inana, chi asawan Urias), Roboam, Abias, Asa, Josafat, Joram, Ozias, Joatam, Acáz, Ezekias, Manases, Amon, Josias ya Jeconias wi mansusunud.

¹²⁻¹⁶ Ad nanipud ta sachi naiyayanchad Babilonia ingkana ta niyanaan Jesus, anchanayan lunap wi nansusunub: Jeconias, Salatiel, Zorobabel, Abiud, Eliakim, Azor, Sadoc, Akim, Eliud, Eleazar, Matan, Jacob, ya Jose wi asawan Maria wi nan-inan Jesus. À Jesus, siyan Cristu wi impustan Apudyus wi ipaalina ad asnay lutà manturay.

¹⁷ Siyan nanipud an Abraham ingkanaan David, nasawaran à opat wi umapu. Ad nanipud an David ingkana ta naiyayan chachi kanà Israel ad Babilonia, nasawaran akò opat wi umapu. Ad nanipud ta sachi timpu ingkana ta niyanaan Cristu wi impustan Apudyus wi umali, nasawaran akò opat wi umapu.

Na Niyanaan Jesu Cristu

Luc. 2:1-7

¹⁸ Amasnan nànwàwa wi mipangkop ta niyanaan Jesu Cristu. À Maria wi inana, nampagtachan Jose. Ngim na chaancha pù mantipunan, inakammun Maria wi nafukì siya mipakapu ta mannakafalin na Ispiritun Apudyus. ¹⁹ Ngim à Jose wi pagtana, mamfaru ya lawingonay mafainan à Maria, pionay mansinacha à maid osà mangakammu. ²⁰ Ustuy mammommò à Jose nu sinun in-inona, nampailan osay anghel Apudyus an siya ta nan-in-inpana ad anana, “Siay Jose wi kanà David, achia mafain wi mangasawan Maria, tan na nafukiyana, Ispiritun Apudyus na nangwa. ²¹ Iyanànan larai ad ngachanyu Jesus tan siyan manaraknib an chiayuy asintatakuna ta machusaanyu kapu ta fasuryu.”

²² Nàwan anchanayà tumuttuwaan na impaifakan Apudyus ta profeta ta awi, wi anana, ²³ “Mafukin osay fafarasang wi foon pù nasagsakid, ad iyanànan larai wi maawakan à Emmanuel” (Na miningna, “Annà Apudyus an chitau ta sana”).

²⁴ Ad fummangon pù Jose, tinungparnan im-fakan na anghel an siya, ad inasawanà Maria.
²⁵ Ngim achicha pu nantipun ingkanà ummanà.
 Ad na ummanaana, nginachanan Jose na anà à Jesus.

2

Chachi Narpù Ad-adchayuan Wi Ummoy Nangilan Jesus

¹ Timpun ad na aaliyan Herod, niyanà à Jesus ad Betlehem wi osay ilid Judea. Na sachi ko, chummatong ad Jerusalem na uchumi nangad-achar ta fituwon wi namparpu ta apot ta sumingitan na init. ² Ad inimuscha anani, “Sinun niyanaan na anà wi niyanà à man-alin chiayuy Judio? Tan innilanin fituwon wi singyar na niyanaana ta sumingitan na init, ad sachin ummaliyannisna ta chayawonnì siya.”

³ Chingngor pun Ali Herod na sachi, nalifuk na somsomòna ya uray akon chachi uchumi iJerusalem. ⁴ Siyan impaarus Herod na losani pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, ad inimusnan chicha, “Sinun miyanaan na Cristu wi umali nu manturay?”

⁵ Ad ananchay summongfat, “Ilid Betlehem wi sakup Judea, tan siyan anan na inyug-is na profeta ta awi wi anana,

⁶ ‘Na sachi kàiti ilid Betlehem wi sakup Judea, namfalin à angatuwani ili ta losani il-ilid Judea, tan siyan lumoswaan na mangituray ta takù wi kanà Israel.’ ”

⁷ Sachi ad inyagkaaw Herod wi nangayag ta chachi kaili wi nangad-achar ta fituwon, ad inimusnan chicha nu naanun ustuustuy lummoswaan na sachi fituwon. Ad imfakachan siya.

⁸ Sachi ad impaligwatna chicha ta umoychad Betlehem ad anana, “Ing-ayu anapon na sachi anà, ta nu ochasanyu, umaliyun saon ifaka ta inyà ako chayawon à siya.”

⁹⁻¹⁰ Ad lummigwatcha wi umoy ad Betlehem. Ingkawcha pun ta charan, amod na lagsakcha tan nampaila ko asin na sachi fituwon wi innilacha ta chamuy lummigwatancha. Siyan inununudchan sachi fituwon ingkanà ummillong ta fatug na iningkawan na anà.

¹¹ Ad linumnòcha ta sachi foroy, ad innilachan anà ya inanay Maria. Ad nampalintumongchay nanayaw an siya. Ad in-archan atodchan siya wi nan-anginay falituk ya fangfanguy insenso ya lana wi ananchay mirra.

¹² Ad impain-inop Apudyus an chicha wi achicha pu mangulin an Herod, siyan nangoychà safali charan wi nangulin ta ilicha.

Na Nangifakwitanchan Jesus Ad Egipto

¹³ Lummayaw pun chachi nangad-achar ta fituwon, nampain-inop akon anghel Apudyus an Jose ad anana, “Fumangon-ayu ta ilayawnun anà ya inana tan anapon Herod na anà ta papatoyna. Siyan mamfakwit-ayud Egipto ad ingkaw-ayud aschi ingkanà ifakà na lumayawanyu.”

¹⁴ Ad fummangon à Jose ad illayawnan manina ta sachi lafi wi ummoychad Egipto. ¹⁵ Ad iningkawchad Egipto ingkana ta natayan Herod.

Nàwa losan chachì tummuttuwaan na impaifakan Apudyus ta profeta ta awi wi anana, “Inayakà na anàu ta lumayaw ad Egipto.”

Na Nampapatayan Herod Ta An-ananà

¹⁶ Inakammun pu Herod wi sinikapan chachi nangad-achar ta fituwon à siya, naam-amod na og-otna. Ad illintogna wi mapatoy na losani an-ananà wi larai ad Betlehem ya sinakupna wi mantawon à chuwa ya uray kurang à machuway tawon. Tan umoy à chuway tawon na naparafas nanipud ta nail-an na fituwon wi imfakan chachi nangad-achar ta fituwon.

¹⁷ Ad sachin tummuttuwaan na imfakan Jeremias wi profeta ta awi wi anana,

¹⁸ “Mamagngor na ngonot ad Rama wi amochi ifil ya chomchom.

Ifilan Raquel chachi kanàna tan natoycha.

Ad achi pu maàarù

tan naamin natoy na kanàna.”

Na Lummayawanchad Egipto

¹⁹ Natoy pun à Herod, asin nampain-inop na anghel Apudyus an Jose ad Egipto, ²⁰ ad anana, “Fumangon-a ta ilayawnun man-ina ta mangulin-ayud Israel, tan natoy losan chachi maryad mangtoy ta annay anà.” ²¹ Siyan illayaw Jose na man-ina ad nangulinchad Israel.

²² Ngim chingngor pu Jose wi sinukatan Arkelao à amanay Herod wi man-ali ad Judea, ummogyat wi umoy ad aschi. Siyan asin nipain-inop an siya wi Galilea na umayanca, ²³ ad ummoycha finumroy ta osay ili wi ananchay

Nazaret. Nàwan sachì tummuttuwaan na imfakan na profetas ta awi wi anancha, “Awakan na takù siyà iNazaret.”

3

Na Intudtuchun Juan Wi Mamfufunyag
Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-18; Juan 1:19-28

¹ Lummaus ad na am-annay tawon, iningkaw na osay larai wi nangngachan à Juan wi anancha koy Mamfufunyag wi ummoy ta ikaw wi maid pu ili, ad illukinay mangitudtuchu ta takuy mituntun-ud an siya. ² Anana, “Masapur ifafawiyun lawingi oy-oyyoonyu, tan chanchanin mallukiyan na Manturayan Apudyus!” ³ Na sachi Juan, siyan inug-ug kud Isaias wi profetan Apudyus ta awi, wi anana,

“Awad na osay taku ta ikaw wi maid pu ili,
 wi mangip-ip-aw ta taku anani,

‘Annay chumatong na Apu.

Pafaruwonyun somsomöyu ya mansakanaayu
 wi isun na mangikakatan ta charan
 nu siya chumatong na Ali!’ ”

⁴ Na luput Juan, inafor wi chutchut na kamar, ya uglit na tàyardna, ad chuchun ya chilun aannona. ⁵ Ad na ad-adchuwani taku, ummoycha chingngor na itudtuchuna, wi narpuchad Jerusalem ya losani sakupon na provinsiya wi Judea ya losan akoy ili wi achanì ta Chawwang wi Jordan. ⁶ Ad imfafawichan fasurcha, ad finunyakan Juan chicha ta sachi chawwang.

⁷ Ngim na nangil-an Juan ta achuy Fariseo ya Saduceo wi ummoy an siya mampafunyag,

ananan chicha, “Apay, chiayuy nasikap! Sinun nangifakan chiayu wi mampafunyag-ayu kay ta ilisiyun chusan Apudyus ta taku?” ⁸ Masapur oyyoonyun sinuy mangipaila wi tuttuway namfafawiayu ta fasuryu. ⁹ Ad achiyu namnamaoni mailisiyun kachusaanyu ta mangwanaanyuy kanà Abraham chiayu. Tan ifakà an chiayu, wi uray na anchanayay fatu, mafalini mamfalidon Apudyus chichà kanà Abraham nu pion! ¹⁰ Na miyalikan na manusaan Apudyus ta taku, isù pannakur wi nififiyad wi manipur ta ayu ta lamutna. Siyan losani ayu wi achi pu mamkas à mamfaru, masipur ad maskob. ¹¹ Chanum yakan ifunyag-ù mangipaila wi namfafawiayu ta fasuryu. Ngim awad na umali wi misukat an saon wi nangatngatu nu saon, wi kurangà à mansaniluna. À siya, ifunyagnan chiayun Ispiritun Apudyus ya apuy. ¹² Ad nu umali, ilasinnan mamfaruy taku ta lawing, wi isun na mantopà finayu wi ilasinnan finayu ta chuki. Na finayu, iyarangna, ngim na chuki, mifallu ta apuy wi achi pu masobsofan.”

Na Nafunyakan Jesus

Mar. 1:9-11; Luc. 3:21-22

¹³ Na sachi timpu, chummatong à Jesus wi narpud Galilea wi ummoy mampafunyag an Juan ta sachi Chawwang wi Jordan. ¹⁴ Ngim ummisi à Juan, wi anana, “Sia kuman mamunyag an saon, ngim ummalian saon pafunyag!”

¹⁵ Ngim summongfat à Jesus anani, “Sian mamunyag an saon, tan siyan mangwaanta ta losani pion Apudyus.” Siyan nanay-ù Juan.

¹⁶ Nafunyakan pun à Jesus, lummoswa ta chanum, ad niwanit ad langit ad innilanan Ispiritun Apudyus wi nan-osog lummap-oy an siya wi isù karupati. ¹⁷ Ad iningkaw na kinga wi narpud langit, wi anana, “Sanat na anàu wi ay-ayatò. Maragsakanà an siya.”

4

Na Namachasan Satan An Jesus Makafasuron Mar. 1:12-13; Luc. 4:1-13

¹ Sachi ad impuyut na Ispiritun Apudyus à Jesus ta ikaw wi maid pu takù ingkaw ta sachin mamachasan Satan an siya makafasuron. ² Ad ta unog na opatpuruy padcha ta sachi wi foon pù nangnangan, siyan naftifitil. ³ Siyan ummoy Satan padpachason à siya, wi anana, “Nu tuttuway anà sian Apudyus, mamfarfalinom tinapoy na anchanayay fatu.”

⁴ Ngim sinongfatana anani, “Niyug-is ta ukud Apudyus wi, ‘Foon pu kà tinapoy afus na ifiyag na taku, ngim masapurcha kon losani ukud Apudyus à mafiyakanhà ing-ingkana.’ ”

⁵ Sachi ad inyoy Satan à Jesus ta tabfun-gan na Templo ta sachi naapudyusani ili wi Jerusalem. ⁶ Ad ananan siya, “Nu tuttuway anà sian Apudyus, man-odchag-a, tan niyug-is ta ukud Apudyus wi,

‘Filinon Apudyus na aanghelesnà mangayyuwan an sia,
siyan sipawonhà sia,
ta uray na chapannu, achi pu masukat ta fatu.’ ”

⁷ Ad anan ako Jesus an siya, “Ngim niyug-is ako ta ukud Apudyus wi, ‘Achim padpachason na Apum wi Apudyus.’ ”

⁸ Ad inyoy ako Satan à Jesus ta tånangani filig, ad impailanan mansabsafali wi maiturayan ta luta ya kinafarucha. ⁹ Ad anana, “Paituray-u losan chachi an sia nu mampalintumong-a wi manayaw an saon.”

¹⁰ Ad summongfat à Jesus anani, “Lumayaw-a Satan! Tan na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, ‘Maid uchum à chayawonyu nu achi afus na Apuyu wi Apudyus, ya afus akò siyà patkonyu!’ ”

¹¹ Sachi ad lummayaw à Satan, ad ummoy na aangheles finadngan à Jesus.

Na Nallukiyan Jesus Nantudtuchuwan Ad Galilea

Mar 1:14-15; Luc. 4:14-15

¹² Chingngor pun Jesus wi nifarud à Juan wi Mamfufunyag, nangulin ummoy ad Galilea.

¹³ Ngim foon à iningkaw ad Nazaret ngim ummoy ad Capernaum wi achani ta sachi Fayfay wi Galilea wi sakupon Zabulon ya Neftali. ¹⁴ Nàwan sachì tummuttuwaan na inukud Isaias wi profeta ta awi, wi anana,

¹⁵ “Mafadngan na takud Zabulon ya Neftali wi chomang na sachi Chawwang wi Jordan wi nan-apot ta Fayfay, wi chichan foon pù Judio wi ingkaw ta provinsiya wi Galilea!

¹⁶ Na amaschi wi taku, isù iniingkawcha ta pangot kapu ta fasurcha,

ad sachin nisinaanchan Apudyus.
 Ngim mamfaru ta sana
 tan marawakan na somsomòcha
 tan chummatong an chichan napigsay
 Silaw.”

¹⁷ Ad nanipud ta sachi, illukin Jesus wi mangiwarawag ta tudtuchuna anani, “Masapur mamfafawiayu ta lawingi oy-oyyoonyu tan chanchanin milukiyan na Manturayan Apudyus!”

Na Nangayakan Jesus Ta Opati Manatakufur À Mandisipulusna

Mar. 1:16-20; Luc. 5:1-11

¹⁸ Na nanadchadcharanan Jesus ta tarantag na sachi Fayfay wi Galilea, innilanan chuway mansunud wi cha Simon wi ananchay Pedro ya Andres wi manakufur. ¹⁹ Ad anan Jesus an chicha, “Ichulinyunat ad mitun-ud-ayun saon ta sukata na iwaaryu ta mamatiyonyun takun saon.” ²⁰ Ad nan-itaynanchan takufurcha ad nitun-udchan siya.

²¹ Naaaycha pù ait innilan ako Jesus na chuway mansunud wi cha Jaime an Juan ya amachay Zebedeo wi iningkaw ta fangkacha, wi amatonchan takufurcha. Ad inayakan ako Jesus chichay mansunud. ²² Ad nan-itaynancha amacha ta fangka ad nitun-udchan Jesus.

Na Nantudtuchuwan Jesus Ya Nangaanana Ta Sakit

Luc. 6:17-19

²³ Ad ummoy à Jesus ta ailiilid Galilea nantudtuchu ta sinagogacha wi makimkimungan na Judio, ad inwarawarawagnan Mamfaruy

Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus. Ad inaanna kon nan-ob-ofot wi sakit ya likat na taku. ²⁴ Ad nanchinamag na mipangkop an Jesus ta losani ilid Siria. Siyan inyoy na takun siyan losani nasakit à nan-ob-ofot wi sakit, wi isun na nakafarfaray, nakartoy ya chachi naayayong. Ad impaimfag Jesus chicha losan. ²⁵ Ad ad-adchuwana na takuy nitun-ud an siya wi narpu ta provinsiya wi Galilea ya Judea ya Decapolis ya Jerusalem ya chachi ili ta chomang na Chawwang wi Jordan.

5

Na Intudtuchun Jesus

Luc. 6:20-23

¹ Innilan pu Jesus na ad-adchuwani taku, summang-at ta takudtud ad ummachuy, ad naarus na disipulusnan siya. ² Ad tinudtuchuwana chicha anani, ³ “Maragsak na takuy makaawat wi maid lobfongchay mangwa ta mamfaruwon Apudyus nu achina chicha fadngan, tan mitatappicha ta Manturayan Apudyus!

⁴ “Maragsak akon takuy manochomchom mipakapu ta lawingi màràwa, tan paragsakon Apudyus chicha!

⁵ “Maragsak akon takuy mangipafafa ta long-agcha, tan adchon Apudyus chachi impustanan chicha!

⁶ “Maragsak akon takuy siya kay pionchay oyyoon na pàwan Apudyus, tan fadngan Apudyus chicha wi mangwa ta mapnokancha!

⁷ “Maragsak akon takuy manangngaasi ta asintatakuna, tan kaasiyan ako Apudyus chicha!

⁸ “Maragsak akon takuy siya oy-oyoonchan pion Apudyus wi maid lawing à pangkopchay mangwa, tan ilanchà Apudyus à tapin na padcha!

⁹ “Maragsak akon takuy siya oy-oyoonchan mampatarna ta taku, tan ifilang Apudyus chichà an-ananàna!

¹⁰ “Maragsak akon takuy maparpalikatan kapu ta mangwaanacha ta pion Apudyus, tan mitapicha ta Manturayanad langit!

¹¹ “Maragsak-ayuy main-insurtu ya maparpalikatan ya mifafain kapu ta manursurutanyun saon. ¹² Uray nu amaschin oyyoonchan chiayu, maragsak-ayu ko kay tan chakor na kunkunayud langit. Tan amaschi kon napasasamak ta chachi profetas ta awi.”

Na Nangiyalikan Jesus Ta Mamatì Asin Ya Silaw

Mar. 9:50; Luc. 14:34-35

¹³ Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu, anana, “Isuayù asin ta losani taku ta lufung. Ngim nu maaan na tamtam na asin, maid in-inon wi mangiyulin ta kinaasinna. Mifallu ad chamchampiton na taku tan maid silfina.

¹⁴ “Ya isuayu kò silaw wi manlawag ta som-somò na losani takud asnay luta. Na aligna, isuayù ili ta osay takudtud wi mamàila wi achi pu mafalini masar-iwan. ¹⁵ Ad maid pu ko takù paskichanan silaw ad tinab-unana, ngim ipatayna ta losan masilawan na charò na foroy. ¹⁶ Ad amaschi kon linangyu, wi masapur mamàila ta taku. Tan na mangil-ancha

ta mamfaruy oyyoonyu, siyan mangichayawan-
chan Apudyus wi Amayud langit.”

*Mipangkop Ta Lintog Apudyus Wi Inyug-is
Moses*

Mat. 24:34-35; Mar. 13:30-31; Luc. 21:32-33

¹⁷ Ad inturuy Jesus anani, “Achiyu anani ummali aanon na Lintog wi inyug-is Moses ya chachi tudtuchun na profetas, tan na ummaliyà, à tumuttuwaan na losani imfakan na niyug-is. ¹⁸ Somsom-onyuna, achi pu mafarfaliwan na Lintog Apudyus. Tan uray nu chumatong na pagpag na annayay luta ya langit, achi pu maaan uray na akàitan ta Lintog ingkanà mawan losan. ¹⁹ Siyan sinumani sumurngasing ta uray kafafaan ta lintogna, ad siya kon itudtuchuna ta uchum, mifilang à siyà kafafaan ta Manturayan Apudyus. Ngim nu sinun manungpar ta losani Lintog Apudyus ya siya kon itudtuchuna ta uchum, mifilang à siyà nangatu ta Manturayan Apudyus. ²⁰ Siyan na ifakà an chiayu, achiyu pu mitapi ta Manturayan Apudyus nu achiyu pu oyyoon na piona, wi isun chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Siyan masapur mamfarun oyyoonyu nu oy-oyyooncha.

Na Intudtuchun Jesus Mipangkop Ta Og-ot

Mar. 11:25; Luc. 12:57-59

²¹ “Akammuyu wi nanipud ta awi siya nitudtuchun chitaun sachi lintog wi anana, ‘Achiayu pumatoy, tan na pumatoy, makuis ad machusa.’ ²² Ngim na ifakà an chiayu ta sana, uray na umog-ot yakay ta furunna, makuis

ako kay. Ad na takuy manginsurtu ta furunna, micharum ta chachi nangangatuy kukun-sisar. Ad na takuy mangwanan ta furunnay, 'Natingtingangan-a wi maid silfim!' lobjongnay mifallu ta apuy wi infierno. ²³ Siyan nu awad ichatunyun Apudyus, ad simsimòyu wi awad na lawingon na furunyun chiayu, ²⁴ taynanyun sachi ichatunyu ta sangwanan na altar ta um-moyyu kaukud na furunyuy pinachuruwanyu ta man-asipakawan-ayu achiyuwot ichatun na pionyuy adchon an Apudyus.

²⁵ "Ad nu kaspangalikan awad mangicharum an chiayu, ing-ayu umuna makaukud an siya, ta nu mafalin achiyu iyoy ta kuis. Tan nu mipasanguayu ta kuis, sikurachuy ipaifarud chiayu ta pulis, ²⁶ ad tuttuway achiayu pu miparufus ta fafalluchan ingkanà finayachanyun losani mur-tayu.

Na Intudtuchun Jesus Mipangkop Ta Chagchakas

Mat. 18:8-9; Mar. 9:43-47

²⁷ "Akammuyu kon nitudtuchu wi anana, 'Achiayu makachagchakas.' ²⁸ Ngim na ifakà an chiayu ta sana, sinumani takuy mangila ta fufai ya simsimònay makasuyop an siya, isù nakachagchakas ta amaschi somsomòna. ²⁹ Siyan nu makafasuranyun ilan na atayu, kulikuranyu ad imfalluyu! Tan un-unnoy na makurangan na long-ag nu wachawad na long-agyu ad nifalluayud infierno. ³⁰ Ad nu siya makafasuranyun oyyoon na imayu, lampokanyu ad imfalluyu! Tan un-unnoy na mapukuranyu

nu wachawad losan na long-agyu ad nifalluayud infierno.

Na Intudtuchun Jesus Mipangkop Ta Ichang
Mat. 19:3-12; Mar. 10:2-12; Luc. 16:18

³¹ “Akammuyu kon nitudtuchu wi anana, ‘Nu ichangan na larain asawana, masapur mangwà kasuratan na man-ichangancha.’ ³² Ngim na ifakà an chiayu ta sana, sinumani larai wi mangichang ta asawana, nakafasur, naragsig yakay nu nakararain asawana. Ad na nakafasurana, nakafasuronan asawanay inichangana nu asin mangasawa. Ad siyan na larai wi nangasawan siya, nakafasur ko.

Na Intudtuchun Jesus Mipangkop Ta Sapata

³³ “Akammuyu ko wi nanipud ta awi, intudtuchun chachi aappuyu wi, ‘Achiyu surngasingon na insapatayu, tan masapur oyyoonyun sinumani insapatayun Apudyus wi oyyoonyu.’ ³⁴ Ngim na ifakà an chiayu ta sana, achiyu umisapatà farangna nu awad ifakayu. Achiyu isapatan langit, tan langit na umaachuyan Apudyus. ³⁵ Ya isuna koy achiyu isapatan annay luta, tan siyan nipapattayan na ikina. Ad isuna koy achiyu isapatan ili wi Jerusalem tan siyan finumroyan na angatuwani Ali. ³⁶ Ad achiyu ko isapatan uruyu, tan foon à makàwaayù mamputilà winnu mangngitit à uray osà fuùyu. ³⁷ Na oyyoonyu kay, ifakayuy ‘Oo’ nu tuttuwa, winnu ‘Foon’ nu foon. Tan nu chog-anyu, Satan na mismuy narpuwan na ichokayu.

Na Tudtuchun Jesus Mipangkop Ta Faros

Luc. 6:29-30

³⁸ “Akammuyu kon nitudtuchun chitau wi anana, ‘Na manyam-an ta atan na asintatakuna, masapur mayam-an akon atana. Ad nu sinun manyam-an ta fafan na asintatakuna, masapur mayam-an akon fafana.’ ³⁹ Ngim na ifakà an chiayu ta sana, achiayu fumaros ta uray sinuy mangwà lawing an chiayu. Siyan nu awad manlipak ta apingyuy chiwawan, palipakyu kon chuwiki. ⁴⁰ Ad nu awad mangicharum an chiayu ta aranchan silupyu, adchonyu kon agwana. ⁴¹ Ad nu awad takù pafuudnan ochonnan chiayù osay kilometro, uray fuuchonyù chuway kilometro. ⁴² Adchanyun man-ochaw an chiayu, ya pafuruchanyun mamfurud an chiayu.

Na Tudtuchun Jesus Wi Anusantaun Mallawing An Chitau.

Luc. 6:27-28, 32-36

⁴³ “Akammuyu kon tudtuchu wi anana, ‘Masapur ay-ayatonyun fufurunyu ngim kuraonyun mallawing an chiayu.’ ⁴⁴ Ngim na ifakà an chiayu ta sana, masapur ay-ayatonyun mallawing an chiayu, ya masapur iluwaruwanyu kon mamarpalikat an chiayu. ⁴⁵ Tan nu amaschin oyyoonyu, isuwonyun Amayud langit. Tan iparufusnan uminitan na init à fumaruwan na losani taku, wi uray lawing ya mamfaru. Isun akon uchan, adchona kò fumaruwan na losani taku, uray na mangwà lawing ya mangwà mamfaru. ⁴⁶ Tan kunkunaan Apudyus chiayu nu afus na takuy mangayat an chiayù ay-ayatonyu?

Foon, tan uray chachi manchachakup à fukis wi manturtulli, amaschi kon oyyooncha. ⁴⁷ Ad nu afus na fufuronyun makaug-ugkuchanyu wi lak-sikonyun uchum, sinun silfina tan uray na achi pu mamati, amaschi kon oyyooncha! ⁴⁸ Masapur iyustuustuyun oyyoonyu, wi isun na kinaustun na Amayud langit.”

6

Man-annad-ayu Ta Achiayu Mamàpail-on

¹ Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu anani, “Man-annad-ayu ta achiyu ipàpaila na takun mangwaanyu ta mamfaru. Tan nu siya kay mangwaanyun pionyuy ichayaw na takù chiayu, foon pù kunkunaan chiayun Amataud langit.

² “Siyam nu awad adchonyù fachang ta takuy makasapur, achiyu kuma ipàpaila ta losani taku wi isun na oy-oyoon chachi akinpapati wi mamàpail-on wi umoy ta sinagoga ya arsa wi ipàpailachan mamfaruy oyyooncha ta machayawcha. Ngim tuttuwan ifakà an chiayu, wi narpas na losani kunkunacha. ³ Ngim à chiayu, nu awad adchonyù fachangyu, ilanyu ta achiyu pu kuma ipaakammu ta uray na mismuy furonyu wi mangatod-ayu, ⁴ ta iyagkaawyuy mangatod. Ad à Amatau wi mangiila ta losani achi pu maila, kunkunaan chiayu.

Na Tudtuchun Jesus Mipangkop Ta Luwaru

Luc. 11:2-4

⁵ “Nu malluwaruayu, achiyu is-isuwwon na oyyoon na anchanay akinpapati wi mamàpail-on! Tan pionchay umoy umagsad malluwaru

ta sinagoga ya ikid na arsà mangil-an na takun chicha. Tuttuwan ifakà an chiayu, wi narpas na losani kunkunacha. ⁶ Ngim à chiayu, nu malluwaruayu, lumnòayu ta kuwartuyu ad nan-onob-ayu wi malluwaru an Amatau wi achi pu maila. Ad à Amatau wi losanna ilan na achi pu maila, kunkunaan chiayù tapin na padcha.

⁷ “Ad nu malluwaruayu ko, achiyu an-chuanchuwon na luwaruyu wi isun na oyyoon na chachi maid pammaticha, wi anancha pun nu chongron Apudyus chicha kapu ta kinaanchun na luwarucha. ⁸ Achiyu is-isuwwon na pina-gruwarucha. Tan à Amatau, inaagkammunan masapuryu uray nu chaanyu pù ifaka. ⁹ Siyan amasnaonyuy malluwaru:

‘Amanid langit,

machaychayaw kuman ngachannu.

¹⁰ Chumatong kuman manturayam ad asnay luta, ya màwa kuman piom ad asnay lutà isun na màwad langit.

¹¹ Adchan chianì anonni ta finikat.

¹² Pakawanon chiani ta lawingi iningwani, à isun na mamakawananni ta chachi fumasur an chiani.

¹³ Ya ilisim chiani ta achiani pu maawis wi fumasur, ya ilisim ako chiani ta sulisug Satan.’ ”

¹⁴ Ad inturuy ako Jesus anani, “Nu pakawanonyun mangwà lawing an chiayu, pakawanon chiayu kon Amayud langit. ¹⁵ Ngim nu achiyu pu pakawanon chicha, foon pu kò pakawanon chiayun Apudyus.

Na Tudtuchun Jesus Mipangkop Ta Mallanganan Wi Mangan

¹⁶ “Nu mallangan-ayuy mangan kapu ta mal-luwaruwanyun Apudyus, achiyu is-isuwwon chachi akinpapati wi obsonchan itchurachà mangil-an na taku wi mallanganchay mangan. Tuttuwan ifakà an chiayu wi narpas na losani kunkunacha. ¹⁷ Ngim chiayu, nu mallangan-ayuy mangan, manchar-up-ayu ya mansakaysay-ayu, ¹⁸ ta foon pù makailasin na taku wi mallangan-ayuy mangan, ta afus à Amayù mangakammu. Tan à Amayu wi achi pu maila, iillanan losani nitataruy oyyoonyu, ad kunkunaanà chiayù tapin na padcha.

*Na Masonsonan Na Kinafaknang Ad Langit
Luc. 12:33-34*

¹⁹ “Achiyu patpatkan na fumaknanganyud as-nay luta ya manonsonanyu ta asinchuwan, tan machachail ako kay tan yam-anon na laoy ya lasti ya mafalin akoy maakaw. ²⁰ Ngim na oyyoonyu kuma, patpatkanyun pion Apudyus ta siyan manonson ta kinafaknangyud langit, tan ad aschi, maid pu makachachail ya maid pu ko makaakaw. ²¹ Tan na katuttuwaan, sinumani patpatkanyu, kapilitani siya kon som-osom-onyu.”

*Na Silaw Na Long-ag
Luc. 11:34-36*

²² Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Na ata, siyan silaw na long-ag. Siyan nu maid pu chufiktun na ata, isù losan nasilawan na long-ag. ²³ Ngim nu awad chufiktun na ata, isù

awad na long-ag ta pangot. Siyan nu pangot na marpuwan na linang, isag pumangot.

*Na Imfakan Jesus Mipangkop Ta Ouwa
Luc. 12:22-31; 16:13*

²⁴ “Maid pu takù chuwan mangituray an siya tan kapilitani ay-ayatonan osa ya lawingonan osa, ya kapilitani patkonan osa ad achina pun na osa. Isuna ko an Apudyus ya pilak, tan nu pilak na napatog an chiayu, sikurachuy achi pu mafalini patkam na pion Apudyus.

²⁵ “Siyan na ifakà an chiayu, achiayu machanakan mipangkop ta masapuryu ta mafiyakanyu, isun na maan ya luput, tan napatpatog na fiyagyu nu maan, ya long-agyu nu luput. ²⁶ Ilanyun sissiwit, wi tumattattayapcha kay wi achicha pu mammura ya maid apitoncha, ya maid pu ko ichulinchà masapurcha. Ad tamako ta asififiyagcha nù? Oo, tan Amayud langit na mangayyuwan an chicha! Ad foon ayà napatpatog-ayu an Apudyus nu anchanay sissiwit? ²⁷ Ad na osa, maid pu iturung na chanag tan uray machanachanakan-ayu, maid itur-ayna ta fiyagyu!

²⁸ “Ad taayuko ko machanakan mipangkop ta usaronyuy luput? Ilanyun fokaw, achicha pu man-iwaar winnu mallakà luputchà. ²⁹ Ngim ifakà an chiayu wi namagmagkit na sabsa-fungcha nu afaruwani silup Solomon wi siyan afaknangani Ali. ³⁰ Siyan nu amaschin oyyoon Apudyus wi mangipafaru ta fokaw wi sinaitan yakan awachancha, maryawchà fikat ad

maskobcha, sinchumallun somsomòna ta mipangkop ta iluputyuy taku! Kurang na pammatiyu!

³¹ “Siyan achiayu machanakan ta mipangkop ta masapuryu wi ifiyagyü wi isun na maan ya mainum ya luputyu, ³² tan amaschin somosom-on na takuy foon pù mamati. Ngim chiayu, akammun na Amayud langit wi masapuryu losan na amaschi. ³³ Siyan na som-osomonyu kuma, mipangkop ta Manturayan Apudyus ya mangwaanyu ta piona. Tan nu amaschin patpatkanyu, nangamung à siyay mammammò ta losani masapuryu.

³⁴ “Siyan achiayu machanakan mipangkop ta mapasamak à fikat, tan para kò fikat na màwaan na anchanaya. Tan tayuko chogchog-an na likatyu ta sana ta likatyù fikat?”

7

Achiyu Pafasuron Na Uchum

Luc. 6:37-38, 41-42

¹ Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu, anana, “Achiyu pafasuron na uchum ta achin pu ko Apudyus pafasuron chiayu. ² Tan na oyyoonyu ta uchum, siya kon oyyoon Apudyus an chiayu. Siyan na losani oyyoonyu ta asintatakuyu, sachi kon oyyoon Apudyus an chiayu. ³ Na miyalikana, isù narawag na mangil-anyu ta aiti mukat ta atan na furunyu, ngim foon pù mailasinyun nipapaktar wi mukatyu! ⁴ Mafalin aya wi anami, ‘Choo ta aanò na aiti mukatnu,’ ad annan nipapaktar wi mukatyu? ⁵ Mamàpail-on-ayü! Siyan masapur

unaonyu aanon na nipapaktar wi mukat ta atayu ta lumawag na mangil-anyu wi mangaan ta aiti mukat na furunyu.

⁶ “Achiyu ipapilit itudtuchun ukud Apudyus ta takuy kattoi lawingonchay mangngor. Na miyalikana, achiyu adchon na kanginaan ta asu, tan uray nu adchonyun siya, obfan chiayu ko kay, ya achiyu ko adchon na napatog wi fongar ta forò, tan iwalischa ad chinamchampitcha.

Achiyu Iwarang Wi Manchawat An Apudyus

Luc. 11:9-13

⁷ “Nu awad masapuryu, chawatonyun Apudyus ad adchonon chiayu. Nu anaanaponyun pionyuy anapon, ochasanyu. Ad nu kongkongonyun liwangan, maib-at an chiayu. ⁸ Tan losani manchawat an Apudyus, maatod na chawatona, ad na manganap ta pionay anapon, ochasana, ya maib-at na liwangan ta sinumani mangkongkong. ⁹ Somsom-onyun annaya: uray à chiayuy aamma, nu manchawat na anàyù maan, adchanyù fatu? ¹⁰ Ad nu manchawat à filis, adchanyù urog? ¹¹ Siyan chiayuy managfasur, nu akammuyuy mangatod à mamfaru ta anàyu, sin-umisag na oyyoon Amayud langit wi mangatod ta mamfaru ta sinumani manchawat an siya.

¹² “Na sinumani pionyuy oyyoon kuman takun chiayu, siya kuman oyyoonyun chicha, tan sachin puntus na losani Lintog Moses ya in-tudtuchun chachi profetas ta awi.

Na Nalipit Wi Liwangan

Luc. 13:24

¹³ “Mangoy-ayu ta nalipiti liwangan, tan na mawwar-angi liwangan, manturung ad inferno, ad kapu ta narakan sachi charan, achun mangoy.
¹⁴ Ngim kapu ta nalipit na liwangan wi maoy ad langit ya nalikat akon charan, siyan ait na mangoy.

Na Oyyoon Na Osay Takun Mangifaka Ta Kinatatakuna

Luc. 6:43-44

¹⁵ “An-annachanyun chachi sinanprofetas wi takuy mangwanani ukud anu Apudyus na itudtuchucha, ngim foon pun. Isuchà naanusi taku, ngim na katuttuwaan, yam-anonchan pam-matiyu. ¹⁶ Mailasinha tan na oy-oyyooncha siyan mangifaka ta kinatatakucha, wi na miyalikancha, foon pù mafalini ifungan na tarurung na atunor! Ya foon pu kò mafalini ifungan na tabfog na akit! ¹⁷ Ad na osa, na mamfaruy imong, mamfaru kon ifungana, ngim na lawingi imong, lawing akon ifungana. ¹⁸ Tan maid mamfarù ifungan na lawing, ya maid ako lawing à ifungan na mamfaru. ¹⁹ Ad na imongi achi pu mamkas à mamfaru, masipur ad maskob. ²⁰ Siyan na mangilasinanyu ta sinanprofeta, na oy-oyyooncha.”

Na Achi Pu Mitapi Ta Manturayan Apudyus

Luc. 13:25-27

²¹ Ad inturuy Jesus wi mantudtuchu, anana, “Foon pù losani maaapu an saon lumnò ta Manturayan Apudyus, tan afus na chachi mangwa ta pion Ama ad langit. ²² Siyan nu chumtong na padchay manguisan Apudyus ta taku, achun

umalin saon mampangpangngaasi anani, 'Apu, Apu, parnoon chiani! Tan mipakapu ta karob-fongam, intudtuchunin mipangkop an Apudyus, ad imparyawnin achuy farfaray na nakafar-faray, ya nangwaani kò achù kaskaschaaw!' ²³ Ngim na isongfat-un chicha, 'Mantulitulaiyu! Maid akammù an chiayu. Lumayaw-ayu!'

Na Chuway Mangkakaob Ta Foroy

Luc. 6:47-49

²⁴ "Sinumani mangngor ta annay ifagfakà ya oyyoona, miyalig ta nararami taku wi fatun nangisaachana ta foroyna. ²⁵ Ad uray nu um-muchauchan pun ya nanurun na chawwang ya fummalifali, achi pu nikur-ub na foroyna tan mampagchot na nisaachana.

²⁶ "Ngim na takuy mangngor ta ifagfakà ya achina pu oyyoon, miyalig ta natingtingangani taku wi insaadnan foroyna ta lagrakan. ²⁷ Ad ummuchauchan pun ya nanurun na chawwang ya fummalifali, nikur-ub na sachi foroy ad naamin niwà nag!"

Na Karobfongan Jesus

²⁸ Narpas pun Jesus imfakan anchanaya losan, naschaaw chachi takuy naarus ta pinag-tudtuchuna, ²⁹ tan foon pù isun na pinag-tudtuchun chachi mangitudtuchu ta Lintog, tan maila wi annan karobfonganay mantudtuchu.

8

Impaimfag Jesus Na Osay Larai

Mar. 1:40-45; Luc. 5:12-16

¹ Nan-osog pù Jesus ta takudtud wi nantudtuchuwana, ad-adchuwana na takuy naarus nitun-ud an siya. ² Ad na sachi, iningkaw na osay larai wi nakollakong na long-agna, wi ummoy an Jesus nampalintumong ta sangwananna, wi anana, “Apu, patiyò wi annan karobfongami mangaan ta annayay sakit-u, siyan nu kaasiyanà, paimfakonà.”

³ Sachi ad inyaragwad Jesus na imanan siya, ad anana, “Oo, kaasiyà sia. Maaan na sakitnu!” Ad naanimfag à siya. ⁴ Ad finilin Jesus à siya wi anana, “Achim ug-ugkuchon ta sinuman, ngim ing-a mampaila ta pachi, ad manchatun-a tan sachin illintog Moses à manuttuwaan na taku wi naaan na amaschi wi sakit.”

Impaimfag Jesus Na Sanilun Na Kapitan Na Surchachu

⁵ Narpas pun na sachi, ummoy à Jesus ad Capernaum, ad na sumungachana ta sachi ili inafot na osay kapitan na surchachu wi iRoma an Jesus wi nampangpangngaasi, wi anana, ⁶ “Apu, nasakit na sanilù. Awad ad foroy wi amod na sakitna wi achi pu makaisi, tan akin-ottoyon.”

⁷ Ad anan Jesus, “Umali paimfakon à siya.”

⁸ Ngim anan na kapitan, “Apu, mafainà wi mammangilin sia. Umanay yakan ukudnù mampaimfag ta sanilù. ⁹ Tan maawatà na mipangkop ta karobfongan, tan uray saoni kapitan, masapur patiyò na ifakan na apù. Ad na susurchachuy iturayà, patiyoncha kon ifakà, tan nu ifakà ta osa, ‘Ing-a!’ umoy, ad nu ifakà ta osa, ‘Umalia!’ umali ko. Ad nu ifakà ako ta sanilù, ‘Oyyoom

na sanat!' oyyoona ko! Ad sinchumalluy màwan ifakam tan annan karobfongam.”

¹⁰ Naschaaw à Jesus ta nangngorana ta im-fakana, ad anana ta takuy umun-un-unud an siya, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi maid pu inchasà à isun na impappatin na anna ta losani chokatauy kanà Israel. ¹¹ Tuttuwan ifakà an chiayu, wi ad-adchuwan na foon pù Judio wi marpu ta arutaruta wi umoy makaragsak ancha Abraham, Isaac ya Jacob ta Manturayan Apudyus ad langit. ¹² Ngim chachi Judio wi piniliyan Apudyus wi mitapi kuma ta Manturayana, kaachuwan an chichan mipaoy ta sachi ikaw wi amod na pangotna, ad sachin asiiiflan-cha ya asingangarotngotan na fafacha kapu ta kinalikatna.”

¹³ Ad anan Jesus ta kapitan, “Lumayaw-a, tan na patiyom wi màwan chiayu, màwa.”

Ad sachin ustuy ummimfakan na sanilun na kapitan.

Achun Takuy Impaimfag Jesus

Mar. 1:29-34; Luc. 4:38-41

¹⁴ Sachi ad ummoy à Jesus ta foroycha Pedro ad innilanan atukangan Pedro wi nifafàsar wi amod na panatingna. ¹⁵ Ad inognan Jesus na imana ad naaan na panatingna, siyan fumman-gon ad sinakunganà siya.

¹⁶ Mummaschom pun, inchatong na taku an siyan ad-adchuwani nakafarfaray. Ad inaminna imparyaw na farfaraycha ta ukudna, ya impaimfagna kon losani nasakit. ¹⁷ Iningwana losan chachì tumuttuwaan na inukud Isaias wi

profeta ta awi wi anana, “Siyan nangaan ta losani sakittau, ya finnosna finuud na likattau.”

Na Kinalikat Na Sumurutan An Jesus

Luc. 9:57-62

¹⁸ Na nangil-an Jesus ta ad-adchuwani takuy naarus an siya, imfakana ta chachi disipulusna ta umoycha losan ta chomang wi tarantag na fayfay. ¹⁹ Ad iningkaw na osay sikuchi mangitudtuchu ta Lintog wi ummoy an Jesus, ad anana, “Misturu, mifurunà an sia ta uray sinumani umayam.” ²⁰ Ad sinongfatan Jesus à siya anani, “Na mutit, annan afutchay ingkawancha, ad na sissiwit, anna kon sùfutchay ingkawancha. Ngim à saoni namfalin taku, maid pu foroy-ù sumpuwà. Ad mitun-ud-a ko kay?”

²¹ Ad anan akon osay disipulus Jesus, “Apu, inyà yan ilofon à Ama.” ²² Ngim anan Jesus an siya, “Ikad na chachi maid pu pammaticha, wi niyalig à natoy, wi mangilofon ta isuchay natoy. Ngim sia, sumurut-an saon.”

Na Nangipakin-an Jesus Ta Fali

Mar. 4:35-41; Luc. 8:22-25

²³ Sachi ad namfangkacha Jesus ya disipulusna. ²⁴ Nangkinawacha pun ta fayfay, nammaag fummali napigsa. Ad nganngani milutong na fangka. Ngim nasusuyop à Jesus. ²⁵ Siyan finangon na disipulusnà siya, wi anancha, “Apu, saraknifam chiani! Annay milutongtau!”

²⁶ Ad fummangon à Jesus, ad pinakinònan fali ya challuyun. Ad asin tummuyong na fayfay. Ad anana, “Taayuko machanakan? Tayukò saon achi piyaron?”

²⁷ Ad naschaawcha losan wi mamfufurun, ad anancha, “Sinun kintatakun na annay taku, wi uray na fali ya challuyun, patkonchè siya!”

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Chuway Larai

Mar. 5:1-20; Luc. 8:26-39

²⁸ Chummatong pu cha Jesus ta chomang na sachi fayfay wi sakupon Gadareno, sinib-at na chuway takù Jesus, wi narpucha ta lorobnan. Nakafarfaraycha, ad kaog-ogyatcha, siyan maid pu makaturod wi mangoy ta sachi charan. ²⁹ Ad nampoawcha anani, “Siay anà Apudyus, sinun oyyoom an chiani? Umalim palikatan à chiani wi chaan pù chumatong na ustuy timpuna?”

³⁰ Na sachi, niyaspur wi iningkaw na achani wi ad-adchuwani forò wi asisusubsub. ³¹ Siyan nampangpangngaasin chachi aran an Jesus, wi anancha, “Nu iparyawnù chiani, ipaoyùn chiani ta anchachiyay forò.”

³² Ad anan Jesus an chicha, “Ing-ayu nù!” Siyan tinaynanchan chachi taku ad ummoycha nallonog ta forò. Ad chachi forò, asitotodchècha wi ummoy lumayug ta chopras ad losancha naanud ta fayfay.

³³ Na takuy namanfantay ta forò, ummawidcha losan ummoy ta ili, ad impachamagchan losani napasasamak ta chachi forò ya uray chachi takuy nakafarfaray. ³⁴ Ad lummigwat na losani taku wi umoy mangilan Jesus. Ad na nangchasanhan Jesus, nampangpangngaasichan siya ta lumayaw kuma ta sachi ilicha.

9

Impaimfag Jesus Na Osay Naayayong

Mar. 2:1-12; Luc. 5:17-26

¹ Ad asincha Jesus namfangka wi nanchor-mang nangulin ta ilina. ² Ad na iningkawancha ta sachi ili, inchatong na uchumi takun siyan osay naayayong wi nifafàsar. Ad inakammun pu Jesus wi napigsan pammatica, anana ta naayayong, “Sunud, lumagsak-a! Napakawan na fasurnu!”

³ Iningkaw na uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi nan-asiakitùtù anani, “Apay, iyisunan long-agnan Apudyus!”

⁴ Ngim à Jesus, inakammunan somsomòcha, siyan anana, “Tamako ta lawing na somsomòyun saon? ⁵ Sinun mallanlanuy à ifaka, ‘Napakawan na fasurnu,’ winnu, ‘Lumigwat-a ta manadcharan-a’? ⁶ À saon wi namfalin taku, panoknokà an chiayu wi annan karobfongà ad asnay luta wi mamakawan ta fasur.” Ad anana ta sachi naayayong, “Lumigwat-a, ad inaram na ofognu ad lumayaw-a!”

⁷ Ad lummigwat na sachi naayayong ad lummayaw. ⁸ Ad chachi ad-adchuwani takuy nangi-ila, naschaawcha wi amod akon ogyatcha, ad chinaychayawchà Apudyus kapu ta nangadchana ta karobfongan na taku wi mangwa ta amaschi.

Na Nangayakan Jesus An Mateo À Mandisipulusna

Mar. 2:13-17; Luc. 5:27-32

⁹ Na lummayawan Jesus ta sachi ili, innilanan osay manchachakup à fukis wi nangngachan à

Mateo wi ummaachuy ta pisinana. Ad anan Jesus an siya, “Mitun-ud-an saon.”

Ad narnigwat à Mateo wi nitun-ud.

¹⁰ Na nanganancha Jesus ya chachi disipulusna ta foroycha Mateo, ummoy ako nakaan na achuy fufurun Mateo wi manchachakup à fukis ya uchumi takuy managfasur. ¹¹ Ad na nangilan na uchumi Fariseo an chicha, inimuscha ta disipulus Jesus, “Tamakon Apuyu, makaan ta kakassanay taku?”

¹² Chingngor pu Jesus chicha, sinongfatana chichà alig, anana, “Na takuy maid sakitna, foon pù masapurhan chuktur. Siya makasapur na nasakit. ¹³ Anaponyun mining na annayay niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, ‘Foon pù ichatuchatunyun saon na patkà ngim siya patkà na mangaasiyanyu ta asintatakuyu.’ ” Ad anan ako Jesus, “Na ummaliyà ad asnay luta, foon à tudtuchuwà na mamfaruy taku ngim siya ummaliyà na tudtuchuwà na managfasur.”

Mipangkop Ta Mallanganani Mangan

Mar. 2:18-20; Luc. 5:33-35

¹⁴ Sachi ad ummoy na uchumi pasurut Juan wi Mamfufunyag inimus an Jesus, “Tamakò chiani ta Fariseo, kanayun-ani mallanganani mangan, ngim achi pun na disipulusnu?”

¹⁵ Ad nan-alig à Jesus wi summongfat, anana, “Mansasàuy lawan takuy makakasar nu awad an chichan larai wi mikasar? Achicha pun! Ngim chumatong na timpuy milayawan na nikasar an chicha, ad sachin mallangananchay mangan.”

Mipangkop Ta Tudtuchun Jesus

Mar. 2:21-22; Luc. 5:36-39

¹⁶ Ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Maid pu takù itàrupnan lukaki luput ta pallos. Tan nu kumsin na lukaki luput, am-amchonon nakissay.

¹⁷ Ad maid pu ko mangifungufung à inafuyu ta chachaani uglit wi isù amutu, tan fumtak na sachi uglit ad mifallun fayas ad losancha machachail. Ngim na inafuyuy siya mifungufunganan àoyyay uglit wi amutu, maid machachailancha.”

Impaimfag Jesus Na Osay Fufai Ya Tinakunan Osay Fafarasang

Mar. 5:21-43; Luc. 8:40-56

¹⁸ Man-ukuukud pù Jesus, chummatong na osay pangpangun na sinagogan na Judio ad nampalintumong an siya wi anana, “Àotoy na anàuy fafarasang. Ngim nu umalim agpachan à siya, umuli matakù!”

¹⁹ Ad lummigwatcha Jesus ya disipulusna wi nitun-ud an siya.

²⁰ Ad niyaspur wi iningkaw na osay fufai wi nasakit à chumarachara ta unog na nasawaran à chuway tawon. Ad ummoy ta odchokan Jesus ad inagpachanan pagpag na silupna, ²¹ tan na somsomòna, “Uray nu agpachà yakan silupna, umimfakà.”

²² Sachi ad nantuwilli Jesus ad innilanà siya, ad anana, “Sunud, papigsaom na somsomònu! Tan mipakapu ta pammatim an saon, umimfaga.” Ad sachiin ummimfakana.

²³ Chummatongcha pu Jesus ta foroy na sachi pangpangu, linumnò à Jesus, ad amod na ifil

ya ngonot na namakungun. ²⁴ Siyan anana, “Lumawaayu losan! Tan foon pù natoy na annay fafarasang. Nasusuyop yakay!” Ngim inamamangchà siya. ²⁵ Lummawa pun na taku losan, linumnò à Jesus ta kuwartuy iningkawan na natoy ad inognanan imana, ad fummangon chi fafarasang.

²⁶ Ad na sachi iningwan Jesus, nanchinamag ta sachi losani ili.

Impaimfag Jesus Na Chuway Nakurap

²⁷ Lummaway à Jesus ta sachi, ad na nanadchadcharanana iningkaw na chuway nakurap wi nitun-ud an siya, wi nampoapoaw anani, “Siay kanà David, kaasiyan chiani!”

²⁸ Sachi ad wi linumnò à Jesus ta osay foroy, nakarnò akon chachi nakurap. Ad ananan chicha, “Patiyonyu wi mafalini makaaanà ta kurapyu?”

“Oo, Apu,” ananchay summongfat.

²⁹ Ad inognan Jesus na atacha ad anana, “Siyan màwan chiayun patiyonyuy màwa!” ³⁰ Ad na sachi, makailacha. Ad finilin Jesus chicha anani, “Achiyu ifagfaka ta sinuman!”

³¹ Ngim lummayawcha ad impachamagcha ta atakutaku ta sachi ili.

Impaimfag Jesus Na Osay Naumor

³² Na lummayawan na chachi chuway naaan na kurapcha, inyoy akon uchum an Jesus na osay takuy inumor na farfarayna. ³³ Ad imparyaw Jesus na aran, ad nakaningan sachi larai. Ad siyan naschaaw losan na takuy naarus, wi anancha, “Maid pu innilataù amasna ad asnay Israel!”

³⁴ Ngim anan chachi Fariseo, “Karobfonganay mangiparyaw ta aran tan na ap-apun na aran na nangatod ta karobfongana.”

Kinaasiyan Jesus Na Taku

Luc. 10:2

³⁵ Ad kinagkagkaay Jesus na ailiili ta sachi wi nantudtuchu ta sinagoga wi makimkimungancha. Inwarawagnan Mamfaruy Chamag mipangkop ta Manturayan Apudyus, ya inaannan nan-ob-ofot wi sakit na taku. ³⁶ Ad na nangilana ta takuy ad-adchuwan, amod na kaasinan chicha tan kakkaasicha, ya maid akammuchà mampaturungancha tan isuchà pannilu wi maid pu mangayyuwan an chicha. ³⁷ Ad ananay nanalig ta disipulusna, “Achun maani ngim ait na man-ani. ³⁸ Siyan chawatonyun Apudyus wi ngin-uwa ta annay ani ta umifaun à achù man-ani.”

10

Na Nanutukan Jesus Ta Apostolesnay Nasawaran À Chuwa

Mar. 3:13-19; Luc. 6:12-16

¹ Inarus Jesus na disipulusnay nasawaran à chuwa ad inadchana chichà karobfongan à mangiparyaw ta aran ya mampaimfag ta losani karasi wi sakit. ² Anchanayan ngachan na chachi nasawaran à chuway apostolesna: Simon wi ananchay Pedro ya sunudnay Andres; cha Jaime an Juan wi anà Zebedeo; ³ ya Felipe an Bartolome, ya Tomas, ya Mateo wi nanchachakup à fukis; Jaime wi anà Alfeo, ya Tadeo, ⁴ ya Simon

wi ananchay Mangipapakat, ya Judas Iscariote wi siyan nangififik an Jesus.

Na Namaunan Jesus Ta Disipulusna Mantutuchuwon

Mar. 6:7-13; Luc. 9:1-6; 10:1-2

⁵ Sachi ad imfaun Jesus chachi nasawaran à chuway disipulusna wi anana, “Ing-ayu mantutuchu, ngim achiayu umoy ta ilin na foon à Judio ya uray il-ili ad Samaria. ⁶ Ngim ing-ayu ta kailiyanyuy kanà Israel wi isuchà pannilu wi natarà. ⁷ Ing-ayu itutuchu wi chanchani milukin Manturayan Apudyus wi uullayoncha. ⁸ Innadchò na karobfonganyu wi paimfakonyun nasakit, wi uray nafuratung, ipauliyu takuwon na natoy, ya iparyawyu kon aran ta naka-farfaray. Maid pu fayad na karobfongan wi inawatyu, siyan achiyu pafayad na sinumani ifachangyu. ⁹ Achiayu mamfarun à pilak uray siping, ¹⁰ ya achiayu mampasiing. Achiayu ko mangawit à mansukatanyù luput ya uray sapatus, ya achiayu ko mansur-ud. Tan na iyi-waaranyu chichan mangamung ta masapuryu.

¹¹ “Ad nu chumatong-ayu ta sinumani ili, anaponyu nu sinun maryad wi mammangilin chiayu ta sachin ingkawanyu ingkanà lumayawanyu. ¹² Nu lumnòayu ta osay foroy, chawatonyun finchisyun Apudyus ta chachi nginforoy. ¹³ Ad nu pionchay mangiliyon chiayu, tuttuway finchisyunan Apudyus chicha. Ngim nu lawingoncha, man-uwayun finchisyun Apudyus. ¹⁴ Ad nu kaspangalikan awad foroy winnu ilì maid pu

mammangilin chiayu ya achicha pu chongron na itudtuchuyu, tòakonyun tapuk ta ikiyu ta lumayawanyù mangakammuwancha wi ikadcha ta machusaancha. ¹⁵ Ifakà an chiayu wi nu chumatong na Padchay Manguisan Apudyus ta taku, sin-umamod na chusan na amaschi nu chusan chachi lawingi takud Sodoma ya Gomorra.”

Na Liglikat Wi Umchas

Mar. 13:9-13; Luc. 12:11-12, 15-17; 21:12-17

¹⁶ Ad inturuy Jesus anani, “Chongronyuna! Ifaun-u chiayu ta chachi lawingi taku wi isuayù pannilu wi umoy miyamung ta kaog-ogyati atap wi asu. Siyan masapur tanchaananyun oyyoonchan chiayu, ngim pafaruwonyun oyyoonyun chicha. ¹⁷ An-annachanyu tan awad na uchumi taku wi maniliw an chiayu ad icharum chiayu ta kurti, ad impaabchoycha ko chiayu ta sin-agogacha. ¹⁸ Ad kapu ta pammatiyun saon, ipasanguchà chiayu ta chachi nangangatuy turay ta maimfistikar-ayu. Ngim sachin wayayuy mangifakan chicha, ya uray chachi foon pù Judio, ta Mamfaruy Chamag mipangkop an saon. ¹⁹ Ad nu maimfistikar-ayu, achiayu machanakan mipangkop ta ifakayu ya isongfatyu, tan na sachi timpu, mipaakammun chiayun ustù ifakayu. ²⁰ Tan foon pu kà chiayun marpuwan na ifakayu, tan Ispiritun Apudyus wi Amataun mangipasasmò an chiayu.

²¹ “Ad na sachi timpu, uray na mansusunud, man-asifikcha ta mapatoy na sunudcha. Ya uray akon man-aama ya man-iina, man-

asipinnatoycha. ²² Ad kuraon chiayu ta losani taku kapu ta pammatiyun saon. Ngim sinumani mangipapati ta pammatina ingkanà anungusna, chichan masaragnifan à ing-ingkana. ²³ Nu palikatan chiayu ta osay ili, umawid-ayu ta safali ili. Ngim ifakà an chiayu wi achiayu pu makasutup ta annayay pàwà an chiayu ta losan ilid Israel ad mangulinà, saoni namfalin taku.”

²⁴ Sachi ad nan-alig à Jesus ta mapasamak an chicha, anana, “Maid pu matudtuchuwan à nangatngatu nu mantudtuchu, ya maid pu ko sanilù nangatngatu nu nginsanilun siya. ²⁵ Siyan kapilitan wi sinumani mapasamak ta mantudtuchu, mapasamak ako ta sachi tudtuchuwana. Isun akon sanilu, tan sinumani mapasamak ta nginsanilun siya, sikurachuy mapasamak akon siya. Siyan saoni Apuyu, nu kuraonà ta taku wi ananchay saon à Beelzebub anu wi ap-apun na aran, sinchumallun mangkuraanchan chiayuy disipulus-u.”

Na Ustuy Umogyatan Na Taku

Luc. 12:2-7

²⁶ Inturuy Jesus anani, “Achiayu umogyat kuma ta taku. Tan na losani achi pu maila ta sana, mipailà tapin na padcha. Ya losani nitataru ta sana, mallotaw nu chumatong na timpuna. ²⁷ Siyan na losani intudtuchù ta aafusanyu, ya intupkà an chiayu, masapur ipagngoryu ta losani taku wi uray ip-awyu. ²⁸ Ya achiayu ko umogyat ta chachi mamatoy ta long-ag, tan achicha pu makàtoy ta alichodwa. Ngim siya umogyatanyu kumà Apudyus, tan karobfonganay mangifallu

ta long-ag ad infierno wi mitapi kon alichodwa. ²⁹ Panunutonyun somsomò Apudyus an chiayu, tan uray na sissiwit wi tansu kan nginan na chuwa, maid pu matoy à uray osa nu foon pù iparufus Amatauy Apudyus. ³⁰ Ad sinchumallù chiayu, tan uray na fuùyu, finilang Apudyus. ³¹ Siyan achiayu kuma umogyat ta sinuman tan napatpatog-ayu an Apudyus nu achuy sissiwit!”

*Na Manàchor An Cristu Ya Mangilifak An Siya
Mar. 8:38; Luc. 9:26; 12:8-9*

³² Inturuy Jesus anani, “Sinumani manàchor ta sangwanan na taku wi saon na Apuna, tàchorà ako siya an Ama ad langit. ³³ Ngim sinumani mangilifak an saon ta sangwanan na taku, ilifak-u kò siya an Ama ad langit.”

*Foon Pù Nawnawan Mamatiyan An Jesu Cristu
Luc. 12:51-53; 14:26-27*

³⁴ Ad anana ko, “Achiyu somsom-on wi ummali turnuson na losani taku ta luta, tan foon pù turnus na inyali ngim lifuk. ³⁵ Tan inyali na man-asikuraan na man-aama ya man-iina ya uray na man-at-atukanga. ³⁶ Ad na kangliitani afusur na osay taku, awad ako kay ta faryanna.

³⁷ “Sinumani mamatpatog ta mangayatana ta chachakkorna nu ayatnan saon, maid pu karobfonganay mifilang à disipulus-u. Isun akon takuy mamatpatog ta mangayatana ta an-ananàna nu ayatnan saon, maid pu ko karobfonganay mifilang à disipulus-u. ³⁸ Ya sinuman akoy mangwanani sumurut an saon, ngim achina pu maanusan na likatna uray siyan iyatoyna,

maid pu ko karobfonganay mifilang à disipulus-u. ³⁹ Tan na takuy mangan-annad ta fiyagnad asnay luta, matoy ako kay. Ngim na takuy iyaw-awannan fiyagna kapu ta pammatinan saon, maatod an siyan makafiyakanan Apudyus à ingingkana.”

Na Pinagkunkunan Apudyus Ta Taku

Mar. 9:41

⁴⁰ Inturuy Jesus anani, “Sinumani manlispitun chiayu, lispituwonà ako. Ad nu sinun manlispitun saon, lispituwona kon nangifaun an saon. ⁴¹ Ya sinuman akoy manlispitu ta mangitudtuchu ta ukud Apudyus tan siyan iwaarna, makunkunaan à isun na kunkunan na sachi mangitudtuchu. Isun akon sinumani manlispitu ta mamfaruy taku kapu ta kinafaruna, makunkunaan akò isun na kunkunana. ⁴² Ya uray sinumani mamainum à mantakaliyong wi chanum ta uray afafaani mamatin saon kapu ta namatiyanan saon, kapilitani makunkunaan.”

11

Na Songfat Jesus Ta Chachi Imfaun Juan Wi Mamfufunyag

Luc. 7:18-35

¹ Limpas pun Jesus finilin na chachi nasawaran à chuway disipulusna, lummayaw wi ummoy ta il-ili wi niyachani nantudtuchu.

² Na sachi timpu, nifafarud à Juan wi Mamfufunyag. Ad chingngorna pun na ining-ingwan Jesus, imfaunna uchumi disipulusnà umoy

man-im-imus an Jesus. ³ Ad inimuschan Jesus, “Ifakam nu sian uullayonni wi impustan Apudyus wi umali, winnu awad safali?”

⁴ Ad anan Jesus an chicha, “Mangulin-ayun Juan ifakan chichingngoryu ya inniilayu wi iningwà, ⁵ wi na nakurap, makailacha, ya na napi-lay, makachadcharancha, ya na nakollakong, ummimfagcha, ya na naturong, makachongor-cha, ya uray na natoy, ummulicha nataku. Ad chachi kakapus, miwarawag an chichan Mamfaruy Chamag. ⁶ Ad ifakayu kon siya wi naragrag sak chachi foon pù manchuwachuwa ta pammaticha wi saon na finaun Apudyus!”

⁷ Lummayaw pun chachi disipulus Juan, im-fakan Jesus ta takun mipangkop an Juan anani, “Na ummayanyu nangil-an an Juan ta in-ingkawana ta sachi ikaw wi maid pu foroy, sinun ummoyyu innila? Ananyu pun nin nu siyan isù kurun wi chupachupaliyon na fidfid! ⁸ Ad nu foon, sinun ummoyyu innila nù? Taku wi nansilup à afaruwan? Ngim foon à nansilup à amaschi tan foroy na Alin ingkawan na nakasilup à amaschi! ⁹ Siyan sinun ummoyyu innila nù? Osay profetan Apudyus? Na katuttuwaana, siya ummoyyu innilan profetan Apudyus. Ngim ifakà an chiayu wi Juan na kangrunaan wi profeta, ¹⁰ tan siyan sachi takuy mismun imfakan na niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, ‘Awad na osay taku wi ifaun-u unaon nu sia ta umoyna mansakanaon na taku ta chongronchà sia.’ ¹¹ Ad tuttuwan ifakà an chiayu wi maid pu takù niyanà ad asnay lutà nangatngatu nu Juan wi

Mamfufunyang. Ngim na afafaan ta Manturayan Apudyus, mifilang à nangatngatu nu Juan kapu ta pammatinan saon. ¹² Ad nanipud ta chamchamun na nantudtuchuan Juan, achun maryad wi mangipapilit wi mitapi ta Manturayan Apudyus, ya sinchumallun iningwan na uchum wi maryad wi mangipapilit wi mitapi. ¹³ Na Manturayan Apudyus, siyan puntus na losani imfakan chachi profetas nanipud ta awi ya ingkana ta lummoswaan Juan. Ya siya kon pangkop na Lintog wi inyug-is Moses. ¹⁴ Siyan nu patiyonyun losani imfakacha, siya maawatanyu wi à Juan, siya Elias wi nifakay mangulin.

¹⁵ “Naingaan-ayu, siyan maawatanyu kuman annay chingngoryu!”

¹⁶ Ad inturuy Jesus anani, “Sinun mangiyisuwà ta taku ta annay sillumunap? Iyalig-u chichà isù an-ananà wi man-in-innangu wi nampoapoaw ta akin-annàcha, ¹⁷ “Tinupayyanin kangsa ngim achiayu pu managni! Siyan sinukatannì chomchom ngim achiayu pu makachomchom!” ¹⁸ Tan na ummaliyan Juan, nallangarangani mangan ya foon pù umminum à fayas, ad inam-amsiw na takù siya wi magwoncha nakafarfaray à siya! ¹⁹ Ngim à saoni namfalin taku, ummaliyà pu ko wi foon pù mallanganà wi mangan, ya makaikainumà à fayas, inamsiwà ako wi magwonà lawotan ya sallimongan! Ya magwonà ako fufurun na manchachakup à fukis ya uchumi managfasur! Ngim uray nu amaschi, mipaila ko kan kinaraing Apudyus, tan na lisortan na oyyoona, siyan manuttuwaan ta kinaustuna.”

Chachi Achi Pu Mamati

Luc. 10:13-15

²⁰ Na taku ta chachi ili wi nangipail-an Jesus ta kaachuwan wi kaskaschaaw, foon pù mamfafawicha ta fasurcha, siyan inomorana chicha anani, ²¹ “Kakkaasiayuy iCorazin ya iBetsaida! Isag-ayu kakkaasi nu chachi foon pù Judio wi iTiro ya iSidon, tan nu aschin nangipail-à ta kaskaschaaw wi isun na impailà ta iliyu, nanchapchapurcha kuma ya nansilupchà sakù mangipail-ancha ta mamfafawiyancha! ²² Ngim ifakà an chiayu wi nu chumtong na Padchay Mangkuisan Apudyus ta losani taku, sin-umisag na chusayu nu chusan chachi iTiro ya iSidon! ²³ Ad à chiayuy iCapernaum, namnamayu nin wi machayaw-ayù ikad ad langit, ngim naillachuayu tan mifalluayud infierno kapu ta achiyu pu mamfafawiyen! Tan nu siya kuma nangipail-à ad Sodoma ta kaskaschaaw wi isun na impailà ta iliyu, namfafawicha siya ad kassiya kuma ta sana. ²⁴ Ngim ifakà an chiayu wi nu chumtong na Padchay Mangkuisan Apudyus ta losani taku, sin-umisag na chusayu nu chusan chachi iSodoma.”

Na Man-illongan Na Makaawat Mipangkop An Jesu Cristu

Luc. 10:21-22

²⁵ Sachi ad nalluwarù Jesus anani, “Ama wi Ap-apu ad langit ya asnay luta, manyamanà an sia tan impakaawatnun katuttuwaan mipangkop an saon ta takuy foon pù naachar wi achim pu impakaawat ta nan-araing ya naachar. ²⁶ Siyan

manyamanà an sia Ama tan siyan piom wi màwa.”

²⁷ Inturuy Jesus wi man-ukud, “Impiyar Ama na losani awad an saon. Maid pu uchum à nangakammu ta kina-Apudyus-u nu achi afus à Ama wi Apudyus. Ya maid pu ko uchum à nangakammu an Ama wi Apudyus nu achi afusà wi Anàna ya losani takuy piliyà à mangipakaawata ta mipangkop an siya.”

²⁸ Ad anana ko, “Chiayuy losani napoblimaan ya naungar kapu ta likat, umaliayun saon ta man-illongò chiayu. ²⁹ Ya chongronyun tudtuchù ta acharonyun mipangkop an saon, ta tumarnaayu ya lumangpaw na somsomòyu. Tan à saon, naanusà ya foon à mangwaà à malikatan na taku. ³⁰ Ya achiayu pu malikatan wi mangwa ta pàwà an chiayu tan foon à nalikat.”

12

Mipangkop Ta Safachuy Ngingillinan

Mar. 2:23-28; Luc. 6:1-5

¹ Na namingsani Safachuy ngingillinan na Judio, nangoycha Jesus ya disipulusna ta pappayaw wi namur-an à wheat wi isù pakoy. Ad kapu ta nafitil na disipulusna, lummapidchà utimancha.

² Ad na nangil-an na uchumi Fariseo an chichay nan-utim, ananchan Jesus, “Ilan na annay oyyoon na disipulusnu, surngasingonchan Lintogtau wi mipalit na mallapid ta Safachu!”

³ Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Achiyu pu nafasan iningwacha David ya fufurunna ta nafitilancha ta awi? ⁴ Tan linumnò ta sachì mangngachani foroy Apudyus ad inaranan

tinapoy wi nichatun an Apudyus, wi ipalit na Lintog à anoncha tan afus kuman papachì mangan, ad innancha ta fufurunna. ⁵ Ad foon pu kò finasayun Lintog wi inyug-is Moses mipangkop ta papachi wi man-iwaar ta Templo? Tan Sinafachuy surngasingoncha kon ngingillinani man-illongan, tan man-iw-iwaarcha ta sachi. Ngim foon pun met à mifilangchì fasurcha. ⁶ Ifakà an chiayun katuttuwaan, wi awad ta sanan chiayun osay napatpatog nu sachi Templo. ⁷ Na niyug-is wi ukud Apudyus, anana, 'Foon pù ichatuchatunyun saon na patkà ngim siya patkà na mangachakuwanyu ta fufurunyu.' ” Ad anan ako Jesus, “Nu naawatanyu kuman mining na sachi, achiyu pu kuma pafasuron na anchanay foon à fummasur. ⁸ Tan à saon wi namfalin taku, annan karobfongà wi mangifaka ta sinuy màwa ta Safachuy ngingillinan.”

Na Nampaimfakan Jesus Ta Ima Wi Naayay-ong

Mar. 3:1-6; Luc. 6:6-11

⁹ Sachi ad nangaw-ascha Jesus ummoy ta osay sinagoga wi maar-urusan na Judio. ¹⁰ Ad niyaspur wi iningkaw na osay larai wi naayay-ong na osay imana. Ya iningkaw akon uchumi man-anaanap à mangicharumanchan Jesus, ad ananchan siya, “Masurngasing na Lintogtau nu paimfakon na sakit ta Safachuy ngingillinan?”

¹¹ Ad anan Jesus wi summongfat, “Ad nu chi-ayyu, nu awad panniluyù nafituwan ta Safachu, achiyu pu umoy aran? ¹² Ad, napatpatog na taku nu pannilu! Siyan foon à masurngasing

na Lintogtau ta mamadngantau ta taku uray Safachuy ngingillinan.”

¹³ Sachi ad anan Jesus ta larai wi naayayong na imana, “Uyachom na imam.” Ad inuyadna, ad ummimfag wi isun na osa. ¹⁴ Ad lummayaw chachi Fariseo ta umoycha puranuwon na matayanchan Jesus.

Na Niyug-is Wi Mipangkop An Jesus

¹⁵ Inakammun pu Jesus na mipangkop ta puranucha, lummayaw ta sachi, ya ad-adchuwan na takuy nitun-ud an siya. Ad impaimfagnan losani nasakit, ¹⁶ ya finilinna chicha ta achicha kuma ifagfakan mipangkop an siya. ¹⁷ Amaschin iningwana ta tumuttuwaan na sachi impaifakan Apudyus an Isaias wi profeta ta awi, wi anana,

¹⁸ “Annayan chinutukà à fabfaun-u,

wi siyan ay-ayatò

ya siya kon mangiparagsak an saon.

Adchò na Ispiritù an siya

ta siyan umoy mangiwarawag ta mamfaruwò

ta losani taku ta ailiili.

¹⁹ Foon à makasukob ya foon à ipoawnan ifakana.

Ya foon pu kò makais-isì ta aachuwan na taku.

²⁰ Achina pu ko am-amchon

na chachi nakapsut na pammaticha.

Ya naanus ta chachi mailayusan,

ya achina pu iwarang na oy-oyyoona

ingkanà mangafak na ustu ta losani lawing.

²¹ Ya siya ko afus na namnamaon

na losani takù masarahnifancha.”

Na Nangiyisuwanchan Jesus An Beelzebub Wi Satan

Mar. 3:20-30; Luc. 11:14-23

²² Sachi ad inyoychan Jesus na osay takuy kinurap ya inumor Satan. Ad imparyaw Jesus na aran, ad makakinga ya makaila chi larai. ²³ Ad naschaaw losan na nangila ta iningwan Jesus, ad anancha, “Mafalini siyan sachi kanà David wi uullayontau?”

²⁴ Ngim chingngor pun chachi Fariseo na inukud chachi taku, sinongfatancha anani, “Mafalini iparyawnan aran, tan à Beelzebub wi ap-apun na aran, siyan nangatod ta karobfonganay mangiparyaw ta aran.”

²⁵ Inaagkammun Jesus na som-osom-oncha, siyan sinongfatana chichà alig, wi anana, “Uray sinuy turay, nu foon à mantitimpuyug na takucha wi kanayuncha mantintinnanung wi mampapatoy, narakan mayam-anancha. Ad nu maid timpuyug na simfaryan winnu sin-umili, wi kanayuncha mantintinnanung wi mansusukob, mansisiyancha. ²⁶ Isuna ko nu ananyuy Satan na nangatod ta korobfongà wi mangiparyaw ta aran, tan nu tuttuwachi, wi mantantanungcha wi aran mangkukufat, kapilitani mayam-an na manturayancha! ²⁷ Siyan nu ananyuy Beelzebub wi ap-apun na aran na nangatod ta karobfongà wi mangiparyaw ta aran, kattoi siya kon nangatod ta karobfongan chachi fufurunyu wi mangiparyaw ta aran! Tan na oyyoon na fufurunyu, sachi kuman mamanoknok an chiayu wi nangkurang na somsomòyu! ²⁸ Siyan foon à Beelzebub na nangatod ta karobfongà wi

mangiparyaw ta aran, tan Ispiritun Apudyus na nangatod. Ad siyan mangakammuwanyu wi nar-us chummatong na Manturayan Apudyus ad asnay luta.

²⁹ “Maid pu makarnò ta foroy na oschorani taku wi mangara ta ochonna nu achina unaon faruchan na oschorani taku achiwot manamsam ta ochonna.

³⁰ “Sinumani takuy achi pu miyamfuruy an saon, siyan fumusur an saon. Ya sinumani achi pu fumachang an saon ta oyyoò, siyan kumukuran saon. ³¹ Siyan ifakà an chiayu, sinumani fasur na taku wi uray na mangifag-ancha ta lawing mipangkop an Apudyus, mafalini mapakawan. Ngim na fasur wi achi pu mapakawan, na mangifag-an ta lawing mipangkop ta Ispiritun Apudyus. ³² Siyan sinumani mangifakà lawing mipangkop an saoni namfalin taku, mafalini mapakawan. Ngim na sinumani mangifakà lawing mipangkop ta Ispiritun Apudyus, achi pu mafalini mapakawan ta sana ya ing-ingkana.”

Maimatunan Na Kinatatakun Na Taku Ta Pinag-ukudcha

Mat. 7:16-20; Luc. 6:43-45

³³ Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Na mamfaruy imong, mamfaru kon fungana. Ngim na lawingi imong, kapilitani lawing na fungana. Siyan maimatunan na kinafarun na ayu ta fungana. ³⁴ Isun akon chiayu, tan milarasin wi isuayù urog! Tan mafalini ifakayun mamfaru wi lawing-ayuw? Tan tuttuwa wi na awad ta som-somò siya kon ifakan na tupò. ³⁵ Na mamfaruy

taku, mamfarun oy-oyyoona tan mamfarun som-osom-ona. Ngim na lawingi taku, lawing akon oy-oyyoona tan lawing na som-osom-ona.

³⁶ “Mafalini sikurachuwonyu wi nu chumantong na Padchay Mangkuisan Apudyus ta losani taku, masapur wi waschi osa songfatanan Apudyus na losani inukudna wi maid kutuna. ³⁷ Tan na losani inukudyu, sachin mangifaka ta machusaanyu tapin na padcha winnu foon.”

Na Nangipapilitancha Nampawaan An Jesus À Kaskaschaaw

Mar. 8:11-12; Luc. 11:29-32

³⁸ Sachi ad na uchumi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog, ananchan Jesus, “Misturu, umipaila kaskaschaaw an chiani manutuwaanni nu sinua.”

³⁹ Ngim sinongfatan Jesus chicha anani, “Chiayuy taku ta sanay lunap, lawing-ayu tan nanawichanyu Apudyus. Ad apay mampail-ona à kaskaschaaw? Maid pu uchum à kaskaschaaw à ipaila an chiayu nu achi afus na sachi singyar wi nawan Jonas wi profeta ta awi. ⁴⁰ Tan à Jonas, iningkaw ta fukat na ikan ta unog na turuy padcha ya lafi. Isun ako saoni namfalin taku, wi milofona ta luta ta unog na turuy padcha.

⁴¹ Nu chumtong na Padchay Makuisan na losani taku, pafasuron chiayu ta chachi tinudtuchuwan Jonas ad Nineve, tan namfafawicha ta nanggorancha ta intudtuchun Jonas. Ngim à chiayu, safali tan uray anna ta sana wi nangatngatu nu Jonas achiyu pu chongron na itudtuchu an chiayu! ⁴² Ad na sachi koy Padchay Makuisan

na losani taku, lumoswa kon sachi fufai wi Ali ta awi ad Seba ad pafasuron chiayuy taku ta sanay lunap, tan uray nu ad-adchayuwana na namfiyasiyana, ummoyna ikattò chongron na kinaraing wi intudtuchun Ali Solomon. Ngim à chiayu, uray annaà ta sana wi nangatngatu nu Solomon, achiyu pu chongron na itudtuchù an chiayu!”

Na Makafarfarayan Na Taku Asin

Luc. 11:24-26

⁴³ Inturuy Jesus wi nan-alig, anana, “Nu lumayaw na aran ta osay nakafarfaray, umoyna kagkaayon na ikaw wi maid pu fumroy wi man-anap à ingkawana. Ad nu kaspangalikan maid pu ochasana, ⁴⁴ somsom-ona, ‘Mangulinà ta sachi takuy narpuwà.’ Ad nu mangulin ya ochasanay mamfaru ya nacharus wi maid pu ingkaw, ⁴⁵ umoy man-ayag à pitù furunna wi sillumawing nu siya, ad mallonogcha losan ta sachi taku. Siyan na nàwa ta sachi taku ta anungusna, sin-umisag nu chamu. Amaschin màwan chiayuy lawingi taku ta sanay lunap.”

Na Ifilang Jesus À Inana Ya Susunudna

Mar. 3:31-35; Luc. 8:19-21

⁴⁶ Na sachi nantudtuchuwan Jesus ta chachi taku, chummatong na inan Jesus ya susunudna, ad impaayagchà siya. ⁴⁷ Siyan imfakan na osay taku an Jesus, “Anchanat anun inam ya susunudnud paway, ad paayagchà sia.”

⁴⁸ Ad sinongfatan Jesus anani, “Oo, ngim foon pu kà chichan ifilang-ù inà ya susunud-u!”

⁴⁹ Ad intuchunan chachi disipulusna ad anana,

“Chicha kon ifilang-ù inà ya susunud-u! ⁵⁰ Tan sinumani mangwa ta pion Ama ad langit, chicha kon ifilang-ù susunud-u ya iinnà.”

13

Na Nangiyalikan Jesus Ta Luta Wi Nawakawakan À Fuor

Mar. 4:1-9; Luc. 8:4-8

¹ Ad na sachi padcha, lummawà Jesus ta foroy ad ummoy ummachuy ta tarantag na fayfay ad nantudtuchu ta taku. ² Ad kapu ta ummad-adchuwan na takuy naarus, nan-atun ummachuy ta fangka ad ummagsad na taku ta tarantag. ³ Ad achun inyaligna wi intudtuchun chicha.

Anana, “Iningkaw na osay taku wi ummoy nawwakawag à fuor. ⁴ Ad na nawwakawakana, nanchissun uchum ta charan ad ummon sissiwit innan. ⁵ Na uchumi fuor, nanchissu ta fattufattu wi ait na luta, siyan nallasun summimitancha. ⁶ Ngim umminit pun naryawcha ad narangucha tan maid pu lummamutancha. ⁷ Na uchumi fuor, nanchissu ta tartallurung ad tummufucha. Ngim inilung na tarurung. ⁸ Ngim na uchumi fuor, nanchissu ta malloma ad tummufucha. Ad namungacha losan wi singkasut na fungan na uchum, ya onompuru ya turumpurun uchum.”

⁹ Ad inyanungus Jesus anani, “Naingaan-ayu, siyan somsom-onyu kuman mining na alig-u!”

Na Pangkop Na Nangusaran Jesus Ta Alig
Mar. 4:10-12; Luc. 8:9-10

10 Sachi ad ummoy na disipulus Jesus an siya, ad anancha, “Apay pasig alig na pinagtudtuchum an chicha?” 11 Ad insuplikar Jesus wi anana, “Losani chaan pù maakammuwan wi mipangkop ta Manturayan Apudyus wi nailangitan, afus-ayù mipaakammuwana wi foon pù mipaakammu ta uchum. 12 Tan na takuy mamati ya awad na maawatancha, machog-achogan na maawatancha. Ngim na takuy foon pù mamati, maaan na uray aiti naawatana. 13 Siyan na pangkop-uy mangusar ta alig ta itudtuchù an chicha, tan uray itotollongcha achicha pu ilasin, ya uray nu chochongroncha, achicha pu atinguron, siyan achicha pu maawatan. 14 Siyan chichan tummuttuwaan na sachi imfakan Isaias wi profeta ta awi, wi anana,
 ‘Uray nu itatanoongcha chongron,
 achicha pu maawatan.

Ad uray nu itotollongcha,
 achicha pu mailasin.

15 Tan na anchanayay taku,
 nar-us tummangkin na urucha,
 ad isù tinumranchan ingacha
 ya kinikimitchan atacha.

Tan nu foon pù amaschiyoncha,
 mafalini chongronchan ifakà ya ilanchan
 ipailà,
 ya mafalini maawatancha kon ustu,
 ad siyan kapilitani mansakungchan saon
 ta pakawanò na fasurcha.’

16 “Ngim chiayu, nakasat-ayu tan makailasin-ayu ta ilanyu ya maawatanyun chongronyu.

17 Ad masikurachuyu wi achun profetas ya

uchumi naapudyusani taku ta awi wi maryad mangila ta annay iillanyu ya mangngor ta chongronyuu, ngim fooncha pù naparufusan.”

Insuplikar Jesus Na Alig Na Nawwakawag

Mar. 4:13-20; Luc. 8:11-15

¹⁸ Sachi ad anana, “Chongronyuna ta maawatanyun mining na alig-u mipangkop ta nawwakawag. ¹⁹ Na isun na nanchissuwan na fuor ta charan, chichan takuy nangngor ta mipangkop ta Manturayan Apudyus ngim achicha pu atinguron, ad ummoy Satan inallilaw na chingngorcha.

²⁰ “Na isun na nanchissuwan na fuor ta fattufattu, chichan takuy naragsak wi nangamfuruy ta ukud Apudyus ta nangngorancha. ²¹ Ngim foon pù lummamut ta somsomòcha, siyan foon à nanakus. Tan inumchas pun na napoblimaan-cha ya napalikatancha kapu ta namatyancha, achicha pu nakaanus siyan inwarangcha.

²² “Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta tartallurung, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ngim isù nailung na chingngorcha. Tan kapu ta patkanchan mangar-ancha ta masapur-cha ta annay mafiyakancha ta sana, ya kapu ko ta pionchay fumaknang, sachin isù nangilung ta somsomòcha an Apudyus, siyan maid pu nafalinan na pammaticha.

²³ “Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta mal-loma, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ad pinaticha, siyan namungan pammaticha, wi singkasut na imfungan na uchum, ya onompuru ya turumpurun uchum.”

Inyalig Jesus Na Charus

²⁴ Sachi ad asin nan-alig à Jesus an chicha. Anana, “Na miyalikan na Manturayan Apudyus, amasna. Nan-osò na osay taku ta lutanà mamfaruy pakoy. ²⁵ Ngim na sillafiyon wi nasusuyop losan na taku, ummoy na afusurna winalisan à charus na sachi pakoy ad lummayaw. ²⁶ Ad tummufu pun na mura ad namusfus, mailasin akon charus wi tummufu. ²⁷ Ad na sasannilun na ngin-uwa, ummoycha imfakan siya, anancha, ‘Apu, maid met nilauk ta inyosònu, ad tamako ta amod na charus?’ ²⁸ Ad anan na apucha, ‘Awad na afusur wi nangiwalis ta charus.’ Sachi ad inimus chachi sasannilu, ‘Ad piom nu ing-ani charusan?’ ²⁹ Ngim ananay summongfat, ‘Foon, ta achi mitapi mifakut na pakoy. ³⁰ Siyan uray nu ngannuwana. Ad nu timpun na inyàani, ifakà ta man-ani ta unaoncha charusan ad pinsutcha ad singkobcha, achichaot aniyon na pakoy ad inautcha inyoy ta arang-u.’ ”

Inyalig Jesus Na Fuor Wi Mustard

Mar. 4:30-32; Luc. 13:18-19

³¹ Sachi ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Na osay miyalikan na Manturayan Apudyus, amasna. Immuran na osay takun fuor wi mustard ta umana. ³² Ad uray nu akàitan ta losani fuor, nu chummakor siyan achakran ta losani mura ad namfalin ayu wi manùfutan na sissiwit na pangana.”

Inyalig Jesus Na Yeast

Luc. 13:20-21

³³ Ad asin ako nan-alig à Jesus wi anana, “Na osay miyalikan na Manturayan Apudyus, amasna. Isun na mangitumayan na fufai ta yeast ta sillatay arina ingkanà fumtar losan na arina.”

Na Pangkop Jesus Wi Nangusar Ta Alig

Mar. 4:33-34

³⁴ Kanayuni alig na usaron Jesus wi mantudtuchu ta takuy naaruarus an siya.

³⁵ Amaschin iningwana ta tumuttuwaan na sachi imfakan na profetan Apudyus ta awi, wi anana,

“Alig na losani usarò nu awad ifakà an chicha, tan siyan mangitudtuchuwà ta chachi foon pù nipaakammu nanipud ta nàwaan na lu-fung.”

Insuplikar Jesus Na Alig Na Charus

³⁶ Tinaynan pu Jesus chachi taku, linumnò ta foroy ad nakarnò akon disipulusnan siya, ad anancha, “Isuplikarnun mining na inyalignuy charus.”

³⁷ Ad anan Jesus wi nangisuplikar, “Na miyalikan na sachi nangiyosò ta ustuy pakoy, saoni namfalin taku. ³⁸ Na minur-ana, siyan annay luta. Ad na chachi ustuy pakoy, chichan ustuy mitapi ta Manturayan Apudyus. Ngim na charus, chichan takuy mitapin Satan. ³⁹ Ad na sachi afusur wi nangiwalis ta charus, Satan. Ad na miyalig ta inyàani, anungus na padcha ta annay luta. Ad na chachi man-ani, aangheles Apudyus. ⁴⁰ Ad na isun na nàwa ta charus wi naugpun ad naskob, amaschi kon màwa

ta takù anungus na padcha. ⁴¹ Tan à saoni namfalin taku, ifaun-un aangheles-ù umoy mangarus ta losani takuy mangwà makafasuran na uchum, ya chachi mangwamangwà lawing, ta achicha pu michoka ta Manturayan Apudyus. ⁴² Ad mifallucha ta apuy wi kumilakilab, ad asiaayom-omcha ya asingangarotngot na fafacha ta kinalikatcha. ⁴³ Ngim na takun Apudyus, ingkawcha ta Manturayan Amachay Apudyus wi asililinangchay isù init.

“Naingaan-ayu, siyan somsom-onyu kuman imfakà!”

Inyalig Jesus Na Kinuruub Wi Falituk Ya Perlas

⁴⁴ Asin akò Jesus nan-alig wi anana, “Na osay miyalikan na Manturayan Apudyus, isun na kinuruub wi inchasan na osay taku ta osay luta. Ad asinna tinab-unan ta lagsakna ad ummoyna ingngina losan na ùuwana ad pinagkulinna nginin-an na sachi luta.

⁴⁵ “Ad na osay miyalikan akon Manturayan Apudyus, isun na amusanti wi man-anaanap à ngin-anà man-afaruy perlas. ⁴⁶ Iningkaw ad na osay inchasanay isag napatog, lummayaw ad ingnginanan losani ùuwana ad nginin-anan sachi napatog wi perlas.”

Inyalig Jesus Na Takufur

⁴⁷ Inturuy Jesus anani, “Na miyalikan na chachi mitapi ta Manturayan Apudyus, isun na mangitop-aran na manatakufur ta takufurcha ta fayfay ya akarakaran natakufurani ukachiw. ⁴⁸ Ad nu napnun takufur, kuykuyoncha wi iyoy ta tarantag ad piniliyanchan mamfaruy ukachiw

ad inigkacha ta iigkaancha. Ngim na lawingi ukachiw, imfallucha. ⁴⁹ Amaschin màwa ta anungus wi padcha, tan umalin aangheles aruson na lawingi taku ta misiyancha ta chachi mamfaruwon Apudyus, ⁵⁰ ad ifallucha chicha ta sachi apuy wi kumilakilab, ad asiaayom-omcha ya asingangarotngot na fafacha.”

*Mipangkop Ta Tudtuchun Jesus Ya Lintog
Moses*

⁵¹ Sachi ad inimus Jesus ta chachi disipulusna, “Ad, maawatanyu losan chachi?”

“Oo, naawatanni,” ananchay summongfat.

⁵² Ad ananan chicha, “Chachi sikuchi mangitudtuchu ta Lintog, nu patiyonchan intudtuchù mipangkop ta Manturayan Apudyus, miyisucha ta takuy kumplitun ùuwana wi akammunan oyyoonay mangusar ta chachi chachaan wi tinawidna, ad akammuna koy mangusar ta chachi àara.”

*Na Kailiyan Jesus, Achicha Pu Patkon À Siya
Mar. 6:1-6; Luc. 4:16-30*

⁵³ Narpas pu Jesus imfakan anchanay alig, lummayaw ⁵⁴ ad nangulin ta ilina wi Nazaret. Ad na sachi, ummoy nantudtuchu ta sinagoga, ad na takuy naarus, naschaawcha ta nangngoranchan siya. Anancha, “Sinun nangarana ta kinaraingna ya karobfonganay mangwà kaskaschaaw? ⁵⁵ Anà chi mangkakaob à siya? Ya Marian inana, wi susunudna cha Jaime ancha Jose an Simon ya Judas? ⁵⁶ Ad anchana kon chitaun losani susunudnay fubfufai! Ad sinu kon

nangacharana ta amaschi losan nù?” ⁵⁷ Ad siyan achicha pu patkon à siya.

Sachi ad anan Jesus an chicha, “Tuttuway uray sinuy ili wi umayan na profetan Apudyus, lispituwon na takù siya. Ngim na mismuy kailiyana ya uray na faryanna, achicha pu lispituwon à siya.” ⁵⁸ Ad maid in-inon Jesus wi mangwà kaskaschaaw ad ilina, tan achicha pu patkon à siya.

14

Na Natayan Juan Wi Mamfufunyag

Mar. 6:14-29; Luc. 9:7-9

¹ Na sachi timpu, chingngor Ali Herod na mipangkop an Jesus. ² Ad anana ta chachi mangupisinaona, “Na sachi Jesus, mismuy Juan wi Mamfufunyag wi ummuli nataku, tan sachin karobfonganay mangwà kaskaschaaw.”

³ Na sachi Herod, siyan nampatiliw an Juan ya nangipafarud an siya. Amaschin iningwana mipakapun Herodias wi asawan na sunudnay Felipe, ⁴ tan imfakafakan Juan an Herod anani, “Maid karobfongam wi mangasawan Herodias!”

⁵ Siyan pion Herod wi patoyon à siya, ngim ummogyat ta chachi Judio tan na kaachuwan an chicha, pinatichay profetan Apudyus à siya.

⁶ Ngim chummatong pun na padchay man-ayawancha ta niyanaan Herod, nansaran anà Herodias wi fafarasang ta sangwanan na losani nakaragragsak. Ad naragsakan à Herod, ⁷ siyan insapatana ta sachi fafarasang wi adchonon sinumani chawatonan siya.

⁸ Ad kapu ta intudtuchun inana, anana ta Ali, “Adchom an saon na urun Juan wi Mamfufunyang wi mapapallangkan!”

⁹ Summauy à Herod, ngim kapu ta sachi insapatana ya mafain ako ta chachi mangilina, imfakana wi màwan chawatona. ¹⁰ Ad impasiwatnan urun Juan ta fafalluchan. ¹¹ Ad naichatong ta sachi fafarasang na naparangkan wi urun Juan ad innadchonon inana.

¹² Sachi ad, ummoy chachi disipulus Juan innaran lachagna ad illofoncha, ad ummoychan Jesus ifakan napasamak.

*Na Namaanan Jesus Ta Limay Lifu Wi Taku
Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-15*

¹³ Chinamag pu Jesus na napasamak an Juan, lummayaw wi namfangkay ummoy tummalin ta osay lukar wi maid pu taku. Ngim chinamag pun na taku ta ailiilin ummayana, ummun-unudcha nanadcharan ta tarantag na fayfay. ¹⁴ Ad lummogsad pù Jesus ta fangka, innilanan chachi ad-adchuwani taku, ad amod na kaasinan chicha, siyan impaimfagna losan na nasakit an chicha.

¹⁵ Mummaschom pun, umoy na disipulusnan siya ad anancha, “Mummaschom, ad maid pu foroy ad asna. Siyan fuarom chicha ta umoycha mangnginà anoncha ta anchachi il-ili.”

¹⁶ Ngim anan Jesus, “Foon à masapur lumayawcha. Paananyu chicha!”

¹⁷ Ad sinongfatancha anani, “Ngim afus na annay limay tinapoy ya chuway filis à awad!”

¹⁸ Ad anana, “Iyaliyu ta anna.” ¹⁹ Sachi ad impaachuynan taku ta tappu. Ad innaranan chachi limay tinapoy ya chuway filis, ad nantangad ad langit wi manyaman an Apudyus. Sachi ad pinotpotlanan tinapoy ad impaiwarasna impafillay ta disipulusna ta taku. ²⁰ Ad losancha nabsug wi nangan. Ad napnun nasawaran à chuway langngay ta nasawar wi nafun-ani chinakup na disipulusna. ²¹ Na filang na lallarai wi nangan, nasuruk à limay lifu wi foon à nifilang na fubfufai ya an-ananà.

Na Nanadcharanan Jesus Ta Lafaw Na Chanum

Mar. 6:45-52; Juan 6:15-21

²² Narpas pun na sachi namaanan Jesus ta chachi taku, nallukanonan disipulusna ta fangka ta umunacha chumormang ta fayfay. Ad pinaryawnan chachi taku. ²³ Sachi ad nanakachà Jesus ta takudtud wi ummoy tummalin nal-luwaru. Ad na sachi lummafi, os-osàan à Jesus ta takudtud. ²⁴ Ngim na sachi timpu, nangkinawan fangka ta fayfay, ad sachin mamparpalikatancha wi mangiturung ta fangka tan ituptuppiyà na challuyun ya aptiaptiwon na amochi fidfid.

²⁵ Machamaan pun, ummoy à Jesus an chicha wi nanadchadcharan ta lafaw na chanum. ²⁶ Ad na nangil-anchan siya wi manadchadcharan ta lafaw na chanum, ummogyatcha tan anancha pun nu aran, siyan nantukingcha.

²⁷ Siyan nakaningà Jesus an chicha, “Achiayu machanakan! Saonna! Achiayu umogyat!”

²⁸ Ad summongfat à Pedro wi anana, “Apu, nu tuttuway sia, manadcharanonà ako ta lafaw na chanum ta umaliyà an sia!”

²⁹ “Waynu!” anan Jesus. Ad lummogsad à Pedro ta fangka ad nanadcharan ta lafaw na chanum wi umoy an Jesus.

³⁰ Ngim lininana pun na napigsay fidfid, ummogyat ad cham-anay lumnod, siyan ananay nampoaw, “Apu, fadnganà!”

³¹ Sachi ad chakusi chinòmaan Jesus na imana ad anana, “Apay achiyà piyaron? Apay nanchuwachuwa?”

³² Sachi ad nallukancha ta fangka ad sachi kon kumminoan na fidfid. ³³ Ad losan na disipulus Jesus wi iningkaw ta fangka, chinaychayawchà siya anani, “Tuttuway sian anà Apudyus!”

Na Nampaimfakan Jesus Ta Nasakit Ad Genesaret

Mar. 6:53-56

³⁴ Nakafallasiwcha pun ta fayfay, chummatongchad Genesaret. ³⁵ Ad immatunan na takù Jesus, siyan nanchinamag ta ailiili. Ad inyoycha losan na nasakit an siya. ³⁶ Ad nampangpangngaasichan siya ta iparufusna kuma wi uray agpachan chachi nasakit na pagpag na silupna. Ad na losan nangagpad, ummimfagcha.

15

Tudtuchun Na Iyaawi

Mar. 7:1-13

¹ Sachi ad chummatong na uchumi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog wi narpud Jerusalem,

ad ummoychan Jesus inimus anani, ² “Tamakon disipulusnu, surngasingonchan achawiyantau wi intudtuchun na iyaawi? Tan achicha pu mamfuru nu mangancha!”

³ Ad summongfat à Jesus anani, “Apay achiyu pu tungparon na Lintog Apudyus wi siya oog-nanyun sikuchi achawiyanyu? ⁴ Tan anan na Lintog Apudyus, ‘Chayawom na amam ya inam,’ ad ‘Sinumani mangarawag ta amana ya inana, masapur mapatoy.’ ⁵ Sachin ustuy nilintog, ngim iwalinyuchi tan itudtuchuyu wi uray nu awad iturung na taku ta amana ya inana, ngim nu ananay ‘Para an Apudyus,’ ⁶ foon anù masapur chinayawnan amana ya inana wi fumachang an chicha. Ngim na mangwaan ta amaschi, siya iwalinyun lintog Apudyus, ad siya oog-nanyun achawiyanyu. ⁷ Akinpapatiaiyu! Ad tuttawan sachi imfakan Apudyus ta awi mipangkop an chiayu, wi ingyug-is Isaias wi profeta, wi anana.

⁸ ‘Na anchanayay taku, tupòcha kan manayawanchan saon, wi maid pu ustù somsomòchan saon.

⁹ Siyan maid silfin na manayawanchan saon, tan siya itudtuchuchan achawiyancha wi ing-ingwan na taku ad ananchay filin-unu!’ ”

Na Makafasuran Na Taku

Mar. 7:14-23

¹⁰ Sachi ad impaachanin Jesus na chachi ad-adchuwani taku, ad anana, “Inaagy chongron ta maawatanyu! ¹¹ Foon pù siya mamparwing ta taku an Apudyus na lumnò ta tupòna wi anona,

ngim siya mangiparwing na lumawa ta tupòna wi ifungangayna.”

¹² Napannos ad, ummoy na disipulusnan siya ad anancha, “Kattoi nasukatan na chachi Fariseo ta nangngorancha ta imfakam!”

¹³ Ad nan-alig à Jesus wi summongfat, wi anana, “Losani mura wi foon pù Amà ad langit na nangimura, mafakutcha losan. ¹⁴ Siyan achi-ayu machanakan an chicha, tan isuchà nakurap wi mangipuyut ta isuchay nakurap! Tan nu ipuyut na nakurap na isuna koy kurap, kapilitani losancha mafituwan.”

¹⁵ Ad anan Pedro, “Isuplikarnun mining chi inyalignu.”

¹⁶ Ad anan Jesus, “Achiyu pu ko maawatan? ¹⁷ Achiyu pu maawatan wi na losani lumnò ta tupò na taku ad inùmunna, umoy ta fuwangna ad nangaw-as? ¹⁸ Ngim na ifungangayna, narpuchi ta somsomòna ad siyan makafasuran na taku an Apudyus. ¹⁹ Tan na somsomò siyan marpuwan na losani lawing, isun na pumatoy, managchakas ya mangwà amaschi wi linuruku, ya isun akon akaw, churun ya manturtulli ta taku. ²⁰ Chichan mangiparwing ta taku an Apudyus wi foon pù siya mangiparwing na achicha pu mamfuruwan wi mangan.”

Na Pammatin Na Osay Fufai

Mar. 7:24-30

²¹ Lummayaw à Jesus ta sachi ili ad ummoy ta sakupon Tiro ya Sidon. ²² Ad iningkaw na osay fufai wi iCanaan wi foon à Judio, wi ummoy an Jesus. Ad ananay nangip-aw, “Apu! Kanà

David! Kaasiyanà, tan maparpalikatan na anàuy fafarasang, tan nakafarfaray.”

²³ Ngim foon pù summongfat à Jesus an siya. Ad ummoy na disipulusnan siya inàarù anani, “Uray nu oyyoom na chawatona, ta umayaw, tan sumitong à mituntun-ud!”

²⁴ Ad anan Jesus wi summongfat, “Oo, ngim nifaunà yakay à para ta chachi kanà Israel wi isuchà natarà wi pannilu.”

²⁵ Ngim ummoy ako kan sachi fufai nampal-intumong ta sangwanan Jesus ad anana, “Apu, fadnganà!”

²⁶ Ad nan-alig à Jesus wi anana, “Foon pù mafalin wi ipaan na anon na anà ta asu.”

²⁷ Ad anan ako chi fufai wi summongfat, “Tuttuwanat, Apu, ngim mafalini anon akon asu na chachà na anà.”

²⁸ Siyan anan Jesus an siya, “Tuttuway napigsan pammatim! Siyan màwan sanati chawatom.” Ad na sachi anayun, ummimfag na fafarasangna.

Impaimfag Jesus Na Ad-adchuwani Taku

²⁹ Lummayaw pù Jesus, nangoy ta tarantag na fayfay wi Galilea ad nanakacha ta osay takudtud ad ummachuy. ³⁰ Ad nitun-ud akon ad-adchuwani taku wi nangiyoy ta fufurunchay nan-ob-ofot na sakitcha wi wachawad na napilay, naayayong, nakurap, naumor ya uchumi nasakit, ad impasanguchan Jesus. Ad impaimfagna chicha losan. ³¹ Siyan naschaaw losan chachi naaamung, tan innilachay makachadcharan na napilay ya naayayong, ya

makailan nakurap, ya kumingan chachi naumor. Siyan losancha chinayaw à Apudyus wi siyan ummapuwan chachi kanà Israel.

Na Namaanan Jesu Ta Opat Lifuw Taku

Mar. 8:1-10

³² Sachi ad inayakan Jesus na disipulusna ad anana, “Maachakuwanà ta anchanay taku tan atlun padchacha ta sana wi ingkaw an chitau, ad naamin na faruncha. Ngim lawingò wi mamaryaw an chicha wi achicha pu mangan, tan awni ad nu masikingancha ta charan.”

³³ Ad inimus na disipulusnan siya, “Ngim sinun mangar-antaù ipaantau ta annay ki-naachucha, wi maid pu foforoy ta annay ikaw?”

³⁴ Ad inimus Jesus an chicha, “Am-an na tinapoy wi awad an chiayu?”

“Pitu kay, ya aiti filis wi man-akàit,” ananchay summongfat.

³⁵ Sachi ad impaachuy Jesus losan na taku ta luta, ³⁶ ad innaranan pituy tinapoy ya chachi filis, ad nanyaman an Apudyus. Sachi ad pinot-potlana impaiwaras ta disipulusna ta taku. ³⁷ Ad losancha nabsug wi nangan. Ad pituy langgay na naamin napnu ta nafun-an wi chinakup na disipulusna. ³⁸ Na filang na lallarai wi nangan, ummoy à opat lifu wi foon à nifilang na fubfufai ya an-ananà.

³⁹ Sachi ad pinaryaw Jesus na taku achiwot mamfangka wi umoy ta sakup Magadan.

16

Impapilitchà Jesus Mampàwaon À Kaskaschaaw

Mar. 8:11-13; Luc. 12:54-56

¹ Iningkaw na uchumi Fariseo ya Saduceo wi ummoy an Jesus ad pachasonchay sikapan à siya. Siyan mampàwaonchà siyà kaskaschaaw à manuttuwaancha wi Apudyus na nangifaun an siya. ² Ngim inyalig Jesus wi summongfat, anana, “Nu masiut na init, ilasinyuy mamfarun tarun à fikát nu manlidlidchaka ad langit. ³ Ad nu figfikát wi ilanyuy manlidlidchaka ya manliblib-fuu, ilasinyuy umuchan. Apay mafalini ilasinyun singyar na kinafarun na padcha ngim achiayu pu makailasin ta isingyar Apudyus ta anchanayay màràwa ta chokanninay timpu! ⁴ Kattoi lawing na taku ta annay lunap, tan nan-awichanchà Apudyus! Mampàwaayù kaskaschaaw à mangil-anyu ta kinasasaad-u, ngim maid pu mipailan chiayù singyar nu achi afus na isun na nàwan Jonas ta awi.”

Sachi ad lummayaw à Jesus wi tinaynanà chicha.

Na Nangiyalikan Jesus Ta Tuduichun Na Fariseo Ya Saduceo

Mar. 8:14-21

⁵ Nanchormangcha pu Jesus ta fayfay, naliwatan na disipulusna wi namfarun. ⁶ Ad anan Jesus an chicha, “Tanchaananyun yeast na chachi Fariseo ya Saduceo.”

⁷ Ad anan na disipulusnay nan-uukud, “Im-fakana nin yakay tan maid inawittaù tinapoy.”

⁸ Ngim inakammun Jesus na uukuchoncha, siyan anana, “Tayuko man-is-isian na kinamaid na tinapoytau? Chaanyu pù saon piyaron? ⁹ Chaanyu pu mailasin na karobfongà? Naliwatanyun limay tinapoy wi impaan-u ta chachi takuy nasuruk à limay lifu? Am-an na langngay na chinakupyuy nafun-an? ¹⁰ Isun akon pituy tinapoy wi impaan-u ta chachi takuy nasuruk à opat lifu, am-an akon langngay na chinakupyuy nafun-an? ¹¹ Apay achiyu pu naawatan wi foon à tinapoy na inug-ugkud-u an chiayu? Tan na imfakà, tanchaanyun sachi miyalig à yeast na Fariseo ya Saduceo!”

¹² Ad na sachi, naawatan chachi disipulusna wi foon pù yeast wi milauk ta tinapoy na ug-ugkuchona, tan siya itudtuchù an chiayu na tanchaanyun sachi tudtuchun na Fariseo ya Saduceo wi ilaukcha ta ustuy mitudtuchu.

*Na Imfakan Pedro Mipangkop An Jesus
Mar. 8:27-30; Luc. 9:18-21*

¹³ Nichaumcha pu Jesus ta sakup Cesarea Filipos, inimusna ta disipulusna, “Sinun mam-mammoan na takun saoni namfalin taku?”

¹⁴ Ad anancha, “Anan na uchum wi sia nù Juan wi Mamfufunyag wi ummuli natau. Ad anan akon uchum wi sia nù Elias wi nangulin, ad na uchum, ananchay sià Jeremias winnu safali wi profeta.”

¹⁵ Sachi ad inimusnan chicha, “Chiayu ngay, sinun manomsom-anyu?”

¹⁶ Ad summongfat à Simon Pedro, anana, “Sian Cristu wi impustan Apudyus wi umali manturay, wi sian anà na mafifiyyag wi Apudyus.”

¹⁷ Ad anan Jesus an siya, “Siay Simon wi anà Juan, maragsak-a tan foon pù takun nangi-paakammun sia ta sanat, ngim Ama wi awad ad langit na nangipasasmò an sia. ¹⁸ Siyan na ifakà an sia, Pedro: miyalig-à fatu, tan na sanati imfakam wi mipangkop an saon, sachin isù panad tan sachin masapur mamfatayan na losani mamatin saon. Ad maid pu makaafak an chicha, wi uray na matayan. ¹⁹ Ad ipiyar-un sian turfi na Manturayan Apudyus. Siyan sinumani ipalitud asnay luta, mipalit ako ad langit. Ad na iparufusnud asnay luta, miparufus ako ad langit.”

²⁰ Sachi ad finilin Jesus na disipulusna ta achicha ifagfaka wi siyan Cristu wi impustan Apudyus wi umali.

Na Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Mapalikatanà Ya Matayana

Mar. 8:31-9:1; Luc. 9:22-27

²¹ Nanipud ta sachi, illukin Jesus wi mangifaka ta disipulusnan mipangkop ta màwan siya. Anana, “Masapur inyà ad Jerusalem ad palikatanà ta chachi mamangpanguwon na Judio ya pangpangun na papachi ya chachi mangitutduchu ta Lintog. Ad mapatoyà, ngim na miyatluy padcha umuliyà matakù.”

²² Sachi ad intalin Pedro à Jesus ad inomoranà siya anani, “Apu, foon pu kumà iparufus Apudyus wi màwanat an sia!”

²³ Ad nansakung à Jesus an Pedro wi anana, “Lumayaw-a, Satan! Tan sian manipod ta pion Apudyus wi màwan saon. Tan na somsomònu, foon à narpun Apudyus ngim somsomò yakan taku.”

Na Sumurutan An Jesus

²⁴ Sachi ad anan Jesus ta disipulusna, “Sinumani maryad wi sumurut an saon, masapur foon pù makaka ta fiyagnad asnay luta, tan masapur oyyoonan piò, uray sachin iyatoyna. ²⁵ Tan sinumani makaka ta fiyagnad asnay luta, matoy ako kay. Ngim nu sinun foon à makaka ta fiyagna kapu ta pammatinan saon, uray matoy maatod an siyan fiyag wi mannaynayun. ²⁶ Tan sinun silfin na mangin-uwaan na osay taku ta losani awad ta luta nu ifallun Apudyus à siya? Tan foon à umanay na kinafaknang na takù ifayadna ta makafiyakana an Apudyus. ²⁷ Tan à saoni namfalin taku, mangulinà à tapin na padcha wi mifurun na aangheles-u ya sumilingà ta kinafarun Ama wi Apudyus. Ad sachin mangadchà ta sufalit na losani iningwan na taku. ²⁸ Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad na uchum an chiayu ta sana wi asififiyag wi mangilan saoni namfalin taku nu umaliyà manturay.”

17

Na Nangipail-an Jesus Ta Kina-Apudyusna Mar. 9:2-13; Luc. 9:28-36

¹ Lummaus ad na omomi padcha, inayakan Jesus cha Pedro ya Jaime an Juan wi mansunud ad inyoyna chicha intalin ta osay filig. ² Ad

na nangiil-anchan Jesus ta sachi, nafaliwan na itchurana, wi na fosarna summiling wi isù init, ad na silupna summilisiling wi putilaan. ³ Sachi ad innilacha cha Moses an Elias wi makaugugkud an Jesus. ⁴ Ad nan-ukud akò Pedro wi ananan Jesus, “Apu, mamfaru tan annaani! Tan nu piom, mangwaanì turù sikay à mamfubfuwaanyu ancha Moses ya Elias.”

⁵ Na sachi man-ukuukuchan Pedro, ninapnapan na sumilingi lifuù chicha. Ad chingngorchan kinga wi narpu ta sachi lifuu, wi anana, “Sanan Anàu wi ay-ayatò, wi mangiparagsak an saon. Chongronyù siya!”

⁶ Na nangngoran na disipulus ta sachi kinga, nallùfubcha kapu ta amochi ogyatcha. ⁷ Sachi ad ummoy Jesus inagpachan à chicha wi anana, “Lumigwat-ayu. Achiayu umogyat!” ⁸ Ad nantangadcha pun afus à Jesus à iningkaw.

⁹ Na nan-oskancha ta filig, finilin Jesus chicha anani, “Achiyu ifagfaka na innilayu, ingkanà saoni namfalin taku umuliyà matakù.”

¹⁰ Sachi ad inimus na disipulus Jesus, “Tamako anan na chachi mangitudtuchu ta Lintog wi masapur umuna nu umalì Elias?”

¹¹ Ad anan Jesus wi summongfat, “Oo, tutuway umunà Elias umali ta isakanan umaliyà. ¹² Ngim nar-us ummalì Elias, ad foon à illasin na takù siya, siyan iningwachan pionchay oyyoon an siya. Ad amaschi kon oyyoonchan saoni namfalin taku.”

¹³ Ad na sachi, naawatan na disipulusna wi siya inug-ugkud Jesus na mipangkop an Juan wi Mamfufunyang.

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Osay Fafaru

Mar. 9:14-29; Luc. 9:37-43

¹⁴ Nangulincha pun ta iningkawan na ad-adchuwani taku, ummoy an Jesus na osay larai nampalintumong ta sangwanana, ¹⁵ ad anana, “Apu, kaasiyam na anàuy fafaru wi nakartoy! Amod na maparpalikata tan kankanayuni mampatug ta apuy winnu chanum nu kinaonachi. ¹⁶ Ad inyoy-u ta disipulusnu ngim achicha pu makaaan ta sakitna.”

¹⁷ Ad summongfat à Jesus anani, “Chiayuy taku ta sana, ummakon pammatiyu! Naina kon iniingkawà ya anus-un chiayu ya achiayu pu mamati! Iyaliyun sanati anà ta anna!” ¹⁸ Sachi ad inomoran Jesus na aran wi farfaray na anà, ad lummayaw na aran, ad na sachi anayun ummimfag chi anà.

¹⁹ Ummaw-awni ad ummoy na disipulus Jesus an siya inyag-agkaaw ad anancha, “Tamako ta achiani pu nakaparyaw ta sachi aran?”

²⁰ Ad anan Jesus, “Achiayu pun tan kurang na pammatiyu. Tuttuwan ifakà an chiayu, wi nu awad pammatiyù uray ait wi isun na akàit na akàitani fuor wi mustard, uray ananyu ta annayay filig, ‘Man-atun-a ta annat!’ ad tuttuway man-atun, tan maid achi mafalin an chiayu! ²¹ Ngim na amaschi wi aran, maid

pu makaparyaw nu achi afus na mallangan wi mangan ya malluwaru an Apudyus.”

Na Asin Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Matayana

Mar. 9:30-32; Luc. 9:43-45

²² Naaruscha pu Jesus ta disipulusna ad Galilea, ananan chicha, “Saoni namfalin taku, mipurangà ta takuy ²³ mamatoy an saon, ngim na miyatluy padcha umuliyà matakū.”

Ad summauy na disipulusna ta nangngoran-cha.

Na Namfayachan Jesus Ta Fukis

²⁴ Chummatongcha pu Jesus ta disipulusna ad Capernaum, ummoy an Pedro na manchachakup à fukis wi mifayad ta Templo, ad inimusna, “Foon à mamfayfayad na misturuyu ta fukis ta Templo?”

²⁵ “Mamfayfayad met!” anan Pedro wi sum-mongfat.

Ad na linumnoan Pedro ta foroy, anan Jesus an siya, “Simon, sinun somsomònu? Sinun mamfukison na Alid asnay luta, sikuchi takuna winnu chachi kaili wi narpù safali wi ili?”

²⁶ “Chachi kaili wi narpù safali wi ili,” anan Pedro.

Ad anan ako Jesus, “Oo, tuttuwa, siyan foon pu kumà mamfayad na sikuchi takud asna. ²⁷ Ngim uray foon à kailitau, achifali uray nu fayachantau ta achi pu lumawing na somsomò na anchanay taku. Siyan ing-a mamungwit ta anchi fayfay, ad na umunay màna, taangom na

tupòna ad awad na pilak wi umanay à ifukista. Ad aram ya ummoynu finayachan na fukista.”

18

Na Mifilang À Angatuwan

Mat. 5:29-30; Mar. 9:33-37; Luc. 9:46-48

¹ Na sachi timpu, inimus na disipulus an Jesus anani, “Sinun angatuwan ta takuy iturayan Apudyus?”

² Sachi ad inayakan Jesus na osay anà im-pasangun chicha, ³ ad anana, “Tuttuwan ifakà, wi masapur falwanyun somsomòyu ta miyisu ta somsomò na annayay anà wi maid pu somsom-onà ngumatuwana. Tan nu achiyu pun, kat-toi achi pu mafalini mitapiayu ta Manturayan Apudyus. ⁴ Tan na angatuwani taku ta Manturayan Apudyus, siyan mangipafafa ta long-agna wi isun na annay anà.”

Na Mangwà Makafasuran Na Uchum

⁵ Inturuy Jesus anani, “Sinumani takuy patkanan nafafay taku wi isun na annay anà mipakapu ta pammatinan saon, patkana kò saon.

⁶ Ngim sinumani mangwà makafasuran na isun na anchanay an-ananà wi mamatin saon ta man-awichanchà saon, kattoi amod na machusaanà tapin na padcha, tan un-unnoy na matàchan na fakangnà chakoran à fatu ta sana ad nitub-ung ta fayfay. ⁷ Kakkaasin taku ta annay luta wi maawis ad nan-awichanchà Apudyus! Ngim sikud ako kay wi màwan amaschi. Ngim sinkumaasi na takuy nangawis à man-awichan na asintatakuna an Apudyus!

8 “Nu kaspangalikan imayu winnu ikiyun mangwà man-awichanyun Apudyus, lampokanyu ad imfalluyu! Tan un-unnoy na uray pukur winnu pilay wi makafiyag an Apudyus, nu wachawad na ima ya iki wi mifallu ta sachi mannaynayuni apuy à ing-ingkana. 9 Ad nu kaspangalikan atayun mangwà man-awichanyun Apudyus, kulikuram ad imfalluyu! Tan un-unnoy na furching wi makafiyag an Apudyus nu wachawad na ata wi mifallu ta sachi infierno wi mannaynayuni apuy à ing-ingkana.

10 “Siyam man-annad-ayu ta achiyu amsiwon na uray osay nafafay taku isun na anchanayay an-ananà. Tan tuttuway na aangheles ad langit wi mangayyuwan an chicha, kanayuncha iingkaw ta sangwanan Ama ad langit. 11 Tan à saoni namfalin taku, ummaliyà ad asnay luta ta saraknifà na managfasur ta achicha mifallu ad infierno.”

*Na Nangiyalikan Jesus Ta Natarà Wi Pannilu
Luc. 15:3-7*

12 Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Sinun somsomòyù oyyoon na osay taku, wi singkasut na panniluna ad natarà na osa? Sikurachuy taynanan siyampuru ya siyam ta purag ad ummoyna inanap na sachi os-osàan wi natarà. 13 Ad nu ochasana, tuttuway chakchakor na lagsakna ta sachi osa nu lagsakna ta chachi siyampuru ya siyam wi foon pù natarà. 14 Isun akon Amataud langit tan lawingonan awad osà mifallu wi uray na kafafaan wi taku.”

Na Oyyoontau Ta Furuni Makafasur An Chitau

¹⁵ Inturuy Jesus anani, “Nu awad furunnù nakafasur an sia, ing-a maos-osa makaukud an siya ad imfakam na iningwana. Ngim masapur afus-ayu kay wi chuwa wi maid uchum. Ad nu chongronan imfakam, mamfaru tan nangulinom na ustuy somsomòna. ¹⁶ Ngim nu kaspangalikan achina pu chongron na imfakam, man-ayag-à osa winnu chuwa mamfurunnu ta asin-ayu umoy ta chichan manàchor ta katuttuwaan. ¹⁷ Ngim nu kaspangalikan achina pu ko kay chongron chiayu, ifakayu ta losani mamati ta maam-amunganyu ta fumachangcha ko. Ad nu kas-siyay achina pu chongron na losani fufurunyu, ifilangyù siyà isù achi pu mamati winnu isun na manchachakup à fukis wi nakuruk.

¹⁸ “Ifakà an chiayun katuttuwaan, wi sinumani ipalityud asnay luta, mipalit ako ad langit. Ad sinumani iparufusyud asnay luta, miparufus ako ad langit.

¹⁹ “Ad na osay ifakà an chiayu, nu awad chawatonyun Apudyus wi uray chuwaayu kay, nu mantimpuyukonyun somsomòyu wi manchawat, oyyoon Ama wi nailangitan na pionyuy chawat. ²⁰ Tan uray nu afus na chuwa winnu turun maamung mipakapu ta pammatican saon, awachà akoy makaamung an chicha.”

Na Mawa Ta Takuy Achi Pu Mamakawan Ta Furunna

²¹ Sachi ad inimus Pedro an Jesus anani, “Apu, mangam-an na mamakawanà ta fumasur wi furun-un saon? Mangampituwon?”

²² Ad anan Jesus wi summongfat, “Foon à mangampitu kay, tan mangampituy puru na pitu. ²³ Tan amasan Manturayan Apudyus ad langit, wi na miyalikana, na osay Ali sim-simmòna wi manutar ta am-amung na utang na sasanniluna.

²⁴ “Illukina pun wi mantutar, inyoychan siyan osay saniluna wi nakautang an siyà alifulifu. ²⁵ Ngim kapu ta achi pu makafayad ta utangna, siyan imfakan chi Ali wi masapur mainginacha losan wi simfaryan à mansaniluwon na uchum, ya maingina kon losani ùuwacha, à mifayad ta utangna. ²⁶ Ngim nampalintumong na sachi sanilu ta sangwanan na Ali wi nampangpangngaasin siya anani, ‘Apu, mangaasia ta wayaanà wi man-anap à ifayad-u ta losani utang-u!’ ²⁷ Ad kinaasiyan na Ali siya, siyan pinakawanna kay à siya ta losani utangna.

²⁸ “Ngim lummawa pun chi sanilu, inafotnan osay chokanay sanilu wi nakautang an siyà singkasut yakay. Ad chinòmaana ad illukinay koslon à siya wi anana, ‘Fayacham na losani utangnu!’ ²⁹ Ad nampalintumong akon sachi chokanay sanilu wi nampangpangngaasi wi anana, ‘Mangaasia ta wayaanà wi man-anap à ifayad-u, ad fayachà met laing!’ ³⁰ Ngim achina pu kinaasiyan à siya tan impafarudna ingkana nù fayachana losan na utangna.

³¹ “Innilan pun na uchumi sanilun iningwana, lummawing na somsomòcha ad ummoycha ta Ali impilit na losani iningwana. ³² Ad impaayag na Ali chi sanilu, ad ananan siya, ‘Kattoi lawing-a, wi maid silfin na kinasanilum! Tan

à saon, pinakawan-un losani utangnun saon tan nangkakkaasia. ³³ Ad apay achim pu ki-naasiyan na chokami sanilù isun na nangaasiyà an sia?’ ³⁴ Ad ummog-ot chi Ali ad impaifarudnà siya ta mapalikatan ingkanà fayachanan losani utangna.”

³⁵ Sachi ad inyanungus Jesus na ukudna anani, “Amaschin oyyoon Ama wi nailangitan an chi-ayu nu achiyu pu kattò pakawanon na fufurunu.”

19

Na Tudtuchun Jesus Mipangkop Ta Ichang Mat. 5:31-32; Mar. 10:1-12; Luc. 16:18

¹ Narpas pun Jesus intudtuchun losan chachi, lummayaw ta sachi provinsiyay Galilea ad nanchormangcha ta chawwang wi Jordan wi umoy ta sakup Judea. ² Ad ad-adchuwana na takuy nitun-ud an siya, ad impaimfagnan losani nasakit.

³ Ad ummoy akon uchumi Fariseo an siya wi mamachas manikap an siya, wi anancha, “Iparufus na Lintogtau nu ichangan na larain asawana wi uray farangnan lasunna?”

⁴ Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Achiyu pu finasan niyug-is wi ukud Apudyus ta awi, wi ananay na chamu wi nangwaana ta taku, iningwanan larai ya fufai. ⁵ Ad anan ako Apudyus, ‘Kapu ta sachi, taynan na larain chakorna ad nitipun ta asawana, ad sachin mamfalinanchà osay long-ag.’ ⁶ Ad manipud ta sachi, foon à

chuwan long-agcha tan nantipunchà osay long-ag. Siyan maid pu karobfongan na taku wi mangichang ta sinumani nantipunon Apudyus.”

⁷ Ad inimus akon Fariseo, “Siyan tan-akon nù Moses imparufus, tan illintogna met wi na larai, nu mangiyug-is à kasuratan à mangichangana ta asawana, mafalini ichangana?”

⁸ Ad anan ako Jesus, “Na chamun na lufung, maid amaschi, ngim kapu ta kinatangkinu imparufus Moses na mangichanganyu ta asawayu. ⁹ Ngim na ifakà an chiayu, sinumani larai wi mangichang ta asawana, wi foon à kapu ta nakachagchakasan na sachi fufai na mangichanganan siya, makafasur à siyà chagchakas nu mangasawà safalì fufai.”

¹⁰ Ad anan na disipulusna, “Siyan nu amasnat na man-asawa, un-unnoy nù nu achitau pu mangasawa.”

¹¹ Ngim anan Jesus wi summongfat, “Ngim achi pu losan na taku makàwa ta amasnat, tan afus chachi mangipiyaran Apudyus à mangwa.

¹² Tan nangkarakarsin lasun na achin pu na larai mangasaw-an. Tan na uchum, nisisikud an chicha, ad na uchum, kapu ta nakapuncha. Ad na uchum, anusanchay achi pu mangasawa ta asikasuwonchay mangiwarawag ta mipangkop ta Manturayan Apudyus. Siyan sinumani makaanus ta anchanaya, oyyoona kuma.”

Na Naminchisyunan Jesus Ta An-ananà

Mar. 10:13-16; Luc. 18:15-17

¹³ Sachi ad iningkaw na uchumi nangiyoy ta an-ananàchan Jesus ta paipataycha kuman

imanan chicha ya iluwaruwanà chicha, ngim ingkimaun na disipulusna chicha. ¹⁴ Ngim anan Jesus, “Masapur iparufusyun umaliyan na anananà an saon, ya achiyu ipalit, tan piyaronchà saon, ad isun an chicha na afusi mitapi ta Manturayan Apudyus ad langit.”

¹⁵ Sachi ad impataynan imana ta chachi anananà achiwot lumayaw.

Na Fahnangi Larai

Mar. 10:17-31; Luc. 18:18-30

¹⁶ Na osay padcha, iningkaw na osay larai wi ummoy an Jesus, ad anana, “Misturu, sinun mafarù oyyoò ta makafiyakà à mannaynayun an Apudyus?”

¹⁷ Ad inimus Jesus, “Tam-ako imuson na mipangkop ta mamfaru? Tan os-osàan na mamfaru wi siyà Apudyus. Siyan nu piomi makafiyag an siyà ing-ingkana, oyyoom na losani illintogna.”

¹⁸ Ad inimusna, “Sinun filinnay masapur oyyoò?”

Ad anan ako Jesus, “Achia pumatoy à taku, Achia mamufai, Achia man-akaw, Achim istikuwan na foon à tuttuwà, ¹⁹ Masapur lispituwom na amam ya inam, ya Ay-ayatom na asintatakum à isun na mangay-ayatam ta long-agnu.”

²⁰ Ad summongfat chi larai wi anana, “Tinungpar-u losan, ad sinu kon kurang-u?”

²¹ Ad anan Jesus, “Nu piomi maid mangkurangam, ing-a inginan losani ùuwam ad inadchom na nginana ta kakapus, ta langit na maugpunan na kinafaknangnu. Ad umalia mitun-ud an saon.”

²² Ngim na nangngoran chi larai ta sachi, lummayaw wi nansasàuy tan amod na faknangna.

²³ Sachi ad anan Jesus ta disipulusna, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi isag nalikat na mitapiyan na fafaknang ta Manturayan Apudyus.

²⁴ Tan mallanlanuy na lumnoan na kamar ta afut na tanud nu mitapiyan na faknang ta Manturayan Apudyus.”

²⁵ Na nangngoran na disipulusna ta sachi, naschaawcha ad anancha, “Ad sinu nù na mafalini masaraknifan?”

²⁶ Ad intotollong Jesus chicha ad anana, “Nu taku kan mangwa ta makafiyakanchan Apudyus, tuttuway achi pu mafalin. Ngim nu Apudyus na mangwa, mafalin tan maid achi pu mafalin an siya.”

²⁷ Sachi ad nan-ukud à Pedro wi anana, “Chi-ani ngay, tinaynannin losani ùuwanì summuruttannin sia. Ad makunkunaan-ani?”

²⁸ Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi saoni namfalin taku, nu chumtong na tumùchuwà wi manturay à tapin na padcha, tumùchuayu ko ta chachi nasawaran à chuway aachuyan wi makaturay an saon. Ad chiayu kon manguis ta losani kanà chachi nasawaran à chuway anà Israel. ²⁹ Ad sinumani nanaynan ta foroyna, susunudna, amana, inana, an-ananàna, ya lutana kapu ta summurutan saon, ad-achun maatod an siya nu sachi tinaynana. Ad foon pu kò afuschi, tan makafiyag an Apudyus à ingingkana. ³⁰ Ngim na osa koy ifakà, adchuwan na isù nangatu ta sana wi fumafà tapin na padcha.

Ya chachi isù nafafa ta sana, ngumatuchà tapin na padcha.”

20

Na Intatangchan Apudyus Ta Maiwaarona

¹ Ad anan Jesus wi nan-alig, “Na Manturayan Apudyus, isun na osay takuy achun murana. Siyan naafigkat ummoy nanangchan. ² Iningkaw ad na inchasana, nakaturag an chicha wi adchonan tangchan ta osay padcha, ad ummoyna nan-iwaaron chicha.

³ “Chummikas pun asin ako ummoy ta maarusan na taku ad innilanan uchumi maag-agsad wi maid oyyooncha. ⁴ Ad ananan chicha, ‘Ing-ayu ko makaiwaar ta murà ta tangchanà chiayù ustustuy tangchanyu.’ Ad ummoycha.

⁵ “Mummamatù pun, asin ako ummoy nanangchan à uchum, ad isun akon iningwana ta mantalliing.

⁶ “Ar-arkaw pu ko, ummoy ako ta sachi maarusan na taku ad inchasana kon maag-agsad ad anana kon chicha, ‘Tayuko taraon na padcha wi arkawonyu kay iingkaw ta annà otom?’ ⁷ Ad anancha, ‘Maid nanangchan an chiani.’ Ad ananan chicha, ‘Ing-ayu nù makaiwaar ta chachi man-iwaarò.’

⁸ “Mummaschom pun, anan na nginluta ta kapatasna, ‘Arusom na nan-iiwaar ta fayacham na tangchancha, ad ilukim ta nangudchi wi chummatong ingkana ta chachi naafigkat.’ ⁹ Siyan chachi nangiluki ta ar-arkaw, natangchananchà tangchan ta osay padcha. ¹⁰ Siyan nachauman

ad chachi naafigkat, anancha pun nu ad-achun tangchancha ngim natangchananancha ko kay à tangchan ta osay padcha. ¹¹ Siyan ngummayn-gayutngutcha ta nangawatancha ta tangchancha, ad nallilicha ta nginluta wi anancha, ¹² ‘Tamako ta miyisun tangchanni ta chachi adchatong wi osa kay uras na ummiwaaranancha ad pinadchani wi ummiwaiwaar ta amochi init?’ ¹³ Ad anan na nginluta ta osan chicha, ‘Furun, foon pù linukù chiayu tan siya met na nantuturakantau. ¹⁴ Siyan aranyun na tangchanyu ad lumayaw-ayu. Tan piò wi man-iisuwon na tangchanyu ta chachi adchatong. ¹⁵ Siya ipalityun amasnay oyyoò wi mangastu ta pilak-u? Winnu maapos-ayu tan mancharaà?’ ”

¹⁶ Ad inyanungus Jesus anani, “Na chachi isù nafafa ta sana, chichan mangatù tapin na padcha. Ad chachi isù nangatu ta sana, fumafachà tapin na padcha.”

Pitlun Jesus Wi Nangifaka Ta Matayana

Mar. 10:32-34; Luc. 18:31-34

¹⁷ Na nanadchadcharanancha Jesus wi umoy ad Jerusalem, intalin Jesus na disipulusnay nasawaran à chuwa, ad ananan chicha, ¹⁸ “Chongronyuna! Anna puni intaud Jerusalem. Ad sachin mantiliwanchan saoni namfalin taku. Ad mipurangà ta chachi pangpangun na papachi ya chachi mangitudtuchu ta Lintog, ad masintinsiyaà à mapatoy. ¹⁹ Ad mipurangà ako ta chachi foon pù Judio, ad am-amangonà ya abchoyonà akon chicha ya ilansaà ta kros ta matoyà. Ngim na miyatluy padcha, umuliyà matakù.”

Na Chawat Na Inacha Jaime An Juan

Mar. 10:35-45

²⁰ Sachi ad ummoy na asawan Zebedeo ya anànay chuwa an Jesus. Ad nampalintumong chi fufai ta sangwanan Jesus wi mangifaka ta pionay chawatón.

²¹ Ad anan Jesus an siya, “Sinun ifakam?”

Ad ananay summongfat, “Nu chumtong na manturayam, mafalin wi makaachuy na annay chuway anàun sia, wi ipaachuynun osa ta apot ta chiwawannu ya osa ta apot ta chuwikim?”

²² Ad anan Jesus wi summongfat an chichay mansunud, “Foon à maawatanyun chawatonyu. Makaanus-ayu ta likat wi isun na likat wi mipachas an saon?”

“Oo, mafalinni,” ananchay summongfat.

²³ Ad anan ako Jesus, “Tuttuway maanusanyun isun na liglikat-u. Ngim foon à saon na mampili nu sinun tumùchu ta apot ta chiwawan-u ya chuwiki, tan Aman nangisakana ta aachuyan à para ta chachi mangadchana.”

²⁴ Chingngor pun chachi simpuruy disipulus na mipangkop ta chawatón chi chuway mansunud, ummog-otcha an chicha. ²⁵ Siyan inarus Jesus chicha losan ad tinudtuchuwana chicha anani, “Akammuyu wi na turay ad asnay luta, amod na pinagmancharcha ta chachi iturayan-cha. Ya uray chachi nan-angatu, mancharoncha kon chachi asintatakucha. ²⁶ Ngim foon kumà mafalin na amaschin chiayu. Tan nu sinun maryad an chiayu wi ngumatu, masapur mamfalinonan long-agnà mansanilu ta fufurunna.

²⁷ Ad nu awad ako maryad an chiayù mamfalin

angatuwan, masapur mamfalinonan long-agnà isù afafaan wi sanilun na uchum. ²⁸ Isun saoni namfalin taku, foon à ummaliyà ad asnay luta ta pafachangà ta taku, ngim ummaliyà ta fadngà chicha. Ya ummaliyà akò matoy à subfut na fasur na takuy ad-adchuwan.”

Na Nangaanan Jesus Ta Kurap Na Chuway Taku

Mar. 10:46-52; Luc. 18:35-43

²⁹ Na lummayawancha Jesus ya disipulusna ad Jerico, ad-adchuwan na nitun-ud an chicha. ³⁰ Ad niyaspur wi iningkaw na chuway nakurap wi umaachuy ta ikid na sachi arsa wi ayoncha. Ad chingngorcha pun wi Jesus na lumaus, illukichay nampoaw anani, “Siay kanà David! Kaasiyan chiani!”

³¹ Ngim inomoran na takù chicha ta kuminòcha, ngim inam-amodcha impauy anani, “Apu! Kanà David! Kaasiyan chiani!”

³² Sachi ad ummillong à Jesus ad ananan chicha, “Sinun pionyù oyyoò an chiayu?”

³³ Ad anancha, “Apu, makailaani kuma!”

³⁴ Ad kinaasiyan Jesus chicha ad inagpachanan atacha, ad chakusi naaan na kurapcha, ad nitun-udchan siya.

21

Na Anungus Na Ummayan Jesus Ad Jerusalem
Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

¹ Chanchanicha pu Jesus ad Jerusalem, chin-umanchan filig wi Olivo, wi achanid Betfage wi ili. Ad na sachi, impaunan Jesus na chuway

disipulusna, wi anana, ² “Umunaayu umoy ta anchi ili ta chomang ad sachin mangchasyu ta osay nipupungod wi afayu wi naayyufuwan. Obfachonyu ad inyaliyusna. ³ Ad nu awad mangwanani tayukonnat obfachon, ifakayu wi masapur na Apuyu, ad man-itay-una.”

⁴ Nàwan sachi tumuttuwaan na imfakan na osay profeta ta awi, wi anana,

⁵ “Ifakayu ta takud Jerusalem wi Sion, Ilanyu! Annat wi marungay na Aliyu!

Imfafanan long-agna wi nangaabfayu ta ayyufun na afayu.”

⁶ Sachi ad ummoy chachi chuway disipulus ad iningwanchan imfakan Jesus an chicha. ⁷ Ad inchatongchan sachi afayu wi naayyufuwan, ad inyap-apchan kunsurcha ta ochog na afayu ad nangafayù Jesus. ⁸ Ad ad-adchuwan akon takuy nangiyap-ap ta kunsurcha ta arsa wi ayona, ta arsa wi ayona, ad na uchum ako, sum-mongpatchà pingin na allilison ad inyap-apcha ko ta arsa. ⁹ Ad na losani takuy umunauna ya mituntun-ud an Jesus, asipapauycha anani, “Chayawontaun annay Kanà David! Chayawontaù siyay ummali wi narpun Apudyus! Chayawontaù Apudyus wi Angatuwan!”

¹⁰ Ad na chummatngan Jesus ad Jerusalem, ummoy losan na taku ilan wi nan-asiimuscha, “Sinu kon sanat?”

¹¹ Ad summongfat chachi nituntun-ud wi anancha, “Siyà Jesus wi profetan Apudyus, wi narpud Nazaret ad Galilea.”

Ummoy À Jesus Ta Templo

Mar. 11:15-19; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-22

¹² Sachi ad ummoy à Jesus ta Templo ad imparyawnan losani mallakraku ya mangngingina wi iningkaw. Ad inaminna linitwad na lamisaan chachi mansusukat à pilak ya aachuyan chachi mallakrakù karupati. ¹³ Ad ananan chicha, “Niyug-is na ukud Apudyus wi, ‘Na Templo, mausar à luruwwaruwan.’ Ngim annay namfalinonyù mallukuwanyu ta asintatakuyu!”

¹⁴ Sachi ad linumnò chachi nan-akurap ya nan-apilay ta Templo wi mampaila an Jesus, ad impaimfagnà chicha. ¹⁵ Ad chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, ummogotcha ta nangil-ancha ta iningwan Jesus wi kaskaschaaw, ya na nangngorancha ta ipaupauy na an-ananà ta charò na Templo anani, “Chaya-wontaun annay Kanà David!” ¹⁶ Ad ananchan Jesus, “Achim pu chochongron na ipaupauy na anchanay an-ananà?”

“Chochongrò met!” anan Jesus. Ad anana ko, “Achiyu pu finasan sachi niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, “Tinudtuchuwam na anchanay an-ananà wi manaychayaw an siyà usuustu.’ ”

¹⁷ Sachi ad tinaynan Jesus chicha wi lummayaw wi ummoy ummiyan ad Betania.

Na Naranguwan Na Imongi Ikus

Mar. 11:12-14, 20-24

¹⁸ Nafikat pun wi mangulinan Jesus ad Jerusalem, kininanan fitilna. ¹⁹ Ad innilanan osay imong wi ikus ta ikid na arsa, ad ummoyna

innila nu awad fokasna. Ngim maid, afus na karumfuwani tufu. Sachi ad anana ta sachi imong, “Achia pu asin mamungà ing-ingkana!” Ad nachisan narangun sachi imong.

²⁰ Ad na nangil-an na disipulusna, naschaawcha ad anancha, “In-inona koy nachisan yakay narangu?”

²¹ Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chi-ayu, wi nu Apudyus yakan piyaronyu wi maid chuwachuwayu, mafalini makàwaayu ko ta isun na iningwà ta annayay imongi ikus. Ad foon pù afuschi tan uray ifakayu ta anchi filig, ‘Man-atuna ta anchi fayfay,’ ad tuttuway màwa. ²² Tan nu afus à Apudyus à piyaronyu, adchona losan na iluwaruyu.”

Na Naimfistikaran Na Karobfongan Jesus

Mar. 11:27-33; Luc. 20:1-8

²³ Ad nangulin à Jesus ta Templo. Ad na nantudtuchuwana, ummoy an siyan chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio. Ad inimuscha, “Sinun karobfongam wi mangwa ta amaschi? Ad sinun nangatod ta karobfongam wi mangwaschi?”

²⁴ Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Achì ifakan nangatod ta karobfongà wi mangwa ta amaschi nu masongfatanyu yan na imusò an chiayu. ²⁵ Sinun narpuwan na karobfongan Juan wi mamfunyag? Narpun Apudyus winnu taku?”

Ad nan-uupngacha anani, “Sinun ifakatau? Nu anantaüy ‘Narpun Apudyus,’ anana kon chitaüy ‘Tayukon nù achi pinatì Juan?’ ²⁶ Ngim nu anantaüy ‘Narpu ta taku,’ kaog-ogyat tan awad

nin oyyoon na takun chitau, tan patiyoncha losan wi profetà Juan.”²⁷ Siyan ananchay summongfat, “Taw-an, maid akammuni.”

Ad anana kon chicha, “Siyan nu amasnat, achì pu ko ifakan chiayu nu sinun narpuwan na karobfongà wi mangwa ta oy-oyyòè.”

Na Alig Jesus Mipangkop Ta Chuway Mansunud

²⁸ Sachi ad nan-alig à Jesus wi anana, “Sinun somsomòyu ta annaya? Iningkaw na osay taku wi chuwan anànay lallarai. Ad anana ta panguru, ‘Anà, ing-a man-iwaar ta tarun ta sana.’²⁹ Ngim ananay summongfat, ‘Lawingò,’ tan natangkin. Ngim napapannos ad namfafawi wò umoy.³⁰ Ad ummoy akon sachi ama imfaka ta uchichi ta umoy ako man-iwaar. Ad anan chi uchichi, ‘Oo, inyà Ama.’ Ngim foon à ummoy.³¹ Sinun nanungpar ta pàwan na ama ta chachi chuwa?”

Ad summongfatcha anani, “Panguru.”

Ad linawakan Jesus chicha anani, “Tuttuwan ifakà an chiayu wi na lawingi takuy isun chachi manchachakup à fukis ya chachi puta, umun-unacha nu chiayu wi mitapi ta Manturayan Apudyus.³² Tan ummalin pu Juan wi Mamfufunyag, impaakammunan ustuy oyyoonyu ta mifilang-ayù mamfaruy taku, ngim achiyu pu tinuttuwà siya. Ngim chachi manchachakup à fukis ya puta, tinuttuwachà siya. Ngim uray nu iniilayun namfaliwancha, achiayu pu namfafawi à manuttuwaanyu kon siya.”

Na Alig Na Man-afang Ta Luta

Mar. 12:1-12; Luc. 20:9-18; 1 Ped. 2:6-8

³³ Sachi ad anan Jesus, “Chongronyun annayay alig-u. Iningkaw na osay taku wi nammurà grapes. Ad inaradna linìwos, ad ummafut ako ta fatu à mamosposana ta fungana nu fayasoncha. Ad impàwana kon tànangani sikay à ingkawan na mamantay. Sachi ad impàwana kò fuwa ta safali wi taku ad lummayaw wi ummoy namfiyasi.

³⁴ “Timpun ad na inyàapit, imfaunna sasaniluna ta umoycha makafuwa. ³⁵ Ngim chachi man-afang ta lutana, chinòmaanchan sasaniluna ad inabchoychan osa, ya pinatoychan osa, ad fininfintugchan osa. ³⁶ Ad asin ako namfaun chi nginlutà ad-achu ta sasannilu nu chachi chamu. Ad iningwacha kon isun na iningwacha ta ummuna. ³⁷ Ad na anungusna, imfaunna mismuy anàna tan anana pun nu singnanchà siya tan anàna. ³⁸ Ngim intap pun chachi nangwà fuwa na anànay marungay, nan-uupngacha anani, ‘Anchiyan anànay mangilàsun ta annay luta. Siyan patoyontau ta man-uwataun làsunna!’ ³⁹ Ad chinòmaanchà siya ad inoycha ta lasin na arad ad pinatoycha.

⁴⁰ “Siyan nu chumatong akon nginluta, sinun somsomòyù oyyoona ta chachi man-afang?”

⁴¹ Ad ananchay summongfat, “Sikurachuy patoyona chachi arwingan ad ipàwana ta uchumi nalimpiw wi mangatod ta ustuy fuwana.”

⁴² Ad anan Jesus akon chicha, “Ad achiyu pu finasan niyug-is wi ukud Apudyus wi mipangkop ta annaya? Tan anana,

'Na fatuy inchulin na mangkakaob
wi ananchay maid silfina,
sachin nàwà apatkan wi mipon-ad.

À Apudyus na nangwa ta annaya,
ad isag kaskaschaaw à maila!'

⁴³ "Siyan ifakà an chiayu, wi foon à chiayuy
Judio na iturayan Apudyus, tan isukatna chiayù
safali wi mamtog ta pàwana. ⁴⁴ Ad na mi-
pangkop ako ta sachi fatu, nu awad maodchag
an siya, mapmaptod. Ad nu awad maodchakan
ta sachi fatu, matampù wi isù chapur."

⁴⁵ Na nangngoran na pangpangun na papachi
ya Fariseo ta alig Jesus, naawatancha wi chichan
inyaligna, ⁴⁶ siyan pionchay chòmaan à siya.
Ngim achicha pun tan ummogyatcha ta chachi
takuy ad-adchuwan, tan imfilangchà Jesus à
profetan Apudyus.

22

Na Nangiyalikan Jesus Ta Kasar

Luc. 14:15-24

¹ Ad asin akò Jesus nan-alig wi nantudtuchu
ta taku. Anana, ² "Na Manturayan Apudyus,
miyalig ta osay Ali wi nangisakana ta lagsak wi
mangkasaran na anànay fafaru. ³ Ad imfaunnan
sasannilunà umoy mangayag ta chachi takuy
nar-usna inimfitar. Ngim lawingonchay umoy
makakasar! ⁴ Ad namfaun ako ta sasannilunay
uchum wi ananay namilin, 'Ing-ayu ifaka ta
chachi naimfitar wi nisakanan maan. Impaparti
na fakà ya man-apoponar wi ayyufu, siyan
umalicha kuma makakasar!' ⁵ Ngim chachi

naimfitar, achicha pu atinguron. Ad ummoy na osa ta tarunna, ya ummoy akon osa ta tinchaanna, ⁶ ad na uchum ako, impachòmacha chachi nafaun wi sasanniluna ad imfafaincha ya pinatoycha chicha.

⁷ “Chingngor pun Ali na nànwàwa, ummog-ot ad imfaunna susurchachuna ta umoycha patoyon chachi pummatoy, ad impaskobna kon ilicha. ⁸ Sachi ad anan na Ali ta sasannilunay uchum, ‘Losan nisakanan annay lagsak-u, ngim chachi naimfitar maid pu karobfongancha makaragsak. ⁹ Siyan ing-ayu ta ar-arsa ad imfitaronyun sinu-mani takuy ilanyu.’ ¹⁰ Ad ummoy chachi sasan-niluna ta ar-arsa nan-imfitar ta losani takuy uray lawing ya mamfaru, siyan napnun sachi mangkasaranchà taku.

¹¹ “Ad ummoy na Ali ilan na takuy naarus, ad nan-il-anan osay taku wi foon à nan-usar à ustuy silup wi usaron na umoy makakasar. ¹² Ad inimus na Ali an siya anani, ‘Furun, taako umalisna makakasar wi foon pù nan-usar-à silup na umoy makakasar?’ Ngim akikinnò chi taku. ¹³ Sachi ad imfakan Ali ta sasanniluna, ‘Faruchonyun imana ya ikina ad imfalluyud lasin wi mamfulingot, ta sachin umakaakana ya ngumarotngotan na fafana ta likatna.’ ”

¹⁴ Sachi ad inanungusan Jesus na ukudna anani, “Ad-adchuwana na naimfitar, ngim ait na mapiliyan.”

*Na Nan-imusanchan Jesus Mipangkop Ta Fukis
Mar. 12:13-17; Luc. 20:20-26*

¹⁵ Sachi ad lummawa chachi Fariseo ta umoycha man-uukud à manikapanchan Jesus ta awad mangicharumanchan siya. ¹⁶ Siyan ummifauncha ta uchumi pasurutchà wi Fariseo ya uchumi takun Herod ta umoycha ifakan Jesus, “Misturu, akammuni wi maid turtulliyam à taku, ya itudtuchum akon katuttuwaan wi pion Apudyus wi pàwa ta taku, ya foon akò atingurom na sinuy ukuchon na takun sia, tan maid pu laksikom à taku wi uray sinun kinasasaadcha. ¹⁷ Siyan ifakam nù nu sinun somsomònu wi mipangkop ta annaya. Surngasingontaun Lintogtauy Judio nu mamfayadtaù fukis ta Ali ad Roma, winnu foon?”

¹⁸ Ngim inaagkammun Jesus na sikapcha, siyan ananan chicha, “Chiayuy akinpapati, taayuko sumiksikkap an saon? ¹⁹ Umipailaayù parata wi ifayadyu ta fukis!”

Ad ummipailachà osà parata. ²⁰ Ad inimus Jesus an chicha, “Sinun nginfosar ya nginngachan ta anna?”

²¹ “Ali Cesar,” ananchay summongfat.

Ad anan Jesus an chicha, “Siyan nu amasnat, adchonyun Cesar na uwana. Ngim ilanyu ko ta adchonyun Apudyus losan na para an siya.”

²² Na nangngorancha ta sachi, natataagcha ad lummayawcha.

*Mipangkop Ta Umuliyàn Na Taku Matakuwan
Mar. 12:18-27; Luc. 20:27-40*

²³ Na sachi padcha, ummoy na uchumi Saduceo an Jesus. Na Saduceo, foon pù patiyoncha wi umuli matakun natoy. ²⁴ Ad ananchan siya,

“Misturu, intudtuchun Moses wi nu nangasawan osay larai ad natoyi maid anàna, masapur asawon na sunudnan nafaru ta umanàcha kumà mifilang à anà na sachi natoyi sunudna. ²⁵ Nu kasपालिकान awad pitù lallaraì mansusunud, ad nangasawan panguru, ad natoyi maid anàcha. Ad inasawan miyagwa na nafaru. ²⁶ Ngim amaschi kon napasamak an siya. Ya isun akon napasamak ta miyatlu ingkanà losan chachi pitu. ²⁷ Ad na anungusna natoy akon fufai. ²⁸ Siyan nu umuli matakun natoy, sinun ustuy ngin-asawa ta fufai nù? Tan losancha inasawà siya!”

²⁹ Ad sinongfatan Jesus chicha anani, “Oo, ngim naillachuayu! Tan achiyu pu maawatan na niyug-is wi ukud Apudyus ya mannakafalinna. ³⁰ Tan nu umulin taku maku, maid man-asawa tan mamfalincha isù aangheles ad langit. ³¹ Ad na mipangkop ako ta umuliyen na taku makuwan, achiyu pu finasan sachi niyug-is wi ukud Apudyus an chiayu? Anana, ³² ‘Saon à Apudyus wi chaychayawoncha Abraham, Isaac ya Jacob.’ Ad sachin manuttuwaana wi uray natoycha Abraham ta sachi timpu, asififiyagchad langit wi manaychayaw an Apudyus.”

³³ Na nangngoran chachi ad-adchuwani naarus ta sachi, naschaawcha ta itudtuchuna.

Na Apatkani Filin Apudyus

Mar. 12:28-34; Luc. 10:27

³⁴ Chingngor pun na Fariseo wi pinakinò Jesus chachi Saduceo, losancha nantitipun ummoy an Jesus. ³⁵ Ad na osan chicha wi mangitudtuchu ta

Lintog, inyagsadnay manikap an Jesus wi anana,
³⁶ “Misturu, sinun apatkan ta Lintogtau?”

³⁷ Ad sinongfatan Jesus anani, “Masapur ay-ayatom à Apudyus ta patingkan na somsomònu ya losani oy-oyyoom ya losani kinaaringnu.

³⁸ Sanan angatuwani filin Apudyus ya apatkan.

³⁹ Ad na misùnub, isuna ko tan ananay masapur ay-ayatom na asintatakum à isun na mangay-atam ta long-agnu. ⁴⁰ Na anchanay chuway

Lintog Apudyus, chichan namfasaran na losani lintog wi inyug-is Moses ya intudtuchun chachi profetas.”

Mipangkop An Cristu

Mar. 12:35-37; Luc. 20:41-44

⁴¹ Na sachi naurusan na Fariseo, inimus Jesus an chicha, ⁴² “Sinun somsomòyu mipangkop an Cristu wi impustan Apudyus wi ipaalina? Sinun nginkanà an siya?”

Ad ananchay summongfat, “Kanà David.”

⁴³ “Oo, siya,” anan Jesus, “ngim nu amasnat, tan-ako David anani Cristun Apuna nù? Tan na inukud David wi impasasmò na Ispiritun Apudyus, anana,

⁴⁴ ‘À Apudyus wi Apu, anana ta Apù:

Tumùchua ta apot ta chiwawan-u
 ingkanà ipaafak-un losani afusurnu.’

⁴⁵ Siyan nu inawakan David à Cristu Apuna, inon David wi nginkanà akon Cristu?”

⁴⁶ Ngim maid pu makasongfat an Jesus. Siyan nanipud ta sachi timpu, maid pu makaturod asin mamachas wi manikap an siya.

23

Na Namafasuran Jesus Ta Chachi Mangitudtuchu Ta Lintog Ya Fariseo

Mar. 12:38-40; Luc. 11:39-51; 20:45-47

¹ Sachi ad anan Jesus ta chachi takuy naaarus ya disipulusna, ² “Na chachi mangitudtuchu ta Lintog ya chachi Fariseo, chichan napiyar à mangitudtuchu ta Lintog Apudyus wi inyug-is Moses. ³ Siyan masapur patkonyun losani itudtuchucha, ngim achiyu pàpàwatan na oy-oyyooncha, tan achicha pu oyyoon na itudtuchucha. ⁴ Isù ipafuudcha ta takun chagsonani amod à mafuud, ad achicha pù ait fadngan chicha. ⁵ Ya losani oy-oyyooncha, oyyooncha kay à mangipàpailancha ta taku ta machayawcha. Tan iyugischan uchumi ukud Apudyus à man-achakkor ad ifofodcha ta ichaycha ya tàraycha! Ya malagragkoyloy akon silupcha! ⁶ Ya pipioncha koy chichan machayaw ta sinuy lagsak, ya chichan umachuy ta afaruwani aachuyan ta sinagoga. ⁷ Ya pioncha koy malispitu ta aallusan na taku, ya pioncha koy maawakan à ‘Misturu.’ ⁸ Ngim à chiayu, achiyu iparufus na maawakanyu ‘Misturu,’ tan man-iisuayuy mansusunud, ya ososàan yakan Misturuyu tan afusà. ⁹ Achiyu ko awakan na sinumani takù ‘Ama’ ta annay luta, tan os-osàan na Amatau wi awad ad langit. ¹⁰ Achiyu ko iparufus wi maawakan-ayù ‘Apu,’ tan saon yakan Apuyu wi saon na Cristu wi impustan Apudyus wi umali manturay. ¹¹ Ad na angatuwan an chiayu, masapur siya kon tumuturung an chiayu. ¹² Ya sinumani mangipangatu ta

long-agna, fumafa. Ngim sinumani mangipafafa ta long-agna, ngumatu.”

¹³ An inturuy Jesus anani, “Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Tan tipochonyun mitapiyan na taku ta Manturayan Apudyus, tan na achiyu pu mitapiyan, chooyu lingalingon chachi man-anap à mitapiyancha!

¹⁴ “Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Tayuko siksikkapan na anchanay nafarù mangar-anyu ta ùuwacha, ad malluwaruayù anchuanhù manab-unyu ta oy-oyyoonyu. Siyan kapu ta sachi, maam-amod na machusaanyu.

¹⁵ “Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Tan fallasiwonyun fayfay ya kagkagkaayonyun losani luta ta awad awisonyù uray os-osàan à mandisipulusyu. Ad nu naawisyu, inam-amodyu wò akon kachusaana nu kachusaanyu.

¹⁶ “Kakkaasiayu, chiayuy isù puyut wi nakurap! Isun na itudtuchuyu wi, ‘Nu Templon isapatan na mansapata, achifali uray nu achina pu oyyoon na insapatana, ngim nu mansapata ta sachi falituk wi awad ta Templo, masapur nu wi oyyoona tan fasurna nu nu achina pun.’

¹⁷ Tuttuway natingtingangan-ayu wi nakurap! Tan apay napatpatkonyun falituk nu Templo wi nampasantu ta sachi falituk? ¹⁸ Ya itudtuchuyu koy nu altar na isapatan na mansapata, achifali uray nu achina pu oyyoon na insapatana, ngim nu mansapata ta michatun ta altar, masapur

nu wi oyyoonan insapatana tan fasurna nu nu achina pun! ¹⁹ Tuttuway maid akammuyu! Tan apay napatpatkonyun michatun nu altar wi mampapatog ta sachi michatun an Apudyus? ²⁰ Siyan na ifakà an chiayu, sinumani mangisapata ta altar, foon pù afus na sachì insapatana tan insapatana kon losani ingkaw wi nichatun. ²¹ Isun akon Templo. Nu sachin isapatan na taku, foon pu kà Templon insapatana tan insapatana kò Apudyus wi iingkaw. ²² Ad nu langit na isapatan na taku, insapatana kon manturayan Apudyus ya à Apudyus ako wi turay ta sachi.

²³ “Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Tan mangatod-ayù pagkapurun na charusi mamparamnaw ta maan, ngim inwalinyun napatpatog wi itudtuchun na lintog, wi masapur malimpiw na oyyoonyu, ya masapur achakuwanyun asintatakuyu, ya masapur ako wi mapipiyyar-ayu. Amaschin masapur oyyoonyu kuma ya achiyu ko lausan na uchum.

²⁴ “Tuttuway isuayù nakurap wi mangipuyut ta uchum! Naannad-ayu wi manungpar ta chachi foon à napatoki lintog ngim naturod-ayuy achi pu manungpar ta chachi napatpatog!”

²⁵ “Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Iwawasanyun lafaw na tasayu ya pingkanyu wi mamàila ngim na charòna wi achi pu maila, nanapnù kinurukyu ya kinamkamanyu ta taku. ²⁶ Tuttuway isuayù nakurap, chiayuy Fariseo! Tan masapur unaonyu iwasan na charò na

tasayu ta kaisawnay achi pu maila, siyan kapilitani pumor-as akon lafawnay mamàila.

²⁷ “Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Tan na osay miyalikanyu, isuayù pantiyung wi naararkusan wi mamfarun mail-ana ta taku, ngim na katuttuwaana, nanapnud charònà tung-ar ya lachag wi marmarpos. ²⁸ Amaschiayu tan mamfaruayu ta sangwanan na taku, ngim na somsomòyu, losan tuli ya lawing.

²⁹ “Kakkaasiayu, chiayuy Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog. Akinpapatiayu! Tan finarfaruyun pantiyung wi para ta tung-ar na chachi profetas wi natoy ta awi, ya inar-arkusanyu kon pantiyung na mamfaruy taku. ³⁰ Ad ananyu koy nu iningkaw-ayu kuma ta timpun na atatakuwan chachi profetas, foon pù nichokaayu ta namatayan na aappuyun chicha. ³¹ Ngim sachin mangipudnuwanyu wi kanà chiayu ta chachi namatoy ta chachi profetas ta awi! ³² Choowot ikangputyun sachi nar-usi illukin na aappuyuy! ³³ Tuttuway isuayù urog wi isù tinawidyun losani lawing. Amod à ananyuy mailisiyun mifaluwanyud inferno.

³⁴ “Siyani ifafagkà an chiayun oyyoonyu, tan umifaunà à profetas ya uchumi nan-araing ya uchumi mangitudtuchun chiayu. Ngim patoyonyun uchum, ilansayun uchum ta kros, abchoyonyun uchum ta sinagoga, ya palikatanyu chicha ta ailiili. ³⁵ Ad na lisortan na oyyoonyu, chuchussaon Apudyus chiayu, wi chiayun mangikaru ta chusan na napatayan na

losani takuy maid ingwachà lawing nanipud ta namatayanchan Abel wi mamfaruy taku ingkanan Zacarias wi anà Barakias wi pinatoyyu ta namforaatan na Templo ya altar. ³⁶ Tuttuwan ifakà an chiayuy taku ta annay sillumunap, chiayun mangikaru ta chusan na losani amaschi wi nàwa!”

Na Ayat Jesus Ta Chachi iJerusalem

Luc. 11:34-35

³⁷ Sachi ad anan Jesus, “O Jerusalem, chiayuy iJerusalem, amod na somsomòun chiayu! Tan chiayun nangtoy ta profetas ya namisong ta chachi finaun Apudyus à manudtuchun chiayu! Naina kon naryachà wi mangaruarus kuman chiayu wi isun na manaofan na manù ta isiwna, ngim ummisiayu! ³⁸ Siyan na sana, ikadyu kay nu maid pu mangayyuwan an chiayu. ³⁹ Ad manipud ta sana, maid asin mangil-anyun saon ingkana ta padchay mangifag-anyuy, ‘Chayawontaun annay ummali wi narpun Apudyus.’ ”

24

Mipangkop Ta Mayam-anan Na Templo

Mar. 13:1-2; Luc. 21:5-6

¹ Lummawa pù Jesus ta Templo, nichaum na disipulusnan siya ad illukicha ukuchon an siyan kinafarun na Templo ya fororoyi nampaliwos. ² Ad anan Jesus, “Mamàila tuwan kinafaruna, ngim tuttuwan ifakà an chiayu, wi chumatong na padchay maamin mikur-ub siyan maid pu mataynan à uray osa ta tuping.”

Liglikat À Tapin Na Padcha
Mar. 13:3-13; Luc. 21:7-19

³ Ingkaw pu Jesus ta filig wi Olivo ummachuy, ummoy na disipulusnan siya tummalin, ad inimuscha, “Mafalin wi ifakam an chiani nu maanun màwaan na sachi imfakam ad kanad, ya sinu kon mangakammuwanni ta mangulinam ya mangakammuwanni ko ta anungus wi padcha?”

⁴ Ad summongfat à Jesus wi anana, “Manannad-ayu ta achiayu pu maallilaw ta uchum, ⁵ tan lumoswan ad-adchuwani takuy mangwanani chicha nù Cristu wi impustan Apudyus wi manturay! Ya ad-adchuwana na allilawoncha. ⁶ Ya chamchamakonyun kukufat, ya chamakonyu kon man-asikinnufat anu ta achayuy il-ili. Ngim achiayu umogyat, tan masapur màwan amaschi, ngim foon pù sachin anungus wi padcha. ⁷ Tan man-asikinnufat na losani turay ta annay lufung. Ad mangkukufat akon sin-umili. Ad manita ko ya amod akon ingki ta ailiili. ⁸ Ngim na anchanaya losan, lugrukin yakan liglikat wi isun na sikab na lukin na mangkumut.

⁹ “Kuraon chiayu ta losani takud asnay luta kapu ta pammatiyun saon, ad tiliwoncha chiayu ya palikatan chiayu ya patoyon chiayuy uchum. ¹⁰ Ad kapu ta sachi, ad-adchuwana an chiayun man-awichanan pammatina, ya man-asifikcha ya man-asikuracha ko. ¹¹ Ad lumoswa kon ad-adchuwani sinanprofetas wi mangallilaw ta achu. ¹² Ad kapu ta pumigpigsan lawingi màràwa ad asnay luta, maaan na ayat na

kaachuwani taku ta fufuruncha. ¹³ Ngim sinu-
mani mangipapati ta pammatina ingkanà anun-
gusna, chichan masaraknifan à ing-ingkana.
¹⁴ Ad na Mamfaruy Chamag wi mipangkop ta
Manturayan Apudyus, mipaakammu ta losani
taku ta arutaruta achiwot chumatong na anun-
gus na asinchuwan.”

Na Lumoswaan Na Isag Kaog-ogyat

Mar. 13:14-23; Luc. 21:20-24

¹⁵ Ad inturuy Jesus anani, “Lumoswa kon
isag kaog-ogyat wi mailayu wi sachin inukud
Daniel wi profeta ta awi. (Chiayuy mamasa ta
annaya, maawatanyu kuman miningna!) Nu
ilanyù siyay umagsad ta naapudyusani ikaw,
¹⁶ masapur umawid chachi ingkaw ad Judea wi
umoy mantaru ta filfilig. ¹⁷ Ad na takuy niyaspur
wi awad ta otop na foroyna, achi pu kuma lumnò
mangarà sinuman ta ùuwana, ngim ichakusna
umawid. ¹⁸ Ad isun akon takuy niyaspur nasiput,
achi pu kuma mangulin ta foroyna umoy man-
garà uray luputna, tan ichakusna kuma umawid.
¹⁹ Kakkaasin chachi mafuki ya chachi mantakifi
ta sachi timpu! ²⁰ Siyan iluwaruyun Apudyus ta
achi pu kuma michammu ta timpun na akilid
winnu timpun na iillongan! ²¹ Tan amod na likat
na sachi timpu, wi maid pu miyisuwana nanipud
ta lugrukin na losan ingkana ta sana. Ad maid
pu ko amaschì asin mipachas ad asnay lutà isun
na sachi malikatan na taku. ²² Ad nu achin pu
Apudyus inaanan na chachi padchay màwaan na
anchanaya, matoy na losani taku. Ngim kapu

ta kaasina ta losani chinutukana, inaananan padchay màwaan na anchanayay likat.

²³ “Ad nu awad ako mangawanani, ‘Ilanyu, an-nayan Cristuy impaalin Apudyus wi manturay!’ winnu, ‘Anchiyà siya!’ achiyu patiyon. ²⁴ Tan lumoswan uchumi sinan-Cristu ya sinanprofetas wi mangwanani chicha nun piniyar Apudyus, ad mangwachà kaskaschaaw ya singyar à mangallilawancha ta taku, wi nu mafalin, allilawonchan uray chachi chinutukan Apudyus. ²⁵ Siyan somsom-onyuna, tan impachaan-un chiayu imfaka ta achiayu pu kuma maallilaw.

²⁶ “Ad nu awad mangifakan chiayuy, ‘Awad anu ta tanap!’ achiyu umoy ilan. Ad nu ananchay, ‘Anchi mantataru!’ achiyu patiyon. ²⁷ Tan saoni namfalin taku, na miyalikan na umaliyà, isun na ilat, wi nu sumlit maid achi mangila tan linanganan sumingitan na init ingkana ta masiutana.

²⁸ “Ya sinumani ikaw na natoy, sachin maarusan na sissiwit wi mangan ta lachag.”

Na Mangulinan Jesus

Mar. 13:24-27; Luc. 21:25-28

²⁹ Inturuy Jesus anani, “Na marpasan na anchanayay liglikat, makorkor na losani mailad langit, tan fumulingot na init, ya achi pu sumrag na furan. Ya uray na fituwon, mayaayàcha. ³⁰ Ad na sachi ko, lumoswad langit na singyar na umaliyà. Siyan man-ifil na losani taku kapu ta amochi ogyatcha ta mangil-anchan saoni namfalin taku wi iyaliyà ta lifuu wi marpud langit, ad

maila kon mannakafalin-u ya sumilingà ta kina-Apudyus-u. ³¹ Ad na sachi ko, mipakingan sachi chakorani pupu, ad sachin timpuy mangifaunà ta aangheles-u wi umoy mangarus ta losani takuy chinutukan Apudyus ta sinumani ili ta luta.”

Na Maachar Ta Sachi Imong Wi Ikus
Mar. 13:28-31; Luc. 21:29-33

³² Ad anan ako Jesus, “Acharonyun itudtuchun na imongi ikus. Akammuyu wi nu mangutar ya mamingi, chanchanin chakun. ³³ Isuna ko, nu ilanyuy màwan losani inukud-u, akamuwonyu wi chanchanin mangulinà ad asnay luta. ³⁴ Tuttuwan ifakà an chiayu, wi foon pù losan matoy na taku ta annay lunap ad màwan losani inukud-u. ³⁵ Ad uray maumas losan na mailad langit ya asnay luta, achi pu mabmab-os na losani inukud-ù ing-ingkana, tan masapur matungpar losan.”

Maid Pu Mangakammu Ta Uras Wi Mangulinan Jesus

Mar. 13:32-37; Luc. 17:26-30, 34-36

³⁶ Ad anan ako Jesus, “Maid pu mangakammu ta padcha winnu uras wi màwaan na anchanay losani inukud-u. Tan uray chachi aangheles ad langit ya saoni Anà Apudyus, maid pu osà mangakammu nu achi afus à Ama. ³⁷ Na mangulinà ad asnay luta, isun na nàwa ta timpun Noe, ³⁸ tan na sachi timpu, maid somsomò na taku wi awad na mapasamak, tan nanganangancha ya umminuinumcha ya nan-as-asawacha ingkana ta sachi linumnoancha Noe ta papur. ³⁹ Ad

maid pu illasinchà màwa ad nammaag nalitap ad asnay luta ad naamincha naanud. Ad sachin isun na màwa ta mangulinà. ⁴⁰ Tan na sachi timpu, nu awad chuwà larai masiput, maaran osa ya mataynan na osa. ⁴¹ Ad isuna ko nu awad chuwà fufai mamfayu, maaran osa ya mataynan akon osa. ⁴² Siyan tatanchaanyu ta mansakanaayu, tan foon à akammuyun padchay mangulinan na Apuyu. ⁴³ Na miyalikana, nu akammun na nginforoy na ustuy uras na umaliyan na manakaw ta foroyna, kapilitani sakanaonan chumatngana ta maid pu maakaw ta foroyna. ⁴⁴ Siyan amaschiyonyu wi masapur mansakanaayu tan à saoni namfalin taku, mangulinà ta timpuy foon à namnamaonyuy chumatngà.”

Na Mapiyar Wi Sanilu Ya Foon

Luc. 12:41-48

⁴⁵ Inturuy Jesus wi nan-alig anani, “Sinun mangilasinanyu ta mapiyar ya nanakman wi sanilu? Siyan piniyar na ap-apuna wi mangayyuwan ta fufurunnay sanilu ya mamaan an chicha nu timpun na inyòoan. ⁴⁶ Ad maragragjakan na sachi sanilu nu aspuron na apunà siyay mangwa ta losani nipiyan an siya! ⁴⁷ Tan tuttuwan ifakà an chiayu, wi na kinapiyarna, siya kon mangipiyaran na apuna ta losani uuwana. ⁴⁸ Ngim nu foon à mapipiyyar na sachi sanilu, wi siya somsomònan mafayag na mangulinan na apuna, ⁴⁹ ya ilukinay mamalikat ta fufurunnay sanilu, ya makàakàan ya makàikàinum ta sallimongan. ⁵⁰ Ngim na osay padcha, machanatong na apuna ta timpuy foon

à namnamaonay chumatngana. ⁵¹ Siyan kapilitani chusaon na apunà siya ad itapinà siya ta machusaan na chachi akinpapati. Ad sachin amochi likat wi asiaayom-omcha ya ngumarotngotan na fafacha ta likatna.”

25

Na Nangiyalikan Jesus Ta Simpuruy Fabfarasang

¹ Inturuy Jesus wi anana, “Na Manturayan Apudyus ta chumatngà, miyalig ta simpuruy fabfarasang wi waschi osa nangawit à silawna wi umoy mangafot ta larai wi mangasawa. ² Na lima an chicha, natingtingancha, ngim na fufurunchay lima, nanakmancha. ³ Na chachi natingtingangan, nangawitchà silaw ngim maid inawitchà ikas à iyutupcha. ⁴ Ngim chachi nanakman, nangawitchà ikas à iyutupcha ta silawcha. ⁵ Ad kapu ta nataktak na larai wi chumatong, nanchùchùmogcha ad nasuyopcha.

⁶ “Kawan pun na lafi, iningkaw na nangipaw wi anana, ‘Annay marungay na larai wi mangasawa! Ing-ayu sib-aton à siya!’ ⁷ Ad fumangon chachi fabfarasang ad insakanachan silawcha. ⁸ Ad chachi limay natingtingangan, nan-ochawcha ta chachi fufuruncha, wi anancha, ‘Adchan chianì ikas tan annay maamin na ikas na silawni.’ ⁹ Ngim anan chi lima, ‘Foon, tan isù kurang an chitau losan. Siyan ing-ayu kay ngumina ta tinchaan à usaronyu.’ ¹⁰ Siyan lummigwat chachi natingtingangan wi

umoy ngumina. Ngim nasiutcha pun, chumatong chi larai wi uullayoncha. Siyan chachi limay nakasakana, nakarnòchan siya ad nal-laragsakcha, ad inyonobchan liwangan.

¹¹ “Napapannos ad chumatong ako chachi limay fabfafarasang, ad ananchay mangkobkob, ‘Apu, Apu! Ib-atnu ad!’ ¹² Ngim summongfat chi larai wi mangasawa anani, ‘Foon, tan maid akammù an chiayu.’ ”

¹³ Ad inyanungus Jesus anani, “Siyan nu am-aschi, masapur makasakanaayu tan maid akam-muyu ta uras winnu padcha wi chumatngà.”

Na Miyalikan Chachi Awad Na Nipiyar An Chicha

Luc. 19:11-27

¹⁴ Ad inturuy Jesus wi anana, “Na miyalikan akon Manturayan Apudyus ta mangulinà, isun na osay taku wi ummoy namfiyasi ta achayu, wi na lummigwatana, inayakanan saniluna ad impi-yarna impad-on an chichan ùuwana, ¹⁵ wi impi-yarnan chichan insikun ta lobfongcha. Siyan na osa, impiyarnan limay lifuy falituk wi pilak, ad na miyagwa, impiyarnan chuway lifu, ad na miyatlu, impiyarnan sillifu. Sachi ad lummigwat wi ummoy namfiyasi.

¹⁶ “Na saniluy nipiyaran na limay lifu, inyamusantina ad nangkanar à limay lifu. ¹⁷ Isun akon sachi nipiyaran na chuway lifu ad nangkanar akò chuway lifu. ¹⁸ Ngim chi nipiyaran na sillifu, illofonna intaru.

19 “Nafayafayag pun chummatong na apucha ad impaayagna chicha ta akammuwonan iningwacha ta sachi impiyarnan chicha. 20 Ad na sachi nipiyaran na limay lifu, nisangun siya ad impurangna chi inoognana, ad anana, ‘Apu, limay lifun annay kanar-u ta sachi impiyarnun saon.’ 21 Ad anan chi apucha, ‘Kattoi mamfarua ya mapiyar-à sanilu. Siyan kapu ta ustun iningwam wi nangchon ta uray ait, ipiyar-un chakor wi katad an sia. Waynu makaragsak an saon!’

22 “Sachi ad ummoy akon sachi nipiyaran na chuway lifu, ad impurangna chi inoognana, ad anana, ‘Apu, chuway lifun annay kanar-u ta sachi impiyarnun saon.’ 23 Ad anan chi apucha, ‘Ustun iningwam. Kattoi mamfarua ya mapiyar-à sanilu! Siyan kapu ta ustun iningwam wi nangchon ta uray ait, ipiyar-un chakor wi katad an sia. Waynu makaragsak an saon!’

24 “Sachi ad ummoy akon sachi nipiyaran na sillifu, ad ananay manlasun, ‘Apu, akammù wi istriktua tan man-uwam na liningtanan na uchum wi isù apitom na foon pù immuram. 25 Ad sachin ummogyatà an sia, siyan illofon-u intarun pilaknu ta achi pu matarà. Siyan annayan ustuy pilaknu.’ 26 Ngim anan na apuchan siya, ‘Lawing-a ya masachut-à sanilu! Tan nu akammum wi man-uwà na liningtanan na uchum wi isù apitò na foon pù immurà, 27 siyan apay achim pu impaangkat ta awad kuma ait à paanànà arà ta annay nangulinà?’ 28 Ad anana ta osay saniluna, ‘Aram na sanati impiyar-un siya ad inadchom ta sachi nangchon ta simpuruy lifu.

29 Tan na mapipiyyar wi taku, machogchog-an na maatod an siya ingkanà sumawar. Ngim na takuy foon à mapipiyyar, maaan na uray aiti awad an siya.’ 30 Ad anana ko, ‘Siyan na oyyoonyu ta annay maid silfinay sanilu, ifalluyù siya ta sachi lukar wi fulingotan ta man-ayoayom-om ta sachi ya ngumarongarotngot akon fafana.’ ”

Na Anungus Wi Makuisan Na Taku

31 Ad inturuy Jesus anani, “Saoni namfalin taku, na mangulinà ad asnay luta, mifurunà ta losani aangheles ad mamàilan kinachayaw-u. Ad na sachi, tumùchuwà wi manturay ya manguis ta losan. 32 Siyan mipasangun saon na losani takud asnay luta. Ad man-agwaò chichà isun na maninaan na mampapastor ta panniluna ta karchingna. 33 Siyan chachi mamfaruy taku wi miyalig à pannilu, igkà chicha ta apot ta chiwawan-u. Ngim chachi lawingi taku wi miyalig à karching, igkà chicha ta apot ta chuwiki.

34 “Ad à saoni Ali, ifakà ta chachi ingkaw ta apot ta chiwawan-u, ‘Wayyu, chiayuy fininchisyunan Ama, ta mitapiayu ta annay manturayà wi nisasagkanà ingkawanyu nanipud ta nàwaan na lufung. 35 Tan na iningwayun saon, pinaananà ta nafitilà, ya pinainumanà ta nauwawà, ya minangiliyà ta foforoyyu uray kailiyà. 36 Ya sinilupànà ta namfofodchangà, ya finarfaruwà ta nasakità, ya finusitaà ta nifaruchà.’ 37 Ad sumongfat na takuy nifilang à mamfaru, wi anancha, ‘Apu, maid met innilanì nafitilam ad pinaananni sia! Ya maid ako

innilanì nauwawam ad pinainumanni sia! ³⁸ Ad maid ako nammangiliyannin sia wi kailia, winnu namfodchangam ad sinilupannì sia! ³⁹ Ya maid met ako innilanì nasakitam ad finarfarunì sia, winnu nafarucham ad finusitanì sia!’

⁴⁰ “Ad à saoni Ali, anai sumongfat an chicha, ‘Tuttuwan ifakà an chiayu, wi uray sinuy iningwayu ta uray na kafafaani mamatin saon, isù saon na nangwaanyu ta sachi!’

⁴¹ “Ad ifakà ta chachi taku ta apot ta chuwiki, ‘Lumayaw-ayu, chiayuy machuchusa, tan mifal-luayu ta mannaynayuni apuy wi nisasagkanà mifalluwan Satan ya chachi aanghelesna! ⁴² Tan nafitilà pun, achiyà pu pinaanan, ya nauwawà pun, achiyà pu pinainuman. ⁴³ Ummoyà pun ta iliyu, achiyà pu minangili, ya namfodchangà pun, achiyà pu sinilupan. Ya nasakità pun, achiyà pu finarfaru, ad nafaruchà pun, achiyà pu finusita.’ ⁴⁴ Ad ananchay sumongfat, ‘Apu, maid met innilanì nafitilam ya nauwawam ya nampamangiliyam ya namfodchangam ya nasakitam winnu nafarucham, ad achini pu sia finadngan!’ ⁴⁵ Ad à saoni Ali, songfatà chicha anani, ‘Tuttuwan ifakà an chiayu, wi na achiyu pu namadngan ta uray na kafafaani mamatin saon, isù saon na achiyu pu finadngan.’ ⁴⁶ Siyan mipaoy losan na anchanaya ta mannaynayuni likat à machusaanchà ing-ingkana. Ngim chachi nifilang à mamfaru, makafiyagchan Apudyus à ing-ingkana.”

*Na Man-uukuchanchà Mamatoyanchan Jesus
Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53*

¹ Narpas pu Jesus intudtuchun losan chachi, anana ta disipulusna, ² “Akammuyu wi chaan chuway padcha ad fiyastay mangiyakasmooan ta nallausan na aangheles ta aapputaud Egipto. Ad na timpun na fiyasta, saoni namfalin taku, mipurangà ta uchum ad ipailansachà saon ta kros.”

³ Ad na sachi ko, naarus na chachi pangpangun na papachi ya chachi mamangpanguwon na Judio ta foroy Caifas wi Angatuwani Pachi, ⁴ ad nan-uupngacha nu sinun in-inonchay maniliw ya mamatoy an Jesus à foon pu kumà maakamuwan. ⁵ Ngim anancha, “Achitau pu ichammu oyyoon ta timpun na fiyasta, tan makuru nin na taku.”

Na Nangipail-an Na Osay Fafarasang Ta Ayatan Jesus

Mar. 14:3-9; Juan 12:1-8

⁶ Sachi ad iningkawcha Jesus ad Betania ta foroy Simon, wi nakollakong ta sin-arkawan.

⁷ Ad na manganancha, linumnò na osay fafarasang wi nangaw-awit à futilya wi nàwa ta ananchay alebaster wi fatuy iigkaan à nanginà lana, ad insiitna ta urun Jesus. ⁸ Ad na nangil-an na disipulusna, lummawing na somsomòcha ad ngummunungunucha anani, “Tanako chachailon na lana? ⁹ Mingina kuma tan nangina, ta awad maatod ta kakapus!”

¹⁰ Ngim à Jesus, inakammunan ugugkuchoncha, siyan ananan chicha, “Apay

chillawonyun annay fafarasang? Mamfaru met na iningwana! ¹¹ Ad nu mipangkop ta fumadnganyu ta kakapus, kanayuncha awad. Ngim à saon, foon à mafayag na ingkawà ad asnay luta. ¹² Tan na annay nangisiitana ta lana ta long-ag-u, nangisakanaana ta milobnà. ¹³ Tuttuwan ifakà an chiayu, wi na losani mitudtuchuwan na Mamfaruy Chamag ad asnay luta, machamag akon iningwan na annay fafarasang à masmasmoana.”

Na Nangilakuwan Judas An Jesus

Mar. 14:10-11; Luc. 22:3-6

¹⁴ Sachi ad à Judas Iscariote wi osay disipulus Jesus, ummoy ta chachi pangpangun na papachi, ¹⁵ ad inimusna, “Am-an na mamayadyun saon nu ipachòmà à Jesus an chiayu?” Ad fummilangchè turumpuruy pilak ad inadchonchan siya. ¹⁶ Ad nanipud ta sachi, illukin Judas wi man-anap à wayanay mangififik an Jesus.

Na Anungus Na Nan-ooanancha Jesus Ya Disipulusna

Mar. 14:12-21; Luc. 22:7-14, 21-23; Juan 13:21-30

¹⁷ Sachi ad wi chamuy padchan na fiyastay manganan na Judio ta tinapoy wi achi pu fumtar, ummoy na disipulus an Jesus inimus anani, “Sinun mangisakanaanni ta manganan-taù mangiyakasmantau ta nallausan na anghel ta aapputau ta awi?”

¹⁸ Ad anan Jesus an chicha, “Ing-ayud aschi Jerusalem ad sib-atonyun osay takuschi, ad ifakayun siya wi, anan na Misturu wi

chanchanin matayana, siyan foroyyu nun man-gananni ta annay fiyastay Mangiyakasmooan.”

¹⁹ Ad lummigwat na disipulus Jesus ummoy in-
ingwan losani imfakana ad insakanachan man-
ganancha ta sachi fiyasta.

²⁰ Mummaschom pun nan-ooancha Jesus ta
disipulusna. ²¹ Ad na nanganancha, anan Jesus
an chicha, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad
na osan chiayu wi mangififik an saon.”

²² Ad summauycha losan, ad nasin-ossacha
inimus an siya, “Apu, saon na anam?”

²³ Ad anan Jesus wi summongfat, “Awad an
chiayuy aufung-u ta sanan mangififik an saon.

²⁴ À saoni namfalin taku, mapatoyà tan sachin
imfafagkan na niyug-is wi ukud Apudyus, ngim
kakkaasin takuy mangififik an saon, tan un-
unnoy akon nu achi pu niyanà!”

²⁵ Sachi ad kummingà Judas, wi siyan mangifi-
fik an Jesus, wi anana, “Apu, saon lawan anam?”
Ad anan Jesus, “Oo, siyan anam.”

Na Lugrukin Na Manomsom-an an Jesus

Mar. 14:22-26; Luc. 22:15-20; 1 Cor. 11:32-35

²⁶ Na nanganancha ko, innaran Jesus na
tinapoy ad nanyaman an Apudyus, ad pinot-
potlana ad innadchona ta disipulusna, wi anana,
“Aranyuna ad innanyu. Sanan long-ag-u.”

²⁷ Ad inarana kon sintasay fayas ad asin nanya-
man an Apudyus, ad inadchonon chicha wi
anana, “Uminum-ayu losan ta annaya. ²⁸ Sanan
charà wi mifufù à manguras ta fasur na takuy
ad-adchuwana, ya sana kon mampanoknok ta
impustan Apudyus. ²⁹ Tuttuwan ifakà an chiayu,

wi achiyà pu asin uminum à fayas ingkanà chumatong na padchay makainumà an chiayu ta àoyyay fayas ta Manturayan Apudyus.”

³⁰ Ad nangkantachà chaychayaw an Apudyus, ad lummawacha wi ummoy ta filig wi Olivo.

Na Nangifag-an Jesus Ta Mangilifakan Pedro An Siya

Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

³¹ Sachi ad anan Jesus an chicha, “Na sanay lafi, umawid-ayu losan wi taynanyù saon, tan sachin niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, ‘Pa-toyò na mampapastor ad mansississiyen losan na panniluna.’” ³² Ngim nu umuliyà matakù, umunaà umoy ad Galilea nu chiayu ta aschin man-asiil-antau.”

³³ Sachi ad anan Pedro an Jesus, “Uray nu taynan sia ta anchanay uchum, foon à taynà sia!”

³⁴ Ngim anan Jesus an Pedro, “Tuttuwan ifakà an sia, wi nu chaan pun na awitan manullaù à lafi, namitluwonà illifak.”

³⁵ Ngim summongfat à Pedro wi anana, “Achì pu sia ilifak, uray nu makàtoyà an sia!”

Ad sachi kon imfakan losan na disipulusna.

Na Nalluwaruwan Jesus Ad Getsemani

Mar. 14:32-42; Luc. 22:39-46

³⁶ Sachi ad ummoycha Jesus ta disipulusna ta sachi lukar wi ananchay Getsemani, ad anan Jesus an chicha, “Umachuy-ayu yan ta anna ta inyà malluwaru ta anchi.” ³⁷ Ad intalinna cha Pedro ya chachi mansunud wi anà Zebedeo, ad summauy wi malifuk na somsomòna. ³⁸ Ad ananan chicha, “Amod na somsomòu wi isù

siyan iyatoy-u. Ingkaw-ayu ta anna ta fantayanà.”

³⁹ Ad ummadchayang à ait ad nallùfub ta luta wi malluwaru anani, “Ama, nu mafalin kuma, ilisim à saon ta annay likat wi sangsanguwò. Ngim uray nu amasan chawatò, piò wi matungpar kan piom wi màwa, wi foon pu kà piò.”

⁴⁰ Sachi ad nangulin à Jesus ta chachi turuy disipulusna ad inchasana chichay nasusuyop. Ad ananan Pedro, “Apay, achi pu mafalini fantayanà à uray osay uras?” ⁴¹ Achiayu kuma masuyop ta malluwaruayu ko ta achiayu pu maawis wi makafasur. Tuttuway annan somsomòyuy mangwa ta ustu, ngim maafak-ayu ta kinakapsut na long-agyu.”

⁴² Sachi ad asin ummadchayang à Jesus wi umoy malluwaru anani, “Ama, nu achi mafalini mafaliwan na annay màwan saon wi malikatà, siyan màwan piom.” ⁴³ Sachi ad asin nangulin ta chachi turu ad inchasana chichay nasusuyop wi amod na suyopcha.

⁴⁴ Ad tinaynana kay chicha wi ummoyna ko ipitluy mangiluwaru ta isun na luwaruna ta chamu. ⁴⁵ Ad asin nangulin ta ingkawan na disipulusna ad anana, “Kassiyaayu kay wi nasusuyop? Noy! Annay nachauman na timpu, wi saoni namfalin taku, mipurangà ta managfasur. ⁴⁶ Siyan fumangon-ayu ta intau, tan anchiyan mangififik an saon!”

Na Natiliwan Jesus

Mar. 14:43-50; Luc. 22:47-53; Juan 18:3-12

⁴⁷ Sachi ad wi man-ug-ugkud à Jesus, chummatong à Judas wi siyan osa ta chachi nasawaran à chuway disipulusna, wi nifurun akon siyan ad-adchuwani takuy nasabsabliyan ya napangpang-oan, wi chichan imfaun na pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio.

⁴⁸ À Judas, imfakanan singyar na mangififikanan Jesus, wi anana, “Na takuy kayyomò, siyan tiliwonyu!”

⁴⁹ Sachi ad ummoy à Judas an Jesus ad anana, “Apu!” Ad kinayyomnà Jesus.

⁵⁰ Ad anan Jesus an siya, “Furun, sinun kakaram?”

Sachi ad ummachanin chachi takuy naniliw an Jesus. ⁵¹ Ad linùpus na osay disipulus Jesus na sablina ad piningasnan ingan na sanilun na Angatuwani Pachi. ⁵² Sachi ad inomoran Jesus à siya wi anana, “Ibroynun sablim! Tan nu sablin usarom à isaraknibnu, sabli kon mangtoychan sia. ⁵³ Apay, achim pu akammu wi nu man-chawatà an Amà turung, man-ifaunnà alifulifù aangheles à manaraknib an saon? ⁵⁴ Ngim nu amaschin oyyòò, in-inon na tumuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus wi ananay masapur màwan amasna?”

⁵⁵ Sachi ad anan Jesus ta chachi takuy ad-adchuwani, “Akkawanà ta masapur mansasabli-ayu ya mampapang-òayu wi umali maniliw an saon? Finikati nantudtuchtuchuwà an chiayu ta Templo, ad apay achiyà pu tiniliw ta sachi nù? ⁵⁶ Ngim masapur màwan amasna ta tumuttuwaan na inyug-is chachi profetas ta awi wi ukud Apudyus.”

Sachi ad ummawid losan na disipulusna wi tinaynanchà siya.

Na Nipasanguwan Jesus Ta Kukunsisar

Mar. 14:53-65; Luc. 22:54-71; Juan 18:13-24

⁵⁷ Chachi naniliw an Jesus, inyoychà siya ta foroy Caifas wi Angatuwani Pachi, wi sachin naarusan na namangpanguwon na Judio ya mangitudtuchu ta Lintog. ⁵⁸ Ngim à Pedro, nang-agkaaw wi nitun-ud an chicha ingkana kay ta paway na foroy na Angatuwani Pachi, ad ummoy nakaachuy ta chachi kuwarcha ta ilana nu sinun màwan Jesus.

⁵⁹ Chachi pangpangun na papachi ya losani kukunsisar, nan-anapchà ipafasurchan Jesus ta awad lasunchay mamatoy an siya. ⁶⁰ Ngim maid pu inchasancha, uray nu am-an na charumchan siya. Ngim anungusna ad ummagsad na chuwa anani, ⁶¹ “Na sanati taku, ananay anna nun karobfonganay mamaas ta Templon Apudyus ad asinna patàchoron ta unog na turuy padcha.”

⁶² Sachi ad ummagsad na Angatuwani Pachi ad ananan Jesus, “Apay maid isongfatnu ta anchanay ipafasurchan sia? Winnu tuttuwan imfakacha?” ⁶³ Ngim ingkikinnò à Jesus. Ad asin na Angatuwani Pachi anan an siya, “Ta sangwanan Apudyus wi natataku, mancharò sia ta songfatam na imusò an sia: sian tuttuway Cristu wi Anà Apudyus, wi uullayonni?”

⁶⁴ Ad anan Jesus wi summongfat, “Tuttuwan imfakam. Ngim ifakà an chiayu losan, nu marpas na annay màwan saon, mailayù saoni namfalin taku wi umaachuy ta apot ta chiwawan

Apudyus wi Mannakafalin. Ad mailayu kon mangulinà wi marpud langit wi iyaliyà ta lifuu!”

⁶⁵ Chingngor pun na Angatuwani Pachin imfakan Jesus, kinissaynan silupna ta amochi ogotna, wi anana, “Sinu kon annaya, wi iyalignan long-agnà Apudyus! Foon à masapur awad uchum à anapontaù mangistiku ta fasurna! Tan losantau chingngor na sachi wi inukudna wi iyalignan long-agnà Apudyus! ⁶⁶ Ad sinun kasomsom-anyu?”

Ad ananchay summongfat, “Mapatoy kuma.”

⁶⁷ Ad tinubfaanchan fosarna ad chinanugchà siya. Ad na uchum ako, finungutchan atana ad linipakcha anani, ⁶⁸ “Nu tuttuway sian Cristuy impaalin Apudyus, ifakam na nanlipak an sia!”

Na Nangilifakan Pedro An Jesus

Mar. 14:66-72; Luc. 22:56-62; Juan 18:15-27

⁶⁹ Na sachi, nakaachuy à Pedro ta paway, ad ummoy an siyan osay fafarasang wi sanilun na Angatuwani Pachi, ad anana, “Sia kon osay furun Jesus wi iGalilea.”

⁷⁰ Ngim illifak Pedro ta sangwanancha losan anani, “Maid akammù ta sanati ug-ugkuchom.”

⁷¹ Ad ummoy ta liwangan na sachi paway. Ngim iningkaw akon osay fafarasang wi sanilu wi nangilan siya, ad anana ta chachi naag-agsad, “Annaya kon osay furun Jesus wi iNazaret.”

⁷² Ad asin Pedro illifak wi ananay insapata, “Kattoi maid akammù ta sanati taku!”

⁷³ Napapannos pun ummoy an siyan chachi naag-agsad wi anancha, “Kattoi sian osan chicha tan maimatunan na ingkigkingam!”

⁷⁴ Ad anan Pedro wi nangisapata, “Uray chusaonà an Apudyus nu foon à tuttuwan ifakà, maid pu akammù ta sanati taku!”

Ad natanullaù na awitan ta sachi. ⁷⁵ Ad nasnasmò Pedro na imfakan Jesus an siya, wi anana, “Nu chaan pun na awitan manullaù, namitluwonà illifak.” Ad chakusi lummayaw à Pedro wi amod na somsomònay nan-ifil.

27

Nipasangù Jesus An Pilato

Mar. 15:1; Luc. 23:1-2; Juan 18:28-32

¹ Figfikat pun asin naarus losan chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio nan-uukud nu sinun in-inonchay mam-papatoy an Jesus. ² Siyan kinachilaanchan imana ad inyoycha impurang an Pilato wi fifinnachur.

Na Natayan Judas

Apost. 1:18-19

³ À Judas, wi siyan nangifik an Jesus, in-akammuna pun wi nasintinsiyaan à Jesus wi mapatoy, namfafawi siyan inyulinnan sachi turumpuruy pilak ta chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio. ⁴ Ad anana, “Nakafasurà tan imfifik-un takuy maid pu fasurna!”

“Maid pu ay-ayannisnat! Ikadnu!” ananchay summongfat.

⁵ Ad intop-ar Judas na pilak ta Templo ad lummayaw ummoy nan-otoy.

⁶ Ad chachi pangpangun na papachi, chinakupchan pilak ad anancha, “Mipalit ta Lintogtau nu iyamungtaun annay pilak ta Templo tan fayad na fiyag na taku.” ⁷ Siyan na lisortan na nan-uukuchancha, ingnginacha ta lutan na osay takuy manchichiwin à fanga ta awad lorobnan na kaili wi foon pù Judio. ⁸ Ad nanipud ta sachi, nangachanan na sachi lutà “Lutan na Chara” tan sachin narpuwan na nginana.

⁹ Ad sachin tummuttuwaan na imfakan Jeremias wi profeta ta awi, wi anana, “Na turumpuruy pilak wi inapufaran na chachi kanà Israel à ustuy fayadna, innaracha ¹⁰ ad ingnginacha ta sachi lutan na manchichiwin, wi sachin imfakan Apudyus wi màwa.”

Na Nangimfistikaran Pilato An Jesus

Mar. 15:2-5; Luc. 23:3-5; Juan 18:33-38

¹¹ Sachi ad impasanguchà Jesus an Pilato wi fifinnachur, ad anan Pilato an siya, “Sia nun Alin na Judio.”

“Siyan anam,” anan Jesus wi summongfat.

¹² Ngim achin pu Jesus songfatan na ipafasur na chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio.

¹³ Siyan anan Pilato an siya, “Tam-ako achi songfatan na anchanay ipafasurchan sia?”

¹⁴ Ngim ingkikinnò à Jesus wi maid insongfatna wi uray osa ta impafasurchan siya, ad siyan naschaawan na Fifinnachur.

Na Nasintinsiyaan Jesus À Mapatoy

Mar. 15:6-15; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

¹⁵ Tinawoni timpun na fiyastay Mangiyakasmoan, siyan achawiyen na fifinnachur wi umiparufus à osà farud wi chawaton na taku.

¹⁶ Ad na sachi timpu, niyaspur wi iningkaw na osay farud wi nanchinamag na kinarawingna wi nangngachan à Jesus Barrabas. ¹⁷ Siyan naarus pun na takuy ad-adchuwan, inimus Pilato an chicha anani, “Sinun pionyù iparufus-u, Jesus Barrabas winnu Jesus wi ananchay Cristu?” ¹⁸ Sachin imfakan Pilato tan inaagkammuna wi aposchan nangicharumanchan Jesus.

¹⁹ Na ummaachuyan Pilato ta aachuyani mangkuisana ta taku, inawatnan surat asawana wi anana, “Achim fiyangan na sanati takuy maid pu fasurna, tan ummogyatà ta in-inop-u ta lafi ta mipangkop an siya.”

²⁰ Ngim chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio, inawischan takuy naarus ta siya paiparufuschà Barrabas ya ipapatoychà Jesus. ²¹ Ngim inimus Pilato an chicha, “Sinun pionyuy iparufus-u ta annay chuwa?”

Ad losancha anan, “Barrabas!”

²² Ad inimus ako Pilato an chicha, “Ad sinu kon oyyoò an Jesus wi ananchay Cristu wi impaalin Apudyus?”

Ad losancha anan, “Ilansayù siya ta kros!”

²³ Ad anan ako Pilato, “Tamako? Sinun iningwanay lawing à milansaana ta kros?”

Ngim chinakorcha impauy anani, “Ilansayù siya ta kros!”

²⁴ Illasin Pilato wi maid silfin na ifagfakana, ad isù makurucha, siyan nampaarà chanum

ad namfuru ta sangwanancha losan, ad anana, “Sanan mangakammuwanyu wi maid fiyang-u ta mangtoyanyu ta annay taku! Siyan nangamung-ayu!”

²⁵ Ad losancha summongfat anani, “Nangamung-ani ta kanàni nu kachusaannin mangtoyanni!”

²⁶ Sachi ad imparufus Pilato à Barrabas, ad impaabchoynà Jesus, ad impurangnà siya ta chachi mangilansa.

*Na Nanginsurtuwan Na Susurchachu An Jesus
Mar. 15:16-20; Juan 19:2-3*

²⁷ Ad na susurchachun Pilato, inyoychà Jesus ta foroy na fifinnachur, ad liniwos losan na surchachù siya. ²⁸ Ad finchanganchà siya ad sinilupanchà siyà mancharaag à isù silup na Ali. ²⁹ Ad fummaliugchà lassilassi isù koronana ad impayunguschan siya, ad ummigkacha kò sur-ud ta chiwawani imana. Ad nampalintumongcha ta sangwanana wi nanginsurtun siya anani, “Ta matakua ing-ingkana, siay Alin na Judio!” ³⁰ Ad tinubtubfaanchà siya, ad inarachan sur-udna ad impang-òcha ta uruna. ³¹ Ad limpascha pun inin-insurtù siya, sinukatanchan sachi insilupchan siya ta sikuchi silupna. Sachi ad illayawchà siya wi umoy mangilansan siya ta kros.

*Na Nilansaan Jesus Ta Kros
Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27*

³² Na lummawaancha ta ili, inafotchan osay taku wi nangngachan à Simon wi iCirene. Ad impafuudchan kros Jesus an siya.

³³ Ad nìchaumcha ta osay lukar wi ananchay Golgota (na miningna, "Fàag"). ³⁴ Ad inadchanchà Jesus à fayas à naraukan à apku, ngim inissimana pun achina pu inumon.

³⁵ Sachi ad illansachà siya ta kros, ad namfinnunutcha nu sinun mangin-uwa ta luputna. ³⁶ Ad ummachuycha wi namantay an siya. ³⁷ Ad innigkacha ko ta kros ta uulluwan Jesus na inyug-ischay impafasurchan siya, anana, "Annayà Jesus wi Alin na Judio." ³⁸ Ad illansacha kon chuway akkawan inchorag an Jesus wi osa ta apot ta chiwawanna ya osa ta apot ta chuwikina.

³⁹ Na takuy lummaus ta sachi, asiwiwingi-wingcha wi nanginsurtun Jesus, wi anancha, ⁴⁰ "Na! Anam met wi faasom na Templo ad asinnu patàchoron ta unog na turuy padcha! Siyan saraknifam na long-agnu! Ad nu tuttuway anà sian Apudyus, lumogsad-a ta sanati krosnu!"

⁴¹ Ad isun akon iningwan chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog ya chachi namangpanguwon na Judio, wi inin-insurtucha kò siya anani, ⁴² "Finadnganan uchum, ngim achi pu makafachang ta long-agna! Ad anana met wi siyan Alin na kanà Israel! Siyan nu lumogsad ta krosna, patiyontau wi narpun Apudyus! ⁴³ Piyarona nù Apudyus, ya anana koy anà anu Apudyus. Siyan ilantau ud nu pion Apudyus wi manaraknib an siya ta sana!"

⁴⁴ Ad uray chachi koy akkawan wi nailansa ko ta kros, sachi kon iningwachay manginsurtun siya.

Na Natayan Jesus

Mar. 15:33-41; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

⁴⁵ Mamatù ad, fummulingot losan na luta ingkana ta ar-arkaw. ⁴⁶ Ad na sachi, nampoaw à Jesus wi anana, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Na mining na imfakana, “Apudyus-u, Apudyus-u, tam-akò saon man-awichan?” ⁴⁷ Chingngor pun chachi naag-agsad na imfakan Jesus, anan na uchum, “Ayakanà Elias!” ⁴⁸ Sachi ad nanodchà na osa wi ummoy nangarà ispongna ad illunongna ta ilom ad impàtanna ta paur ta supsupan Jesus.

⁴⁹ Ngim ingkimaun na uchum anani, “Awniyan, ta ilantau nu umalin Elias saraknifan à siya!”

⁵⁰ Ad asin nampoaw à Jesus, ad sachin anungus na angosna.

⁵¹ Ad na sachi, nan-agwa nakissay na sochorani kurtina wi nitatayyun ta Templo wi nanipud ta ngatu ingkana ta chora. Ad nanita kò napigsa ad natlà na chakorani fatu. ⁵² Ad naib-at akon lobrofon, ad ad-adchuwan na takun Apudyus wi nan-ootoy wi ummuli natakù, ⁵³ ad tinaynanchan lofoncha. Ad ummuli pu ko natakù Jesus, losancha ummoy ad Jerusalem, wi ad-adchuwan na takuy nangilan chicha ta sachi.

⁵⁴ Ad na kapitan ya chachi susurchachuna wi namafantay an Jesus, ummogiyatcha ta nangilancha ta losani nànwàwa ya nallinaancha ta chita, ad anancha, “Tuttuway siyan Anà Apudyus!”

⁵⁵ Ad iningkaw akon ad-adchuwani fubfufai wi nan-oottap, wi chichan nitun-ud wi fummachang an Jesus ta narpuwanchad Galilea. ⁵⁶ Iningkaw

an chicha cha Maria Magdalena, Maria wi inacha Jaime an Jose, ya asawan ako Zebedeo.

Na Nilobnan Jesus

Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

⁵⁷ Mummaschom pun, chummatong na osay faknang wi iyArimatea wi mangngachan à Jose. Siya kon osay summurut an Jesus. ⁵⁸ Ad umoyna chinawat an Pilato na lachag Jesus, ad intay-un Pilato. ⁵⁹ Ad impas Jose na lachag Jesus ta kros ad finussungna ta lukaki uros. ⁶⁰ Ad inyoyna illofon ta attukutukanay lofon. Ad linikadnan chakorani fatu intumar ta liwangan na lofon, ad lummyaw. ⁶¹ Ad cha Maria Magdalena ya osay Maria, iningkawcha wi ummaachuy ta sangwanan na lofon.

Na Namantayancha Ta Lofon Jesus

⁶² Nafikat pun ta Safachuy ngingillinan, naarus chachi pangpangun na papachi ya Fariseo ta foroy Pilato, ⁶³ ad ananchan siya, “Apu, nasnasmònin imfakana ta atattakuwan na sachi tuliyani ananay umuli nu matakú ta miyatluy padcha. ⁶⁴ Siyan mamfaru nin nu umifaun-à umoy mamantay wi ustuustu ta lofonna ingkana ta miyatluy padcha, ta achin pun na disipulusna umoy ilayaw na lachagna ad ananchay ummuli nataku. Ad nu màwan amaschi, sillumawing nu umachun maturtullian wi taku nu chamu.”

⁶⁵ Ad inapufaran Pilato anani, “Oo, anchanat na susurchachu, siyan iyoyyu chicha ta narmancha fantayan.”

⁶⁶ Ad ummoycha ad nangwachà singyar ta liwangan na lofon ta akammuwoncha nu awad umoy mangib-at, ad impafantaycha ustuustu.

28

Na Ummuliyán Jesus Natakúwan

Mar. 16:1-10; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-10

¹ Na amfikat na sachi Safachuy ngingillinan ta wiswisnit ta Chumingku, lummigwacha Maria Magdalena ya sachi osay Maria wi umoy mangila ta lofon. ² Sachi ad nanità napigsa ad nan-osog na osay anghel Apudyus wi narpud langit ad linikadnan tangob na lofon ad ummachuyana. ³ Na itchurana, isag sumiling wi isù ilat, ad na silupna, putilaan. ⁴ Ad na nangil-an chachi kuwarcha, namaypayogpogcha ta ogyatcha, ad nalitwadchay isù natoy.

⁵ Ngim anan na anghel ta fubfufai, “Achiayu umogyat. Akammù wi ummaliyu ilan à Jesus wi nailansa ta kros. ⁶ Ngim maid ad asna tan ummuli natakú wi siyan imfakanan chiayu. Wayyu ta ilanyun nifanatana. ⁷ Ad kanasonyu ta ing-ayu ifaka ta disipulusna, wi tuttuway ummuli natakú Jesus ad umuna umoy nu chicha ad Galilea ta aschin mangil-anchan siya! Achiyu maliwatan na imfakà an chiayu.”

⁸ Ad nan-itaynanchan lofon, wi annan ogyatcha ngim naragsakcha ko kapu ta chingngorcha. Ad nanodchàcha wi umoy mangifaka ta disipulusna.

⁹ Ngim inafotchà Jesus, ad ananan chicha, “Fumarun somsomòyu!” Ad nampalintumongcha ta

sangwanana wi inognanchan ikina wi manayaw an siya. ¹⁰ Ad anan Jesus an chicha, “Achiayu umogyat. Ngim ing-ayu ifaka ta losani susunud-u ta umoychad Galilea ta aschin mangil-anchan saon.”

Na Lasun Na Nanguwarchan Jesus

¹¹ Lummayaw pun na fubfufai ta lofon, na uchumi surchachuy nanguwarcha ta lofon, umoycha ta ili imfaka ta chachi pangpangun na papachi na losani nànwàwa. ¹² Ad chachi pangpangun na papachi, inaruscha chachi namangpanguwon na Judio, ad nan-uukudcha nu sinun oyyooncha. Ad pinasuksukanchan susurchachù achù pilak ta isulibchan nànwàwa. ¹³ Ad ananchay namilin an chicha, “Amasnan ifakayu ta taku. Nasusuyop-ayu pun ta lafi, ummalin disipulusna innaran lachagna. ¹⁴ Achiayu machanakan nu chamakon na fifinnachur na nàwà, tan nangamung-ani wi mangisuplikar an siya ta losan, ta achi chiayu pafasuron.”

¹⁵ Ad innaran chachi susurchachun pilak ad tinungparchan nifakan chicha. Ad nanipud ta sachi, sachin nanchinamag ta losani Judio.

Na Nampail-an Jesus Ta Disipulusna

Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49; Juan 20:19-23; Apost. 1:6-8

¹⁶ Ad chachi disipulus Jesus wi nasawaran à osa, ummoycha ta takudtud ad Galilea wi sachin imfakan Jesus à manib-atanan chicha. ¹⁷ Ad innilacha pun à siya, chinayawchà siya, uray nu manchuwachuwan uchum nu tuttuway Jesus.

¹⁸ Sachi ad ummachanì Jesus an chicha anani, “Nipiyar an saon na fiyang ta losani awad ad langit ya asnay luta. ¹⁹ Siyan ifaun-u chiayù umoy ta ailiili ta luta ta tudtuchuwanyun losani taku ta mamatichan saon ta mandisipulus-u chicha. Ad funyakanyu chicha ta ngachan Ama wi Apudyus, ya saoni Anàna, ya Ispirituna. ²⁰ Ya itudtuchuyun chicha ta tungparonchan losani imfakà an chiayu. Ya sosom-onyuy iingkawà an chiayù ing-ingkana.”

Na ukud Apudyus
Kalinga, Southern: Na ukud Apudyus New Testament
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kalinga, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Apr 2023 from source
files dated 29 Jan 2022
14356fa9-7e1b-5386-9d16-f8048ccafddd